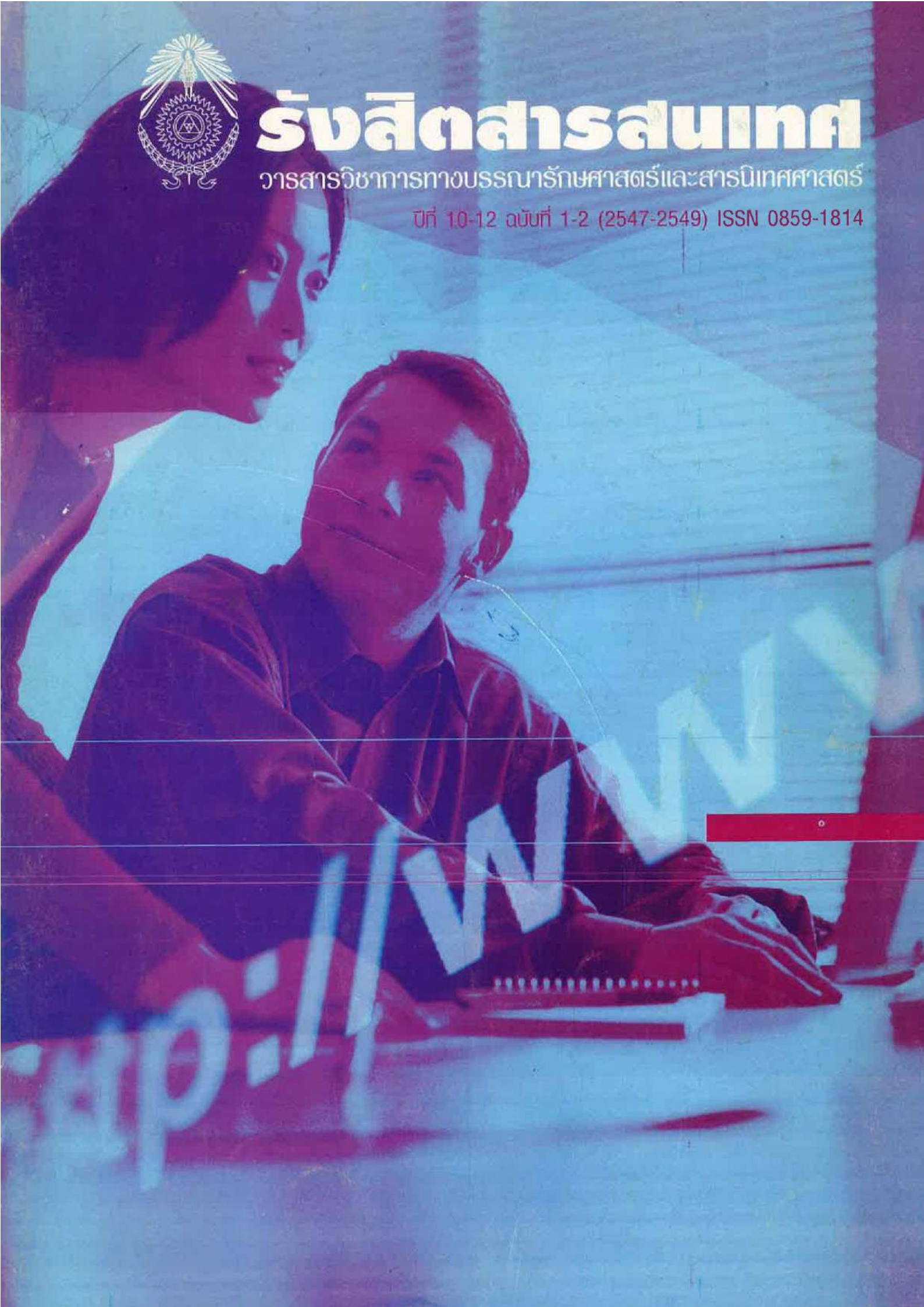

รังสีตสารสนเทศ

วารสารวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีที่ 10-12 ฉบับที่ 1-2 (2547-2549) ISSN 0859-1814

รัฐศาสตรบัณฑิต

วารสารวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

http://library.rsu.ac.th

ISSN 0859-1814

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์

ผศ.ดร.นเรศวร พันธราธร

ผศ.ดร.สืบแสง พรหมบุญ

นายดำรงศักดิ์ อินทรมีทรัพย์

นายเอกชาติ สมพงษ์

ที่ปรึกษา

ดร.มลิวัลย์ ประดิษฐ์ธีระ

บรรณาธิการประจำฉบับ

นฤมล พุกษศิศิลป์

กองบรรณาธิการ

พัชรา หาญเจริญกิจ

ดาวรัตน์ แท่นรัตน์

วิฒนาภรณ์ กาศโอสถ

ชะอ้อน พันถิ่น

กาญจนา เห่งคำศรี

กัลยา ดันจะโร

ฉฤชวรรณ เฉลยไกร

รูปเล่มและจัดพิมพ์

ศูนย์สนับสนุนและพัฒนากาเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยรังสิต

รังสิตสารสนเทศ

ปีที่ 10-12 ฉบับที่ 1-2 (2547-2549)

วารสารวิชาการของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต

วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์
- ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านวิชาชีพ และวิชาการบรรณารักษศาสตร์

กำหนดออก

ปีละ 2 เล่ม (มกราคม-มิถุนายน และกรกฎาคม-ธันวาคม)

อัตราค่าสมาชิก

จำหน่ายปลีก ฉบับละ 40 บาท

สมาชิกรายปี ปีละ 80 บาท

ติดต่อได้ที่ นางสาวชะอ้อน พันถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต

เมืองเอก ต.พหลโยธิน อ.เมือง ปทุมธานี 12000

โทร. 0-2997-2200-30

0-2997-2200 ต่อ 3273

โทรสาร 0-2997-2200 ต่อ 3273

e-mail : patchara@rangsit.rsu.ac.th

วารสารรังสิตสารสนเทศยินดีเป็นเวทีในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน
โดยผู้อ่านทุกท่านสามารถส่งบทความได้ที่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต

ข้อความและเนื้อหาที่ปรากฏในวารสารรังสิตสารสนเทศเป็นความคิดเห็นและทัศนะเฉพาะตัวของผู้เขียน
จึงอยู่เหนือความรับผิดชอบของคณะผู้จัดทำ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความของวารสารรังสิตสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา หาญพล

รองศาสตราจารย์ ดร. ปัทมาพร เย็นบำรุง

รองศาสตราจารย์ ดร. สมพร พุทธาพิทักษ์ผล

รองศาสตราจารย์ ดร. สมสรวง พฤติกุล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

รองศาสตราจารย์ ประภาวดี สืบสนธิ์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

รองศาสตราจารย์ ดร. น้ำทิพย์ วิภาวิน

มหาวิทยาลัยรังสิต

ดร. ชุณหพงศ์ ไทยอุปถัมภ์

ดร. ณกมล จันทร์สม

สารบัญ

หน้า

บทบรรณาธิการ

- 1 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย
จิรัชฌา วิเชียรปัญญา 7 2.0
พิชยา พรมาลี
ยุพเรศ กาวินคำ
- 2 “ประสบการณ์วิทยากรฝึกอบรมเรื่องการจัดการและค้ำคั้นทรัพยากรสารสนเทศ
สำหรับบรรณารักษ์ฝ่ายงานห้องสมุดแพทย์และสาธารณสุข” ณ กรุงเทพมหานคร
ประเทศบังคลาเทศระหว่างวันที่ 30 ม.ค. - 8 ก.พ. 2549. 21
ศุติพร ช่วยชูวงศ์
- 3 การเดินทางที่ไม่ธรรมดา 27
เบญจมา รุ่งเรืองศิลป์
- 4 กรณีศึกษาเรื่องการรับรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับโครงการบรรณารักษ์
ประสานงานประจำคณะ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็ม 37
พัชรา หาญเจริญกิจ
- 5 สรุปผล การสำรวจความพึงพอใจในการใช้บริการ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2547 47
นฤมล พงษ์ศิลป์
- 6 ห้องสมุดมารวย 62
ฝ่ายสื่อสารองค์กร ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 7 อุทยานการเรียนรู้ Thailand Knowledge Park 66
สุภาณี เลิศจิระประเสริฐ

บรรณาธิการ

สำหรับรังสีสารสนเทศฉบับนี้ ล่าช้าไปมาก กองบรรณาธิการต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ แต่เนื้อหาสาระที่จัดมาให้กับผู้อ่านคิดว่าคงมีความคุ้มค่า และได้รับข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์อยู่มากทีเดียว

ในฉบับมีเรื่องที่น่าสนใจอยู่มากมาย ได้แก่ สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย การเล่าประสบการณ์วิทยากรฝึกอบรมเรื่องการจัดการและค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศสำหรับบรรณารักษ์ชายงานห้องสมุดแพทย์สาธารณสุข ณ กรุงธากา ประเทศบังคลาเทศ การเดินทางที่ไม่ธรรมดา กรณีศึกษาเรื่องการรับรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็ม และสรุปผล การสำรวจความพึงพอใจในการใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต พร้อมทั้งบทความแนะนำห้องสมุดที่น่าสนใจคือ ห้องสมุดมารวย และอุทยานการเรียนรู้แห่งใหม่ ทั้งนี้ต้องขอขอบคุณท่านผู้เขียนทุกท่านที่สละเวลาเขียนและส่งบทความดีๆ และข้อมูลต่างๆ มาให้ได้เป็นความรู้พร้อมทั้งได้รับคุณประโยชน์และเป็นวิทยาทานต่อผู้อ่าน

สุดท้ายหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านคงได้รับประโยชน์จากข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่เรานำมาให้ และติดตามฉบับต่อไปได้เร็วๆ นี้ ค่ะ

บรรณาธิการประจำฉบับ

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ในสถาบันอุดมศึกษาไทย

จิรัชมา วิเชียรปัญญา*
พิชยา พรมาลี*
ยุพเรศ กาวินคำ*

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในอนาคตและสังคมเปลี่ยนแปลงไปในอัตราที่รวดเร็วมาก ส่วนหนึ่งเกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ประกอบกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคมที่ผนวกกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำให้กระแสของการเปลี่ยนแปลงกระทบกันทั่วโลก สภาพการณ์ดังกล่าวทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้อย่างกว้างขวางรวดเร็ว และถึงผู้คนได้ในเวลาพร้อมกันทั่วโลก ความแตกต่างในหลากหลายมิติจะถูกจำกัดให้ลดน้อยลงด้วยความรู้ที่ใกล้เคียงกัน และในช่วงการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกดังกล่าว การศึกษาได้กลายมาเป็นตัวแปรและเครื่องมือที่สำคัญและมีอานุภาพที่สุดในการเตรียมคนเข้าสู่สังคมยุคใหม่ การศึกษาเป็นทั้งเป้าหมาย (Goals) บั้นปลาย (Ends) และเครื่องมือ (Means) ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง โดยพัฒนาคนให้เป็นศูนย์กลาง กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมจะมีความสำคัญเท่าๆ กับการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน (วิชัยตันศิริ 2540)

สำหรับประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาโดยกำหนดเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสาระสำคัญ 6 ประการคือ 1) เท่าเทียม - ทั้งถึง เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน 2) ทุกคนมีส่วนร่วม เน้นที่การกระจายอำนาจไปสู่ชุมชนท้องถิ่นและการระดมสรรพกำลังจากทุกฝ่ายมาร่วมกันจัดการศึกษา 3) มาตรฐาน เป็นเรื่องของการประกันคุณภาพและกลไกในการตรวจสอบมาตรฐานสภาพการศึกษาโดยองค์กรอิสระภายนอก 4) ก้าวทันเทคโนโลยี เป็นการจัดสรรทรัพยากรและส่งเสริมการใช้เครือข่ายสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ของเด็กและเพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ 5) ประสิทธิภาพ เป็นการบริหารการ ศึกษาที่เน้นทั้งเอกภาพในเชิงนโยบายและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และ 6) หลากหลาย ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นหลักการจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนคิดเอง แก้ปัญหาเองและสะสมการใฝ่รู้และใฝ่เรียน (ชนาธิป พรกุล 2543)

จากสาระสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้จุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 ประสบผลสำเร็จได้จะต้องเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่สำคัญหลายประการ อาทิ การเตรียมความพร้อมหรือการปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษา ปรับปรุงกระบวนการเรียน การสอน หรือแม้กระทั่งการเตรียมความพร้อมของแหล่งทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งบุคคลหรือแหล่งที่เป็นสถาบัน รวมทั้งประเภทของความรู้ สารสนเทศต่างๆ ที่อยู่ในหลากหลายรูปแบบ เช่น

* นิสิตดุขุฎิบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารสนเทศที่เป็นสิ่งตีพิมพ์ สารสนเทศทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ทั้งที่อยู่ภายในประเทศและแหล่งความรู้ต่างๆ ทั่วโลก ปัจจุบันเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาและจัดเตรียมให้พร้อมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้ไปถึงจุดมุ่งหมายของสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ และสิ่งหนึ่งที่จะเข้ามามีบทบาทอย่างมากในสังคมยุคสารสนเทศก็คือเทคโนโลยีสารสนเทศหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาโดยภาพรวมแล้วสามารถจำแนกคุณลักษณะของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เพื่อการศึกษาในมิติที่สำคัญๆ ดังนี้คือ ใช้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษาอันจะเป็นการสร้างความเท่าเทียมกันทางด้านการศึกษา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในรูปแบบต่างๆ และช่วยในการจัดการและบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางกันแล้วว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ IT ได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุกๆ ด้าน และเมื่อผนวกกับเทคโนโลยีการสื่อสาร และโทรคมนาคมที่สามารถสร้างเครือข่ายโยงใยถึงกันได้ทั่วโลกก็ยิ่งทำให้วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั่วโลกได้รับผลกระทบและเปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตแบบเดิมๆ มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่าอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นเครือข่ายที่ทำให้รูปแบบการติดต่อสื่อสาร การดำเนินธุรกิจ การค้า การแพทย์และสาธารณสุข ธุรกิจ การเงินการธนาคาร การอุตสาหกรรมและการค้าระหว่างประเทศ และระบบการศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของอินเทอร์เน็ตต่อระบบการศึกษาสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ประการแรก เปิดโอกาสให้

ครูคณาจารย์และนักเรียน นักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ที่หลากหลายได้เพียงปลายนิ้วสัมผัส ประการที่สอง เปลี่ยนบทบาทของครูและนักเรียน นักศึกษา โดยครูปรับเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้สอน” มาเป็น “ผู้แนะนำ” มากขึ้น ในขณะที่กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาจะเป็นการเรียนรู้ “เชิงรุก” มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก มีฐานข้อมูลในอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมากที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนและนักศึกษาศึกษาสามารถเรียนและค้นคว้าด้วยตนเองได้สะดวกรวดเร็วและมาก ยิ่งขึ้น และประการสุดท้าย คือ พัฒนาขีดความสามารถในการสื่อสารระหว่างครู นักเรียนและ นักศึกษาได้มากขึ้นจากบริการต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต เช่น บริการอีเมล บริการกระดานข่าว เป็นต้น

เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดการเรียนการสอนที่เรียกว่า E-learning ซึ่งถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบหนึ่งที่เปลี่ยนแปลงวิถีเรียนที่เป็นอยู่เดิมเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีก้าวหน้า เช่น ดาวเทียม อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต ระบบมัลติมีเดียทั้งนี้รวมถึงการเรียนการสอนทางไกล การเรียนผ่านเว็บ ห้องเรียนเสมือนจริง ฯลฯ เป็นต้น รูปแบบการเรียนการสอนใน E-learning ที่ใช้เว็บเป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการประยุกต์กลยุทธการเรียนการสอนตามแนวคิดของกลุ่มนักคิด Constructivist และใช้วิธีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้ในการออกแบบกลยุทธการเรียนการสอนโดยการใช้เว็บเป็นเครื่องมือการเรียนรู้นั้นอาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังนี้ (Relan and Gillani, 1997 อ้างถึงใน บุญชาติ ทัพนิกรณ์ 2544) 1) ใช้เว็บเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อการจำแนก ประเมินและบูรณาการสารสนเทศต่างๆ 2) ใช้เว็บเป็นสื่อกลางของการร่วมมือ สนทนา อภิปราย แลกเปลี่ยนและสื่อสารและ 3) ใช้เว็บเป็นสื่อกลางในการมีส่วนร่วมในประสบการณ์จำลองการทดลองฝึกหัดและ

การมีส่วนร่วมคิด ซึ่งการใช้เว็บเพื่อการเรียนการสอนนั้นมีหลักการที่สำคัญ 4 ประการคือผู้เรียนเข้าเว็บได้ทุกเวลา มีการเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ และเรียนรู้ร่วมกันผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือผู้เรียนในการค้นหา การประเมินและการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่ค้น มาจากสื่อที่หลากหลาย และการเรียนรู้จะต้องเกิดขึ้นในลักษณะเกี่ยวข้องกัน ในหลายวิชา ดังนั้นจะเห็นได้ว่า E-learning เป็นวิธีเรียนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในประเด็นต่างๆ คือ เป็นการเรียนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สร้างการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเสริมแรงในการเรียนรู้เนื้อหา เข้าถึงข้อมูลทั่วโลกได้ง่ายและเป็นปัจจุบัน เป็นการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์โดยไม่มีข้อจำกัดในด้านระยะทางและเวลา ด้วยคุณสมบัติของ E-learning ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้สถาบันการศึกษาของไทยในทุกระดับหันมาสนใจ และเห็นถึงความสำคัญของ E-learning มากขึ้น สถาบันการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยได้ตัดสินใจนำ E-learning มาใช้ในการเรียนการสอนระยะเวลาหนึ่งแล้ว เช่น ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เป็นต้น

ด้วยสาเหตุข้างต้นและประกอบกับเล็งเห็นว่ายังไม่เคยมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวมาก่อนจึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย” ทั้งนี้โดยคาดว่านอกจากจะได้รับข้อมูลที่เป็นพื้นฐาน (Baseline Data) ของสภาพการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ยังจะทำให้ทราบถึงปัญหาในด้านต่างๆ ของการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทยซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ต่อไป

คำถามวิจัย

1. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นอย่างไร
2. สภาพการบริหารจัดการระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (Learning Management System - LMS) ในสถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นอย่างไร
3. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ด้านผู้เรียนและผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา

1. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย
2. สภาพการบริหารจัดการระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (LMS) ในสถาบันอุดมศึกษาไทย
3. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ด้านผู้เรียนและผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านวิธีวิทยาการวิจัย เป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยใช้วิธีการเชิงสำรวจ (Survey research)
2. ขอบเขตด้านประชากร เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 24 สถาบัน ทั้งนี้โดยเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐใน ส่วนกลาง จำนวน 11 สถาบัน และอยู่ในส่วนภูมิภาคอีกเป็นจำนวน 13 สถาบัน
3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษาตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ สภาพการบริหารจัดการระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (LMS) และปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ด้านผู้เรียนและผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์
2. สร้างแบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพการจัดการปัญหา และการประเมินระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (LMS) ที่ใช้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย
3. ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์
4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม
5. วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และนำเสนอผลของการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย ข้อคำถามประกอบด้วย สถานภาพของการดำเนินการ เหตุผลสำคัญที่นำการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ หน่วยงานที่รับผิดชอบ จำนวนบุคลากรในการดำเนินงาน ปัจจัยที่ส่งเสริมการใช้ และปัญหาอุปสรรค ในการบริหารจัดการ เป็นต้น ข้อคำถามมีทั้งแบบเลือกตอบ (Check list) และมาตราวัด (Rating scale)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (LMS) ในสถาบันอุดมศึกษาไทย ข้อคำถามประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการนำการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ รูปแบบของปฏิสัมพันธ์ รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา การใช้และการประเมินระบบบริหารจัดการการเรียนการสอนที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นต้น ข้อคำถามมีทั้งแบบ

เลือกตอบ (Check list) และมาตราวัด (Rating scale)

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย ข้อคำถาม ประกอบด้วย ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ด้านผู้เรียนและผู้สอน ข้อคำถามเป็นแบบมาตรา-วัด (Rating scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ทาง ไปด้วย จำนวน 24 สถาบัน ระหว่างวันที่ 5 กุมภาพันธ์ - 20 พฤษภาคม 2547 ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 19 สถาบัน คิดเป็นร้อยละ 79.17 ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) สถิติที่ใช้มีดังนี้ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย มีรายละเอียด 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย

1.1 สภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทยพบว่า มากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 63.16) มีการดำเนินการแล้ว รองลงมา (ร้อยละ

37.58) เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนา 3-5 ปี เหตุผลสำคัญที่นำการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ส่วนมากตอบว่าเป็นไปตามกลยุทธ์การจัดและให้บริการทางการศึกษา (ร้อยละ 19.74) หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากสังกัดฝ่ายวิชาการ (ร้อยละ 33.33) รองลงมา สังกัดฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 27.78)

สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ส่วนมากอยู่ในขั้นการพัฒนา (ร้อยละ 44.44) รองลงมาอยู่ในขั้นการให้บริการการเรียนการสอน (ร้อยละ 22.22) ส่วนขั้นการประเมินผลพบว่า ไม่มีปรากฏ ส่วนที่งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการ

สอนอิเล็กทรอนิกส์ ทุกสถาบันตอบว่ามีทีมบริหารจัดการ (17 สถาบัน) รองลงมาตอบว่ามีทีมดูแลระบบ (13 สถาบัน) ทีมพัฒนาเนื้อหา (12 สถาบัน) ทีมออกแบบกราฟิกและทีมออกแบบบทเรียน (11 และ 10 สถาบัน) ตามลำดับ

เงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนพบว่า ส่วนมากอยู่ในช่วง 1-3 ล้านบาท (ร้อยละ 16.67) จำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนต่ำสุดคือ 500,000 บาท ส่วนจำนวนที่ได้รับการสนับสนุนสูงสุดคือ 23,000,000 บาท ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ประสบความสำเร็จ พบว่าส่วนมากอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยในด้าน นโยบายของสถาบัน ที่พบอยู่ในระดับมากที่สุด (4.56)

ตารางที่ 1 สถานภาพการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันอุดมศึกษาไทย

สถานภาพ (N = 19)	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นโครงการนำร่อง	-	-
2. เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาใน 3 - 5 ปี	6	31.58
3. ดำเนินการมาแล้ว	12	63.16
4. กำลังศึกษาความเป็นไปได้	1	5.26
หน่วยงานที่รับผิดชอบ (N = 18)		
1. สำนักงานอธิการบดี	-	-
2. ฝ่ายวิชาการ	6	33.33
3. ฝ่ายวางแผนและพัฒนา	-	-
4. ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	5	27.78
5. ศูนย์คอมพิวเตอร์	3	16.67
6. ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน	1	5.56
7. ศูนย์สื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์	1	5.56
8. ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษา (E-learning)	1	5.56
9. อื่นๆ (ผู้บริหารระดับสูงด้านสารสนเทศ - CIO)	1	5.56

ตารางที่ 1 สถานภาพการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันอุดมศึกษาไทย

ขั้นการดำเนินงาน (N = 18)	จำนวน	ร้อยละ
1. การวิเคราะห์ปัญหา (Analysis)	1	5.56
2. การวางแผน (Planning)	1	5.56
3. การพัฒนา (Developing)	8	44.44
4. การทดลอง (Try out)	2	11.11
5. การให้บริการการเรียนการสอน (Implement)	4	22.22
6. การประเมินผล (Evaluation)	-	-
7. การประชาสัมพันธ์ (Public relations)	1	5.56
8. อื่นๆ (ระยะเริ่มต้นจะมีการฝึกอบรมอย่างเข้มข้นในภาคฤดูร้อน และขณะเดียวกันมีกลุ่มโครงการนำร่องด้วย)	1	5.56
ทีมงาน (N = 17)	จำนวน (สถาบัน)	
1. ทีมบริหารจัดการ (Administrative Team)	17	
2. ทีมพัฒนาเนื้อหา (Content Development Team)	12	
3. ทีมออกแบบบทเรียน (Lesson Design Team)	10	
4. ทีมออกแบบกราฟิก (Graphic Design Team)	11	
5. ทีมพัฒนาบทเรียน (Programmer Team)	8	
6. ทีมเผยแพร่ (Delivery Team)	4	
7. ทีมประเมินผล (Evaluation Team)	6	
8. ทีมดูแลระบบ (Maintenance Team)	13	
9. ทีมผู้ช่วยสอน	1	
10. ทีมผู้ประสานงานประจำศูนย์	1	

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ประสบความสำเร็จ

ปัจจัย	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. นโยบายของสถาบัน	4.56	0.62	มากที่สุด
2. งบประมาณ	4.33	0.69	มาก
3. โครงสร้างพื้นฐานของระบบ	4.44	0.51	มาก
4. ความพร้อมของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์	4.28	0.67	มาก
5. การประชาสัมพันธ์	4.00	0.69	มาก
6. ความพร้อมของผู้สอน	3.89	0.90	มาก
7. ความพร้อมของผู้เรียน	3.78	0.81	มาก
8. ความพร้อมของเนื้อหาบทเรียน	4.18	0.64	มาก
9. วัฒนธรรมการเรียนการสอน	3.94	0.80	มาก
10. ความพร้อมของทีมงานพัฒนา E-learning	4.39	0.92	มาก
11. อื่นๆ (การยอมรับจากภาคเอกชนและหน่วยงานภายนอก)	4.00	0.00	มาก
รวม	4.17	0.44	มาก

1.2 ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.00) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปัญหาด้านการให้บริการและด้านการบริหารงานพบในระดับปานกลาง (3.22 และ 2.90) ส่วนปัญหาด้านเทคนิคพบในระดับน้อย (2.47) รายละเอียดแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านการให้บริการ พบว่า ภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง (3.22) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ส่วนมากเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่อง “การขาดแคลน

ทีมงานที่ช่วยพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์” ที่เป็นปัญหาในระดับมาก (3.82)

ด้านเทคนิค พบว่า ภาพรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย (2.47) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่เรื่อง “ทีมงานมีปัญหาทางด้านระบบเครือข่าย” (2.61) และ “ทีมงานยังไม่ค่อยเข้าใจการใช้งานของระบบอย่างถ่องแท้” (2.50)

ด้านการบริหารงาน พบว่า ภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง (2.90) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ส่วนมากเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ยกเว้นปัญหาเรื่อง “ความร่วมมือกับผู้สอน” ที่พบในระดับมาก (4.00)

ตารางที่ 3 ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ปัญหาด้านการให้บริการ	χ	S.D	แปลความ
1. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี	3.35	0.93	ปานกลาง
2. โครงสร้างพื้นฐานยังมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	2.83	1.38	ปานกลาง
3. บุคลากรที่ให้บริการฝึกอบรมมีไม่เพียงพอ	3.24	0.83	ปานกลาง
4. ขาดแคลนทีมงานที่ช่วยพัฒนาระบบ	3.82	1.07	มาก
5. ไม่สามารถให้บริการได้ทั่วถึงทั้งสถาบัน	2.88	1.20	ปานกลาง
รวม	3.22	1.08	ปานกลาง
ปัญหาด้านเทคนิค			
1. ทีมงานยังไม่ค่อยเข้าใจการใช้งานของระบบอย่างถ่องแท้	2.50	0.86	ปานกลาง
2. ทีมงานมีปัญหาทางด้านระบบเครือข่าย	2.61	0.85	ปานกลาง
3. ทีมงานมีปัญหาการใช้ซอฟต์แวร์ของระบบ	2.39	0.92	น้อย
4. ทีมงานมีปัญหาทางด้านฮาร์ดแวร์ของระบบ	2.39	0.70	น้อย
รวม	2.47	0.70	น้อย
ปัญหาด้านการบริหารงาน			
1. ขาดการส่งเสริมจากหน่วยงานต้นสังกัด	2.50	1.15	ปานกลาง
2. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	3.00	1.50	ปานกลาง
3. สถานที่ทำงานคับแคบ	2.39	1.24	น้อย
4. การประสานงานระหว่างทีมงานยังไม่ดีพอ	2.61	1.24	ปานกลาง
5. ความร่วมมือกับผู้สอน	4.00	0.00	มาก
รวม	2.90	1.11	ปานกลาง

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการ ระบบบริหารจัดการการเรียนการสอนใน สถาบันอุดมศึกษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าวัตถุประสงค์ของการนำระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (LMS) มาใช้ส่วนมากใช้เพื่อเสริม (ร้อยละ 83.33) ทั้งนี้โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนปกติมากที่สุด (ร้อยละ 55.56) รองลงมาให้กับผู้เรียนทางไกล (ร้อยละ 33.33) รูปแบบปฏิสัมพันธ์ที่ใช้พบว่ามากกว่าครึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ต่างเวลา (ร้อยละ 60.66) รองลงมาเป็นปฏิสัมพันธ์เวลาเดียวกัน (ร้อยละ 39.34) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า รูปแบบปฏิสัมพันธ์ต่างเวลาที่ใช้มากในระดับที่ใกล้เคียงกันคือ E-mail และ Web board /Discussion board (ร้อยละ 29.51 และ 27.87) ในขณะที่รูปแบบปฏิสัมพันธ์เวลาเดียวกันที่ใช้มากที่สุดคือ Audio/Video conferencing (ร้อยละ 14.75) ส่วนรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาส่วนมากเป็นแบบมัลติมีเดีย (ร้อยละ 32.61) รองลงมาในระดับที่เท่ากันคือ รูปแบบข้อความและกราฟิก (ร้อยละ 28.26) ซึ่งคณะวิชาที่นำระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (LMS) มาใช้มากที่สุดคือ สายวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (ร้อยละ 30.77) รองลงมาในระดับที่เท่ากันคือ สายสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 20.51) โดยจำนวนรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนมากกว่าครึ่งอยู่ในช่วง 1-10 วิชา (ร้อยละ 58.98) รองลงมาอยู่ในช่วง 21-30 วิชา (ร้อยละ 17.95)

ส่วนระบบ LMS ที่สถาบันอุดมศึกษาไทยใช้มากที่สุดคือ ระบบในประเทศ (ร้อยละ 47.04) รองลงมาเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นเองและระบบของต่างประเทศ (ร้อยละ 35.28 และ 17.68) รูปแบบ LMS ที่ใช้พบว่ามากกว่าหนึ่งเป็นแบบสัมพันธ์ต่างเวลา (Asynchronous) (ร้อยละ 60.00) รองลงมาในระดับที่ใกล้เคียง

กันเป็นแบบ Self-directed และ Synchronous (ร้อยละ 20.00 และ 13.33) ผลการประเมินคุณลักษณะ LMS ที่สถาบันอุดมศึกษาไทยใช้อยู่ในปัจจุบันมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการพัฒนารายวิชา (Courseware Development) พบว่า คุณลักษณะที่ทุกสถาบันมีตรงกัน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มี 4 คุณลักษณะคือ มีเครื่องมือโปรแกรมระบบงานที่ใช้เพื่อค้นหาทรัพยากรต่างๆ มีระบบการตอบสนองเมื่อทำงานในเครื่องเซิร์ฟเวอร์ มีเครื่องมือค้นหา และมีการอนุญาตให้ใช้สื่อได้หลายชนิด

ด้านการบริหารรายวิชา (Course Administration) พบว่า คุณลักษณะที่ทุกสถาบันมีตรงกันคิดเป็นร้อยละ 100.00 มีเพียงคุณลักษณะเดียวคือ มีการประชุม/กระดานข่าว

ด้านการบริหารระบบ (System Administration) พบว่า คุณลักษณะที่ทุกสถาบันมีตรงกันคิดเป็นร้อยละ 100.00 มีเพียง 2 คุณลักษณะคือ ความน่าเชื่อถือระหว่างการทำงานกับฐานข้อมูล และการสร้างรายวิชา การส่งวนลิทธิ การทำลาย การบรรจุซ้ำ การส่งและนำเข้า

ด้านการส่งมอบรายวิชา (Courseware Delivery) พบว่า คุณลักษณะที่ทุกสถาบันมีตรงกันคิดเป็นร้อยละ 100.00 มี 6 คุณลักษณะคือ ความสะดวกในการใช้ของผู้เรียน การเข้ากันได้กับเบราว์เซอร์ การใช้งานได้กับ Windows 98/2000/NT/XP การประชุม/กระดานข่าว ความเป็นมิตร และการแสดงความคิดเห็นหรือประเด็นต่างๆ

ด้านผู้จัดจำหน่าย (Vendor) พบว่า คุณลักษณะที่ทุกสถาบันมีตรงกันคิดเป็นร้อยละ 100.00 มีเพียง คุณลักษณะเดียวคือ การอบรมการใช้งาน

ตารางที่ 4 สภาพการบริหารจัดการระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (LMS)
ในสถาบันอุดมศึกษาไทย

วัตถุประสงค์ (N = 18)	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นสื่อเสริม (Supplementary)	15	83.33
2. เป็นสื่อรอง (Secondary)	-	-
3. เป็นสื่อหลัก (Comprehensive Replacement)	3	16.67
กลุ่มเป้าหมาย (N = 27)		
1. ผู้เรียนปกติ (Resident Student)	15	55.56
2. ผู้เรียนทางไกล (Distant Student)	9	33.33
3. บุคลากรภายในสถาบัน	3	11.11
รูปแบบปฏิสัมพันธ์ (N = 61)		
1. ปฏิสัมพันธ์เวลาเดียวกัน (Synchronous)	24	39.34
1.1 Web Conference	6	9.84
1.2 Online Chat	5	8.20
1.3 Audio/Video conferencing	9	14.75
1.4 Interactive poll	4	6.55
2. ปฏิสัมพันธ์ต่างเวลา (Asynchronous)	37	60.66
2.1 Web board / Discussion board	17	27.87
2.2 E-mail	18	29.51
2.3 Audio / Video on Demand	2	3.28
รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา (N = 46)		
1. ข้อความ (Text)	13	28.26
2. กราฟิก (Graphic)	13	28.26
3. มัลติมีเดีย (Multimedia)	15	32.61
4. Simulation , Game	1	2.17
5. VDO	1	2.17
6. VDO on Demand	2	4.35
7. แหล่งค้นคว้าภายนอก	1	2.17
การใช้ LMS ของสถาบันอุดมศึกษาไทย (N = 17)		
1. ต่างประเทศ	3	17.68
1.1 MOODLE	2	11.80
1.2 WebCT	1	5.88
2. ในประเทศ	8	47.04
2.1 Education Sphere	1	5.88
2.2 Knowledge Creator	1	5.88
2.3 KMN	1	5.88

การใช้ LMS ของสถาบันอุดมศึกษาไทย (N = 17)

2.4 Knowledge Base Information Center	1	5.88
2.5 Msk Cyberclass (ร่วมพัฒนากับบริษัทเอกชน)	1	5.88
2.6 Telesat (advanced vision)	1	5.88
2.7 TLM	1	5.88
2.8 เป็นของสถาบัน AIT	1	5.88
3. พัฒนาเอง	6	35.28
3.1 CU Flexible Learning	1	5.88
3.2 Knowledge Creator	1	5.88
3.3 Maxlearn	1	5.88
3.4 STOU Online Learning	1	5.88
3.5 Virtual classroom	1	5.88
3.6 ยังไม่ได้ตั้งชื่อ	1	5.88

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.08) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปัญหาด้านผู้สอนและด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งสองด้าน (3.22 และ 2.93)

ด้านผู้สอน พบว่า ประสบปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.22) เมื่อพิจารณา

ในรายละเอียดพบว่าปัญหาที่สอบถามส่วนมากพบอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่อง “ไม่มีเวลาในการปรับปรุงเนื้อหา” พบอยู่ในระดับมาก

ด้านผู้เรียน พบว่า ประสบปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน (2.93) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าปัญหาที่สอบถามอยู่ในระดับกลางทุกปัญหา เช่น “เข้ามาใช้เท่าที่จำเป็น” “มีปัญหาทางเทคนิคในการเข้าใช้ระบบ” และ “ไม่ค่อยใช้เครื่องมืออื่นๆ” เป็นต้น

ตารางที่ 5 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันอุดมศึกษาไทย

ปัญหาด้านผู้สอน	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. ไม่มีเวลาในการปรับปรุงเนื้อหา	3.63	1.20	มาก
2. เข้ามาใช้เท่าที่จำเป็น เช่น ตรวจการบ้าน	3.33	0.90	ปานกลาง
3. ไม่ค่อยใช้เครื่องมืออื่น ๆ เช่น Web board, File manager, Chat, email	3.31	1.14	ปานกลาง
4. มีปัญหาในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน	3.19	0.91	ปานกลาง
5. มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเข้าใช้ระบบ	2.81	0.83	ปานกลาง
6. เครื่องมือที่สนับสนุนระบบการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการ	2.94	1.12	ปานกลาง
7. ไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการประเมินผลตอบกลับแก่ผู้เรียน	3.38	0.96	ปานกลาง
รวม	3.22	0.70	ปานกลาง
ปัญหาด้านผู้เรียน			
1. เข้ามาใช้เท่าที่จำเป็น เช่น ส่งการบ้านหรือดูประกาศ	3.47	0.87	ปานกลาง
2. ไม่เข้าใจถึงการเข้าใช้ระบบ	2.81	0.91	ปานกลาง
3. มีปัญหาทางเทคนิคในการเข้าใช้ระบบ	2.88	0.81	ปานกลาง
4. มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเข้าใช้ระบบ	2.63	0.89	ปานกลาง
5. ไม่ค่อยใช้เครื่องมืออื่น ๆ เช่น Web board, File manager, Chat, email	2.88	0.89	ปานกลาง
รวม	2.93	0.87	ปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยประสบความสำเร็จในระดับมากที่สุดคือ นโยบายของสถาบัน นั้นแสดงให้เห็นว่า ทุกสถาบันต่างดำเนินการเพื่อตอบสนองนโยบายซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของการบริหารงานภาครัฐและเอกชนในปัจจุบัน

สำหรับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในด้านการให้บริการและด้านการบริหารงาน พบอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ปัญหาด้านเทคนิคพบในระดับน้อย ทั้งนี้คงเนื่องมาจากสถาบันที่จัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์คงมีการเตรียมความพร้อมในด้านเทคนิคก่อนการนำระบบมาใช้ จึงทำให้ปัญหาด้านเทคนิคอยู่ในระดับน้อย

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบปฏิสัมพันธ์ที่ใช้มากกว่าครึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ต่างเวลา (Asynchronous) นั้นแสดงให้เห็นว่าสถาบันที่ตอบสนองสอบถามต่างเห็นถึงคุณประโยชน์ของคุณลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ (anytime and anywhere) ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้โดยคาดว่าในระยะยาวจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Life Long Learning)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า สถาบันอุดมศึกษาไทยประสบปัญหาด้านการให้บริการในเรื่อง การขาดทีมงานที่ช่วยพัฒนาระบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนด้านเทคนิคเป็นเรื่อง ที่ทีมงานมีปัญหาทางด้านระบบเครือข่าย และยัง ไม่ค่อยเข้าใจการใช้งานของระบบอย่างถ่องแท้ ส่วนปัญหาด้านการบริหารงานเป็นในเรื่องความ ร่วมมือกับผู้สอน ซึ่งปัญหาดังกล่าวคณะผู้วิจัย ขอเสนอแนะว่า ควรจัดตั้งทีมงานในลักษณะ สหสาขาวิชา และฝึกอบรมบุคลากรให้มีความ

เชี่ยวชาญหลายๆ ด้าน และสามารถทำงานข้าม สายงานกันได้ ซึ่งคาดว่าจะทำให้ปัญหาดังกล่าว ลดน้อยลงได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรขยายการศึกษา การจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ให้ ครอบคลุมถึงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งจะทำให้สามารถ ตอบคำถามเรื่องสถานภาพของการจัดการเรียน การสอนอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยได้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

ปีการศึกษา	จำนวนผู้สอน	จำนวนผู้เรียน	ผลการเรียนการสอน
2547	15	120	ดี
2548	18	150	ดี
2549	22	180	ดี
2550	25	200	ดี
2551	30	240	ดี
2552	35	280	ดี

รายการอ้างอิง

- McPherson, M. and Nunes, M.B. Developing innovation in online learning:
An action research framework. London: RoutledgeFalmer, 2004.
- Rosenberg, M.J. **E-learning: strategies for delivering knowledge in the digital age.**
New York: McGraw-Hill, 2001.
- กองบรรณาธิการสาร NECTEC. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. “บทบาท
การเรียนการสอน E-learning ในประเทศไทย.” วารสาร NECTEC 8,39 (มี.ค.-เม.ย. 2544) : 6-9.
- กรุดนาร์ตน์ ฟิงตัน. **ที่นี่ E-learning : ความสำคัญและบทบาทของ E-learning.** กรุงเทพมหานคร :
TJ Book, 2544.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. “E-learning: ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในอนาคต.” วารสารมองไกล IFD.
ประจำไตรมาสที่ 3 (กค. - กย. 2544) : 4-8.
- ชนาธิป พรกุล. แดทส์ : **รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- สุนทพงศ์ ไทยอุบลัทม์. “E-Learning.” นิตยสาร DVM. 3,12 (มค. - กพ. 2544) : 26-28.
- บุปผชาติ ทัทนิกรณ. “E - Learning: เพื่อการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง.” **ไอทีปริทัศน์**
9,5 (พค. 2544)
- บุปผชาติ ทัทนิกรณ. “E-learning : การเรียนรู้ในสังคมแห่งการเรียนรู้.”วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์
16,1 (มค. - เม.ย. 2544) : 7-15.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. “ห้องสมุดกับ E-learning.” วารสาร E-ECONOMY. 2,38 (กย. 2544) : 79-86.
- ถนอมพร เลานจรัสแสง. **Designing E-learning : หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อการเรียน
การสอน.** เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- วิชัย ตันศิริ. **วิสัยทัศน์ของสังคมและการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : ในสมาคมนักเรียนทุนรัฐบาล
ไทย. วิสัยทัศน์ประเทศไทยด้านการศึกษา สังคม วัฒนธรรม และศาสนา.** กรุงเทพฯ: สมาคมฯ,
2540.
- ศุภชัย สุชนะนรินทร์. **เปิดโลก E-learning การเรียนการสอนบนอินเทอร์เน็ต.** กรุงเทพฯ :
ซี เอ็ด ยูเคชั่น, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ, 2543.

**“ประสบการณ์วิทยากรฝึกอบรมเรื่องการจัดการและค้นคืน
ทรัพยากรสารสนเทศสำหรับ**

บรรณารักษ์ข่ายงานห้องสมุดแพทย์และสาธารณสุข”

ณ กรุงธากา ประเทศบังคลาเทศ

ระหว่างวันที่ 30 ม.ค. – 8 ก.พ. 2549.

**“Experience of Training Workshop on Information Management and Retrieval for
HELLIS Librarians” In Dhaka, Bangladesh during 30 Jan. – 8 Feb. 2006.”**

ศุสิทธิ์ ช่วยชูวงศ์*

ผู้เขียน และคุณจงจิตต์ ฤทธิรงค์ นักเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีโอกาสเป็นวิทยากรฝึกอบรมเรื่องการจัดการและค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศสำหรับบรรณารักษ์ข่ายงานห้องสมุดแพทย์และสาธารณสุข (Training Workshop on Information Management and Retrieval for HELLIS Librarians) ณ กรุงธากา ประเทศบังคลาเทศ ระหว่างวันที่ 30 มกราคม - 8 กุมภาพันธ์ 2549 รวม 10 วัน โดยได้รับทุนสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลก ภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (World Health Organization. South-East Asia Regional Office (WHO SEARO)) สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการและค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดจากฐานข้อมูลด้วยโปรแกรม PHPMyLibrary รวมทั้งมาตรฐานการลงรายการบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบที่เครื่องคอมพิวเตอร์อ่านได้ หรือ MARC21 เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศโดยระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ซึ่งจะช่วยให้อ่านแบ่งปันทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในข่ายงานห้องสมุดแพทย์และสาธารณสุข

หรือ HELLIS (Health Literature, Library and Information Services) ในภูมิภาคเดียวกัน และภูมิภาคอื่น ซึ่งประเทศในข่ายงาน HELLIS ประกอบด้วยประเทศในภูมิภาคเอเชีย 11 ประเทศคือ บังคลาเทศ, พม่า, อินเดีย, เกาหลี, อินโดนีเซีย, มัลดีฟ, มองโกเลีย, เนปาล, ศรีลังกา, ภูฏาน และไทย ในแต่ละประเทศจะมีศูนย์ประสานงานแห่งชาติในข่ายงานห้องสมุดแพทย์และสาธารณสุข (National Focal Point of Health Literature, Library and Information Services) สามารถสืบค้นข้อมูลได้จาก <http://www.hellis.org>

สำหรับโครงการฝึกอบรมครั้งนี้จัดขึ้นสำหรับห้องสมุดข่ายงานแพทย์และสาธารณสุขของประเทศบังคลาเทศ ซึ่งมีศูนย์ประสานงานแห่งชาติของ HELLIS อยู่ที่ National Health Library & Document Centre (NHL & DC) โดยมี Prof. Dr. Fatima Parveen Chowdhury เป็นผู้อำนวยการ ซึ่งรับผิดชอบ และดำเนินการฝึกอบรมครั้งนี้ ผู้เข้าฝึกอบรมประกอบด้วย 2 กลุ่มคือกลุ่มบุคลากรเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุด หรือหน่วยงาน จำนวน 15 คน และกลุ่มบรรณารักษ์ห้องสมุดการแพทย์ จำนวน 15 คน จาก 12 ห้องสมุด โดยแยกฝึกอบรมบริเวณชั้น 1 และชั้น 2 ภายในห้องสมุด NHL & DC

*บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ห้องสมุดช่วยงานแพทย์และสาธารณสุขในประเทศบังคลาเทศ

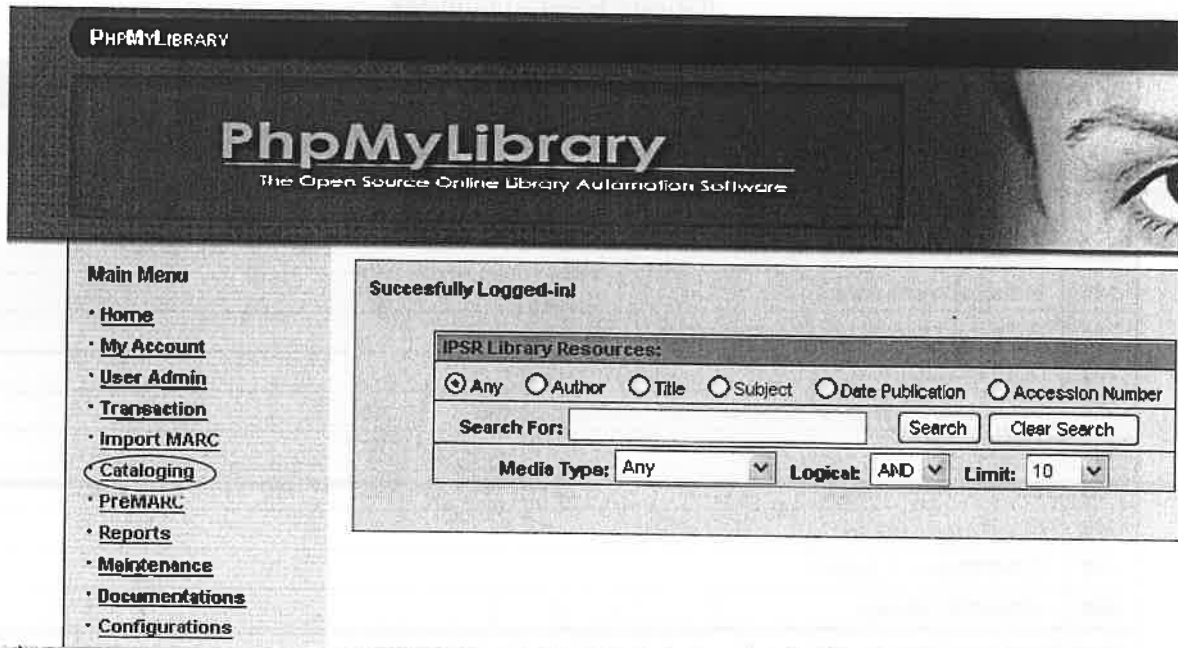
1. National Health Library & Document Centre (NHL & DC)
2. Center of Medical Education Library (CME)
3. Sapparo of Dental College Library (SDCH)
4. College of Nursing Library
5. Bangladesh College of Physicians & Surgeons Library (BCPS)
6. Bandhu Sheikh Mujib Medical University Library (BSMMU)
7. National Institute of Prevention and Social Medical Library (NIPSOM)
8. Ibahlim Medical College Library (IMC)
9. Bangladesh Medical Association Library (BMA)
10. Dhaka Medical College Library
11. Ministry of Health & Family Welfare Library
12. Armed Forces Medical College Library

บรรณารักษ์และนักเทคโนโลยีสารสนเทศผู้เข้าอบรม

ลักษณะการฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนทฤษฎี และฝึกปฏิบัติ ระยะเวลา 3 วัน (30 ม.ค. - ก.พ. 49) และส่วนการเยี่ยมชม และติดตามผลการฝึกอบรม 12 ห้องสมุด ระยะเวลา 7 วัน (2-8 ก.พ. 49) เนื้อหา การฝึกอบรม ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการติดตั้ง การใช้งานโปรแกรม PhpMyLibrary ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์สำเร็จรูปสำหรับการสร้างฐานข้อมูล ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดมาพัฒนาและใช้งาน ได้รวมทั้งการดูแลรักษาระบบ เพื่อตอบสนอง การสร้างฐานข้อมูลระเบียบบรรณานุกรม MARC ส่วนบรรณารักษ์ ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์การลงรายการบรรณานุกรม ของวัสดุ ห้องสมุด ตามรูปแบบแองโกลอเมริกัน ฉบับ พิมพ์ครั้งที่ 2 (AACR2) โครงสร้างระเบียบ และรูปแบบการลงรายการบรรณานุกรมของ วัสดุและ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้เครื่องอ่านได้ หรือ

MARC21 Format for Bibliographic Data ครอบคลุมวัสดุและสื่อประเภทหนังสือ วิจยานิพนธ์ รายงานการวิจัย วารสาร บทความ วิชาการ สื่อโสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในการอบรมไม่ได้ครอบคลุมโครงสร้าง ทั้งหมดของ MARC21 โดยอธิบายเฉพาะบาง เขตข้อมูล (Tags Fields) ตัวบ่งชี้ (Indicators) และเขตข้อมูลย่อย (Subfields) รวมทั้งแนะนำ การจัดหมวดหมู่ด้วยระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกา (National Library Medical Classification (NLM)) และหัวเรื่องทางการแพทย์ของหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกา (Medical Subject Headings (MeSH)) รวมทั้งฝึกปฏิบัติการบันทึก และสืบค้นระเบียบ ข้อมูลบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศแต่ละ ประเภทจากฐานข้อมูล

การเข้าสู่หน้าจอ Catalog

No.	Tag	Help	Value
1	005		00\$a2006/01/03
2	020		00\$a0761956891
3	060		00\$a\0100\$bS271e 1989
4	100		00\$aSawyers, John L.
5	245		00\$aThe essentials of contraceptive technology
6	250		00\$a2nd ed.
7	260		00\$aChicago :\$bYear Book Medical Publishers,\$c1989
8	300		00\$a545 p.
9	650		00\$aFamily Planing
10	650		00\$aContraception
11	700		00\$aWillaims, Lester F.
12	850		00\$aIPSR Library

12 DISPLAY SAVE SAVE AND EXIT CANCEL CLEAR

การบันทึกข้อมูลระเบียบหนังสือ

MARC View	
First Page Prev Next Last Page Bottom Labeled View Back To Brief Showing Page 1 Of 1.	
005	00\$a2006/01/03
020	00\$a0761956891
060	00\$a\0100\$bS271e 1989
100	00\$aSawyers, John L.
245	00\$aThe essentials of contraceptive technology
250	00\$a2nd ed.
260	00\$aChicago :\$bYear Book Medical Publishers,\$c1989
300	00\$a545 p.
650	00\$aFamily Planing
650	00\$aContraception
700	00\$aWillaims, Lester F.
850	00\$aIPSR Library
First Page Prev Next Last Page Top Labeled View Back To Brief Showing Page 1 Of 1.	

Add Record

หน้าจอแสดงผลรูปแบบ MARC

ในวันที่ 30 ม.ค. 2549 ซึ่งเป็นวันแรกของการฝึกอบรมช่วงเช้ามีการลงทะเบียนและพิธีเปิดการฝึกอบรมโดย Dr. Duangvadee Sungkhobol, WHO Representative to Bangladesh ซึ่งเป็นคนไทยคนแรกที่เป็นตัวแทนองค์การอนามัยโลกในระดับประเทศ รวมทั้งผู้เข้าอบรม และแขกผู้มีเกียรติ ประมาณ 40 คน ผู้เขียน และคุณจงจิตต์ ฤทธิรงค์ เพื่อนร่วมงานรู้สึกตื่นเต้นและเป็นเกียรติอย่างยิ่งสำหรับการเป็นวิทยากรครั้งแรกในต่างประเทศ ช่วงบ่ายวันนี้จนถึงวันที่ 1 ก.พ. 2549 เป็นการอบรมทฤษฎี และฝึกปฏิบัติภายในห้องสมุด NHL & DC ในระหว่างการฝึกอบรมนั้นจะมีผู้สังเกตการณ์จากหน่วยงานขององค์การอนามัยโลก เช่น Dr. Khaled Hassan, Dr. Rangit Kumar Dey, M. Shmsul Islam Khan (ICDDR, B Centre for Health and Population Research) เป็นต้น มาซักถามและช่วยแปลเนื้อหาบางส่วนที่ผู้เข้าอบรมไม่เข้าใจ เป็นภาษา Bangla ช่วยให้ผู้เขียนคลายความตื่นเต้น และเป็นกำลังใจให้ตลอดเวลา รู้สึกประทับใจและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง การทำงานในวันแรกค่อนข้างเหนื่อยเพราะอธิบายส่วนหลักการ MARC ตามคู่มือ และตัวอย่างที่เตรียมไป ซึ่งผู้เข้าอบรมไม่มีพื้นฐานจึงต้องใช้

เวลามาก ประกอบกับผู้เขียนต้องปรับตัวกับสภาพแวดล้อมของเมืองธากา ทำให้รู้เหนื่อยบ้าง แต่ในวันต่อมา รู้สึกผ่อนคลายและผ่านไปได้ดีจนวันสุดท้าย ในช่วงเช้าวันที่ 2 ก.พ. 2549 มีพิธีแจกประกาศนียบัตรโดย Prof. Dr. Fatima Paveen Chowdhury ผู้อำนวยการห้องสมุด NHL & DC และตัวแทนผู้เข้าอบรมกล่าวขอบคุณผู้เขียน และเพื่อนร่วมงาน ทำให้รู้สึกดีใจที่ได้มีโอกาสให้ความรู้แก่ทุกท่าน

ต่อจากนั้นเริ่มเยี่ยมชมและติดตามผลการฝึกอบรมใน 12 ห้องสมุด วันละ 2 แห่ง ในช่วงเช้าและ ช่วงบ่าย สำหรับห้องสมุดที่อยู่ใกล้กันวันละ 3 แห่ง เช่น BCPS, BSMMU, NIPSOM ลักษณะการทำงานเยี่ยมชมและติดตามผลการฝึกอบรมนั้น เริ่มจากการทำงานของบุคลากรเทคโนโลยีสารสนเทศแต่ละห้องสมุด ฝึกปฏิบัติการติดตั้งโปรแกรม PHPMyLibrary และสาธิตการทำงานของโปรแกรมตามที่ได้อบรมมา ส่วนผู้เขียนและบรรณารักษ์จะตรวจความถูกต้องของแบบบันทึกข้อมูล (Worksheet) ทรัพยากรสารสนเทศที่กรอกข้อมูลไว้ พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติม หลังจากนั้นให้บรรณารักษ์บันทึกข้อมูล แก้ไข และสืบค้นระเบียบงานบรรณานุกรมจากฐานข้อมูล เพื่อให้แน่ใจว่าบรรณารักษ์เข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานได้

ขณะเยี่ยมชมและติดตามผลการฝึกอบรมห้องสมุด BMA

การฝึกอบรมและการเยี่ยมชมห้องสมุดต่างๆ นี้ พบว่าหลายห้องสมุดประสบความสำเร็จ แต่บางห้องสมุดยังต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากบรรณารักษ์ขาดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุดขาดความพร้อมในการพัฒนา อย่างไรก็ตามผู้เขียนได้สรุปปัญหา และข้อเสนอแนะไปยังองค์การอนามัยโลกเพื่อพัฒนาและให้การสนับสนุนห้องสมุดเหล่านี้ต่อไป เช่น การฝึกอบรมทักษะคอมพิวเตอร์แก่บรรณารักษ์ การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ และคู่มือต่างๆ ในการปฏิบัติงาน รวมถึงเสนอให้ ห้องสมุด NHL & DC ซึ่งเป็นหน่วยงานห้องสมุดแพทย์ และสาธารณสุขของประเทศบังคลาเทศ เป็นศูนย์กลางการประชุม ฝึกอบรม และให้คำปรึกษา

การจัดการห้องสมุดอื่นๆ ต่อไป

ผู้เขียนได้รับประสบการณ์มากมายจากการเป็นวิทยากรฝึกอบรมในครั้งนี้ ได้เรียนรู้การทำงาน สภาพความเป็นอยู่ รวมถึงวัฒนธรรม และมิตรภาพของชาว Bangali และภาคภูมิใจที่ได้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถช่วยเหลือห้องสมุดในประเทศที่กำลังพัฒนา ท้ายที่สุดผู้เขียนขอขอบคุณอัญชลี แซ่มชุกกลิ่น และ Mr. Maung Aung Myint บรรณารักษ์และผู้เชี่ยวชาญพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลของห้องสมุดองค์การอนามัยโลก ภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ให้ความรู้ คำแนะนำ รวมทั้งโอกาสที่ดีในการทำงานครั้งนี้

บรรณานุกรม

- WHO. Regional Office for South-East Asia.(Online) <http://www.hellis.org> (March 2006)
Pearson. Education.(Online) [http://geography.\(Online\) about com.](http://geography.(Online) about com.) (March 2006)

การเดินทางที่ไม่ธรรมดา

เบญจา รุ่งเรืองศิลป์*

ฉันเลือกที่จะเดินทางไปเที่ยวท่องฮ่องกง - เซินเจิ้น ในช่วงเทศกาลวันหยุดพิเศษในเดือนกรกฎาคม 2548 ที่ผ่านมา ... ด้วยเป็น Trip พิเศษของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ที่มีคุณพูลสุข ปวีวัตรวรวิมล หรือพี่ป้อม ประธานฝ่ายวิชาการ เป็นเจ็ดันให้เกิดการเดินทางในครั้งนี้ โดยคุณจิราพรณ อินทรศิริพงษ์หรือคุณนิต จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เป็นผู้ประสานงานมืออาชีพ ที่ทำให้ฉันยอมทุบกระปุกเงินที่เหลือจากค่าลงทะเบียนเรียนของหนุ่มตาบอดที่บ้าน และนำยินดีปริดากับหลายๆ ท่าน เช่น คุณสุวรรณี จงจิตติโพธา และคุณสุคนธ์ ธีรลักษณ์ จากคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ ที่ได้รับทุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ดังนั้น สิบหกชีวิตและอีกหนึ่งหัวหน้าทัวร์ คือ คุณนันทวัน พลวัฒน์ หรือพี่แฉิว จากบริษัท ทวันฮอลิเดย์ จำกัด จึงได้ไปทั้งเที่ยวและทัศนศึกษาในฮ่องกง ท่ามกลางการผจญภัยเล็กๆ ความสุขที่เกิดจากการข้อปึงของถูกใจไอ้ละหนอ My Love กับห้องสมุดที่เป็นมากกว่าห้องสมุด ทำายที่สุดยังได้แบกความรู้สึกผูกพันและเชื้ออาหารต่อกันของทุกๆ คนไว้บนไหล่อันไหวลู่ เนื่องจากสองมือนั้นไม่สามารถจะหยิบหิ้วสิ่งใดไปได้มากกว่านี้อีกแล้ว และตั้งใจบอกเล่าเป็นทำนอง gossip ให้เพลิดเพลนมากกว่าเชิงสาระวิชาการ เพราะการเดินทางครั้งนี้ไม่ธรรมดาธรรมดา

ฉันรู้สึกได้ว่าการทำงานหรือทำกิจกรรมร่วมกันกับผู้ที่มีความสนใจเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันนั้นเป็นสิ่งวิเศษสุด จึงไม่น่าแปลกใจ

เลยว่าเข้าวันแรกของการเดินทาง เรานัดหมายกันที่สนามบินดอนเมือง อาคาร 1 เคาน์เตอร์ 7 เวลาที่ล่องเลยไปถึง 10 นาฬิกาเศษทีเดียว ช่วงเวลาที่ต้องรอคอยกันนั้นไม่มีเสียงปน เสียงต่อว่า มีแต่เสียงทักทายและเรียงลำดับเครือญาติกันอย่างร่าเริง ใครจะเป็นพี่ เป็นน้อง เป็นเพื่อน และใครกันที่ยังมาไม่ถึง เริ่มต้นเป็นห่วงเป็นใยกันนับตั้งแต่วันนี้ หลังจากตรวจเช็คสัมภาระเรียบร้อยแล้ว ยังได้เรีงร่ากันถ่ายภาพหมู่ (ภาพแรก) หน้าเคาน์เตอร์ Kanya Airline เหมือนกับเป็น Trip แรกของทุกคน ทั้งที่เคยเหิรฟ้าไปต่างบ้านต่างเมืองกันมาหมดแล้ว แต่สายการบินนี้เป็นเหมือนของแปลกสำหรับเรา แบบว่าไม่ค่อยมั่นใจนักหลายคนติดใจแอร์โฮสเทลผิวเข้มที่ซ่อนร่างบิกบินไว้ภายในเครื่องแบบสีแดงเจิดจ้า แม้แต่คุณนิต ซึ่งเกือบจะเป็นสาวเคนยาอีกคน (ถ้าเธอไม่เอบางร่างน้อย) ยังอดใจไม่ไหวยกกล้องดิจิทัลคู่ใจเก็บภาพไว้เป็นที่ระลึก ตามด้วยคุณกณลินประทุม ทองนาค หรือคุณติ่ม จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้มุกกล้องถูกใจเป็นสาวแอร์คนเดียวกัน ก่อนที่จะต้องผิดหวัง และกล่าวคำ "Sorry" เพราะคุณเธอไม่อนุญาตให้ถ่ายภาพนะจ๊ะ ฉันขอทดแทนความรู้สึกดีดีด้วยการละลายอาหารมือเที่ยงที่ delay มาเป็นปาย และทำใจสบาย ตลอด 2 ชั่วโมงกว่าๆ เมื่อเครื่องลดเพดานบิน ฉันมองเห็นทัศนียภาพเกาะเล็ก เกาะน้อย ของฮ่องกงผ่านปุ๋ยเมฆบางเบา น่าเสียดาย แทนอาจารย์ เจริญ มุศิริ หนุ่มน้อยที่แปลว่ายังหนุ่มอยู่มาก จากโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก หวังบันทึกภาพทิวทัศน์เอาไป

* บรรณารักษ์ฝ่ายบริการผู้อ่าน สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

present นักเรียน แต่มาได้ที่นั่งด้านใน คุณตี๋ม จึงอาสาเป็นผู้บันทึกภาพสวยๆ แทน เยี่ยมมาก... พระเจ้าจอร์จ ส่วนบุคคลที่น่าเห็นใจอีกคน คือ คุณสมปอง อันเดช สาวลุยจากสถาบันวิจัย โภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่วิ่งเวียน คลื่นไล่ไม่ยอมหาย และเปิดเผยสาเหตุว่ามาจากแพ็กดินพิเศษของหนุ่มสาวเคนยาที่ลুকไปมาบนเครื่องบินนั่นเอง

ฉันเดินทางมาถึงสนามบินนานาชาติแห่งใหม่ Chek Lap Kok (เช็ก แลป ก็อก) แล้วนะจ๊ะ เราต้องไปขึ้นรถไฟสายด่วน (airport express) และผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมืองอย่างเรียบร้อย พร้อมหมุนเข็มนาฬิกาเร็วขึ้นอีก 1 ชั่วโมง ตามเวลาท้องถิ่น คุณโอลิเวียร์ โกดส์องกงนำเราเดินทางโดยรถไฟปรับอากาศตู้ผู้เภาลูน เพื่อเข้าพัก ณ B P International House, Austin Road และเปลี่ยนโปรแกรมที่จะไป Victoria Peak เป็นวันสุดท้าย รู้สึกผิดหวังเล็กๆ เพราะข้อมูลที่เราค้นคว้ามา คือความตระการตาและสีสันยามค่ำคืนของฮ่องกงจะงดงามประทับใจเมื่อได้ขึ้นไปสู่ Victoria Peak และคณะเราต้องท่องราตรีในเกาหลูนตามอัครยาศัย โดยมีแผนที่เป็นเพื่อนคู่ใจ หลังจากอิมหน้าสำราญกับอาหารมื้อแรกในต่างแดนแล้วทุกคนเริ่มมีพลังสะสมพร้อมจะลุยมากกว่าพักผ่อน โดยเฉพาะอาจารย์เจริญซึ่งมีสมญาว่าเจมส์ และคุณสุรียา เผ่าจินดา หรือพี่หมูจากสำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีสมญาว่าพิกก็ ถูกแซวเรื่องร้าน Sex Body จนเริ่มเอนเอียง แต่เวลาไม่เป็นใจ เนื่องด้วยรถไฟใต้ที่มารับคณะเรานั้นไม่สามารถจอดรอได้นานเมื่อรถมาถึงแล้ว ทุกคนต้องรีบขึ้นรถโดยเร็วไม่มีที่ริมถนนเหลือเพื่อที่จะมาจอดรอหรือรับส่งผู้โดยสารตามใจชอบ ด้วยความรีบเร่งที่เราไม่คุ้นเคยนี้เองทำให้อาจารย์เจริญลืมนกระเป๋าสตางค์ไว้บนรถไฟใต้ และทุกคนก็ใจหายใจคว่ำ

กันทั้งคืน ด้วยรถล้นเหตุการณ์ในเช้าวันต่อไปในที่สุด ... ก็หมดหวัง อาจารย์เจริญยังมีเงินซื้อของฝากเพื่อนฝูงเป็นหมื่น ที่ต้องหอบเงินมามากมายขนาดนั้น ท่านเฉลยว่าเป็นลาภลอยจากเลขเด็ด ความนัยนี้ทำให้บางคนกระปรีกระเป่าขึ้นมาทันตา เหมือนมีความหวังบางสิ่งบางอย่างซุกซ่อนอยู่ในใจ จากเรื่องราวเหนือความคาดหมายนี้ ทำให้ฉันได้เรียนรู้วิถีชีวิตของโกดในการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าอย่างไม่เคยรู้มาก่อนเลย

ก่อนออกเดินทางฉันได้รับ e-mail จากคุณนิคเตือนเรื่องสภาพอากาศ ที่อาจมีฝนตกประปราย และควรเตรียมรองเท้าใส่สบายสบายจะได้เดินช้อปปิ้งอย่างสุขใจ นึกถึง Golden Bauhinia รูปปั้นดอกชงโคบาน สัญลักษณ์การค้าสินฮ่องกงกลับมาอยู่ภายใต้การปกครองของจีนอยากเห็นจตุรัสแห่งดวงดาว "Avenue of Stars" ในย่านจิมซาโจย ที่มีรอยมือของเหล่าซูเปอร์สตาร์ชั้นนำในวงการภาพยนตร์ประทับบนแผ่นปูนพร้อมลายเซ็น อยากไปยืนอยู่ริมอ่าวเพื่อตี๋มด่ำกับบรรยากาศยามราตรีของดีกระฟ้า ทั้งฝั่งฮ่องกงและเกาหลูน ไข่เลย ! มนต์เสน่ห์ของฮ่องกงอยู่ที่นี้เอง แต่ในความเป็นจริงของค่าคืนนี้ ฉันได้แต่เดินเหมือนคนหลงทางกลับบ้านไม่ใกล้ไม่ไกลไปจากถนนออกสตินสักเท่าไร ทั้งๆที่เป็นช่วง Hong Kong Shopping Festival และกลับเข้าห้องพักพร้อมคุณสุรัสวดี ดิษฐสกุล หรือคุณเจ็บบคนรักสัตว์ (พันธุ์งจากเสื้อข้างแดงและเสื้อลายเสือเหลือง) จากคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่กางแผนที่ "Live it Love It" หาสถานที่จัดงานลับตาหนังสือแห่งชาติ ซึ่งเราค้นพบภายหลังว่าจัดแสดงที่ย่านหว่านใจบริเวณ ศูนย์การประชุมและนิทรรศการ ดึกเกินกว่าที่เราจะออกไปอีกครั้ง ...

ฉันตื่นนอนแต่เช้าและรับคำชวนของ

คุณดื่มไปเดินเล่นในสวนสาธารณะ “Shenghen Century” ที่มองจากหน้าต่างห้องพักเห็นต้นไม้ใบหญ้าเขียวชอุ่ม มีผู้มาออกกำลังกาย ร่ายรำมวยจีนกันมาก บรรยากาศเหมือนสวนลุมพินี แต่ที่แปลกกว่าคือสวนนก มีนกแก้วและนกอื่นๆ อีกหลายพันธุ์ สวนสาธารณะของที่นี่จึงเป็นทั้งสวนสัตว์และสวนพฤกษชาติ จนตะวันฉายแสงแรงกล้าบอกเวลานัดหมายของการไปชมดื่มชาต้นตำรับ ที่มีหมั่นโถวและชูปถิว อร่อยจัง อิ่มประทับใจแล้วทุกคนหิว ล้มภาระขึ้นรถ บ้ายบายเกาหลุนในช่วงสาย เพื่อเดินทางเข้าพักที่เซ็นเจิ้นในช่วงค่ำ แต่ช่วงกลางวันเรามีนัดศึกษาและดูงาน 2 แห่งด้วยกัน แห่งแรกที่เราไปเยี่ยมชมเยียนคือ Hong Kong Central Library (HKCL) ตั้งอยู่ใกล้ Couseway Bay และ Victoria Harbour เป็นห้องสมุดประชาชนแห่งใหม่และใหญ่ที่สุดจากจำนวน 73 ห้องสมุด เป็นอาคารทันสมัยสูง 12 ชั้น เปิดให้บริการเมื่อ พฤษภาคม 2544 ตกแต่งเหมือนห้างสรรพสินค้า ใช้ศาสตร์แห่งสวงจุ้ยในการออกแบบทางสถาปัตยกรรม มีลูกโลกและน้ำพุอยู่ด้านหน้าอาคาร เสมือนเป็นประตูแห่งความรู้ของโลกตะวันออกและตะวันตก อาคารนี้มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 40,000 กว่าตารางเมตรมากกว่า 2,000 ที่นั่ง มีบันไดเลื่อน ลิฟต์โดยสารและลิฟต์แก้ว งบประมาณก่อสร้าง 690 ล้านเหรียญฮ่องกง เปิดบริการปกติเวลา 10.00 - 21.00 นาฬิกา ตลอด 7 วัน ผู้เข้าใช้เฉลี่ย 15,000 รายต่อวัน ประกอบด้วยทีมงาน 250 ชีวิต บรรณารักษ์ 27 คน ภายใต้ปณิธานที่ว่า “Enrich Knowledge and Support Lifelong Learning” “เราพบว่าไม่อนุญาตให้ผู้เยี่ยมชมถ่ายรูปใดใดทั้งสิ้น เป็นสิทธิส่วนบุคคลและรบกวนสมาธิของผู้ใช้ ดังนั้น เอกสารที่เผยแพร่จึงมีรูปเล่มน่าสนใจ จัดพิมพ์เป็น 2 ภาษา คือ ภาษาจีนและอังกฤษ มีภาพประกอบสีสันสดใส ที่ผู้มาเยือนจะใช้เป็น

คู่มือดูงานได้อย่างดี ในโอกาสนี้ฉันขอแนะนำ Collection อันโดดเด่นของ HKCL ไว้ในท้ายเรื่อง หรืออาจเข้าไปดูเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ห้องสมุด www.hkpl.gov.hk และติดตามข่าวสารได้จาก Hong Kong Public Library Newsletter ฉันรำลาคคุณ Tai ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ User Education ด้วยความชื่นชมและขอบคุณในสิ่งที่ได้เรียนรู้จากต่างแดน ... Can't find any information? What should you do? Ask A Librarian!

ฉันมีโปรแกรมศึกษาดูงานอีกแห่งหนึ่งคือ Yu Chun Keung Medical Library หนึ่งใน 6 ห้องสมุดสาขาของ University of Hong Kong (HKU) ตั้งอยู่ที่ Sassoon Road ถนนจาก HKCL มุ่งสู่ HKU จะเป็นแบบขั้นบันไดแคบและวกวนไปมา พนักงานขับรถซึ่งไม่ชำนาญเส้นทาง พาเราเลาะเลียบบไปตามไหล่เขาสูงชัน เห็นคอนโดที่พักของดาราดัง และเรือสินค้าริมอ่าวอย่างจุใจ ทำให้คุณ Julia รอรับด้วยความกระวนกระวาย Medical Library ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 2508 แต่ย้ายมาอยู่อาคารใหม่ที่เรามาเยือนนี้เมื่อ มกราคม 2545 จึงดูใหม่ สะอาด สะอาด และกะทัดรัดตามสไตล์ห้องสมุดเฉพาะบริเวณโถงด้านล่างมีศูนย์คอมพิวเตอร์มากกว่า 80 เครื่อง ผู้ใช้บริการประมาณ 300 คนต่อวัน บริหารจัดการโดยทีมงาน 15 ชีวิต เป็นบรรณารักษิวิชาชีพ 2 คน คุณ Julia นั้นเป็นถึงประธานคณะกรรมการห้องสมุดฮ่องกงด้วย ได้กระซิบว่ามีภารกิจให้ทุนสนับสนุนแก่คณะกรรมการไปดูงานห้องสมุดในต่างประเทศปีละครั้ง แต่ยังไม่เคยมาเมืองไทยเลย หลายคนที่เป็นคณะกรรมการบริหารของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ดาร์อนผ่าว เขาเป็นว่าเก็บข้อมูลมาฝากกันในตอนท้ายเรื่อง หรือคลิกไปที่ <http://lib.hku.hk> นะ... จะบอกให้ ตอนนี้ได้เวลาไปเรียนรู้วัฒนธรรมอาหารจีนกันแล้วละ ยังมีน้ำ

พริกของคุณนิด แกงป่าประยุกต์ของพี่แฉิว คลุกเคล้าเสมือนน้ำพริกลงเรือลำเดียวกัน จากนั้นเรามุ่งหน้าสู่เมืองเซินเจิ้น ปฏิบัติตนเป็นนักท่องเที่ยวพลัดถิ่น ทั้งหิวทั้งเขินสัมผัสภาวะข้างกาย ข้ามถนน ขึ้นสะพานลอย ใช้บันไดเลื่อน เพื่อไปยังสถานีรถไฟฟ้าจิมซาโจยตะวันออก ระหว่างทางสวนทางกับกลุ่มคนไทยที่สัญจรจากเซินเจิ้นสู่ฮ่องกง จึงมีการทักทายกันเล็กน้อยตามนิสัยคนไทยใจดี เราผ่านหลายสถานี อาทิเช่น เหยามาเตีย มงก๊ก จนถึงสถานีปลายทางหลอวู ซึ่งหมายความว่าเราเดินทางมาถึงเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีนตอนใต้ในมณฑลกว่างตุ้งแล้ว แต่ต้องผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองโดยใช้วีซ่ากลุ่มแต่ฉันและคุณนิดพิเศษกว่าใคร เพราะใช้หนังสือเดินทางราชการ เจ้าหน้าที่จึงไม่ยินยอมให้ผ่านไปพร้อมคนอื่น ๆ เราสองคนต้องไปกรอก Entry card ใหม่ และกลายเป็นคู่สุดท้ายของคณะเดินทางอย่างไม่ได้ตั้งใจ

ในเซินเจิ้นฉันมีไกด์จีนคนใหม่แล้วนะชื่อ “คั้ง” แต่พูดไทยได้ดีเกือบเต็มร้อย คำนี้เราเข้าพักที่ Century Plaza Hotel ทันสมัยดี ที่สำคัญอยู่ใกล้กับ Lowu Center หรือมาบุญครองเมืองจีน ซึ่งคุณคั้งแนะนำให้คำเตือนนี้ออกไปสำรวจตลาดกันก่อน แต่อย่าด่วนตัดสินใจซื้อ ให้เปรียบเทียบราคาสินค้า ป้องกันการเสียใจภายหลัง หากเพื่อนเราซื้อได้ดีกว่า สวดยกว่า และถูกกว่า ยอมไม่ได้นะจ๊ะ แล้วทุกคนก็เป็นลูกทัวร์ที่ดีมาก เชื้อพียงทุกอย่าง สิ่งที่น่าทึ่งคือคุณสุวรรณิและคุณสุนันท์ เป็นเจ้าแม่ discount ที่ไม่มีที่ท่าว่าค่าดูแลูกตื้อชนิดถูกเนื้อต้องตัวของผู้ชายลึกลับ ผศ.ดร. ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล หรือพี่ศรี รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ก็มีลูกอ่อนสไตล์ยูนุผสมกะเหรี่ยง น่ารักมาก... ฉันขอขอบคุณพี่ศรีที่เลี้ยงไอศกรีมหวานชื่นใจบุญคุณนี้ต้องทดแทน ส่วนการไปปักหลักชิมชาที่ Li Zhi

Hong Cha ที่พี่ป้อม คุณพินทิมา เลิศสมบุรณ์ หรือคุณจัน จากหอสมุดปวญ อังภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คุณวิภา จาริวงศ์ไพบูลย์ หรือน้องวิ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์เฟื่องฟ้า แต่งโสภา หรือน้องฟ้า จากโรงเรียนบรรหารแจ่มใส 6 สุพรรณบุรี และฉัน ตัดใจนักหนาไปกับกลิ่นหอมชวนจับของชากลิ่นมะลิกลิ่นลิ้นจี่ ซึ่งได้ต่อรองราคา ลด แลก แจก แถม เป็นตุ๊กตาดินเผาคุณสมบัติชัดเจนน้ำได้ (ฉีดแบบพิเศษด้วยนะ) นอกจากนี้ฉันยังได้ไปชมกรรมวิธีในการผลิตเครื่องนอนจากไหมแท้ ซึ่งเชื่อว่าเหมาะกับคนที่เป็นภูมิแพ้อย่างยิ่ง ราคาค่อนข้างสูงตามคุณภาพของผลิตภัณฑ์ แต่ที่ Shenzhen Xingyu Mineral Museum ศูนย์รวมสินค้าที่ระลึกประเภทหัตถกรรมเครื่องประดับหยก เครื่องสำอางค์สมุนไพรจีน ฯลฯ ก็มีราคาสูงเหมือนกัน แต่คณะเราผู้ไม่ถอยในการเลือกซื้อโดยเฉพาะลัดตัวนำโชคเผ่เย้า ซึ่งเชื่อว่าเรียกเงินเรียกทองเข้าบ้าน ครีมน้ำขม ประทินผิว ชื่อ 5 กล่อง แดม 1 กล่อง เครื่องรางของขลังเล็ก ๆ น้อย ๆ 8 ชิ้น 10 หยวน ที่เห็นแต่มีมือชาวๆของคุณลาวัดณ์ย์ ค้าขาย หรือน้องอินคนหน้าแดงเสมอ จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และน้องฟ้าเลือกอย่างชะมัดเข้มข้นสมกับที่คุณคั้งให้เวลาคณะเราเต็มที่ ทำให้ฉันและอีกหลายคนได้กรี๊ดสลบกับคุณอรปริยา ฟู่นศาสตร์ จากเรื่องเล่าชาปีนี้เยี่ยมสวย แต่ฉันยิ้มเฉยๆ เพราะจำไม่ได้ว่าใครกดชัตเตอร์ให้ หากคุณเป็นผู้ถูกพาดพิง อนุเคราะห์ส่งรูปมาให้ฉันได้ปลื้มบ้างนะคะ และอยากจะบอกคุณสุวรรณิว่า เสียดายจังที่ไม่ได้ร่วมทุนซื้อบัวหิมะสมุนไพรชั้นเยี่ยมมาให้หนูมรักบีที่บ้าน แต่ที่แน่ ๆ มื้อเที่ยงที่ New North Sea Fishing Village เราซาบซึ้งถึงคุณค่าและราคาของน้ำดื่มในเมืองจีน และได้ความรู้เกี่ยวกับแตงโมที่มีคุณภาพจากพี่หมูคนเก่ง ส่วนพี่แฉิวก็ลุกขึ้นมาปกป้องสิทธิ์ให้

พวกเราได้รับประทานอาหารที่ดี ครบถ้วนและเหมือนๆ กันทั้งกรุ๊ปทัวร์ เราเครียดกันเกินไปหรือเปล่าหนอ ...

ฉันยังไม่ได้เอ่ยถึงคุณกัญญา พันธุ์อำไพ เพื่อนร่วมงานบริการของคุณนิด จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่คิดหลายดลกับกระเป๋าดึงต้องสินค้าเลียนแบบแบรนด์เนม ที่คุณคังพาพวกเราออกไปซื้อบนคอนโดสูง เขาเออะ คิดเสียว่าได้เปล่า แต่พอไปที่ Lowu Center อีกครั้ง คุณกัญญาก็ติดใจรองเท้าคู่สวยอีกแล้วสิ! ครั้งนี้ ฉันตามไปเป็นกำลังใจให้พี่ป้อม คุณจัน น้องวิ น้องฟ้า ในการเลือกซื้อ Thumb drive และต่อรองเครื่องคิดเลขลวดลายเก๋เก๋ให้เหลือ 5 หยวนให้ได้รวมทั้งนาฬิกาใส่เล่นที่เลี้ยงไว้ตั้งแต่คืนก่อน แต่ตอนนี้คุณสุวรรณีและคุณสุคนธ์ผู้เชี่ยวชาญภาษาจีนล่องหนไปกับพี่ศรีและน้องอินเสียแล้ว แม้ว่าทั้งสี่รุ่นจะได้ชื่อนาฬิกาสมใจนึก แต่ก็ประสบเรื่องชวนตื่นเต้น เมื่อตำรวจได้มาจับร้านค้าใกล้เคียงที่มีผู้แจ้งว่าขายสินค้าลอกเลียนแบบ ทำให้ร้านค้าย่อยอื่น ๆ ที่มีสินค้าปลอมแปลง น้องฟ้ากระเจิดกระเจิงไปในพริบตา ทำให้รวมพลลงมายังจุดนัดหมายของไกด์ล่าช้าไปเล็กน้อย จึงถูกลงโทษไม่ได้รับแจกลิ้นจี่เมืองไทยที่อาจารย์เจริญ อุดสาหกรรมซื้อในเมืองจีน ตามสัญญาที่ได้รับของรักกลับคืนมา แถมฉันยังอีกจาดาร้อนที่คุณติ่มมีรองเท้าประดับพลอย สวยแวววาวคู่ใหม่อีกด้วยคุณคังบอกเราว่าในช่วงค่ำมีโปรแกรมไปชมการแสดงของหมู่บ้านวัฒนธรรม และชวนให้แวะถ่ายรูปด้านนอกของ Window of the World ซึ่งเป็นเมืองจำลองปฏิมากรรมที่สำคัญๆ ทั่วทุกมุมโลกไว้ได้อย่างวิจิตรงดงาม มีคนอยู่ทีลานถ่ายรูปจำนวนมาก จนคุณคังต้องถือธงชาติไทยนำหัวแถว แต่ก็ยังมีการพลัดหลงกันไปบ้างเพราะเสน่ห์ของหน้าต่างโลกแห่งนี้ชวนตื่นตาตื่นใจ เมื่อเราเดินทางมาถึงหมู่บ้านวัฒนธรรม

อย่างรีบเร่ง เพื่อให้ทันเข้าชมการแสดงรอบ 18.00 นาฬิกา ที่ได้จองไว้ล่วงหน้า นั้น จึงได้รู้ว่าเราบริหารเวลาผิดพลาดไปนิดหน่อย เสียหายไม่ได้เดินชมหมู่บ้านวัฒนธรรมอันสวยงาม น่าสนใจสักหมู่บ้านเดียว แต่การแสดงในค่ำคืนนั้นได้ขาดเชยความรู้สึกผิดหวังของฉันไปจนหมดสิ้น ฉันนั่งอยู่ใกล้คุณจันและน้องฟ้า สัมผัสได้กับวิถีชีวิตและมรดกทางวัฒนธรรมจากการแสดง แสงสี เสียง พลุไฟที่สว่างไสว เสียงกองทัพบ้าที่กึกก้อง อลังการก็เอาจการแสดงแต่ละชุด ขึ้นขอบไปกับพิธีการแต่งงานของชนกลุ่มน้อยในจีนตลอดเวลา 1 ชั่วโมงเต็ม เป็นความประทับใจที่สุดสุดสมกับราคา 150 หยวน (1 หยวน = 5.20 บาท) ที่จ่ายไป จบการแสดงแล้วฉันจับมือคุณจันและน้องฟ้าแน่นหนา เพราะกลัวพลัดพรากจากกัน สงสารฟ้าจัง ไม่ได้หมวกประดับสวยๆ ไปฝากหลานสาวแห่งเมืองสุพรรณ

ค่ำคืนนี้ฉันเตรียมจัดกระเป๋าเดินทางที่ใบใหญ่โตขึ้นอย่างไม่น่าเชื่อให้เรียบร้อย เพราะพรุ่งนี้เช้าเราต้องเดินทางกลับสู่ฮ่องกงแล้ว แต่เป็นกังวลที่ยังไม่มีของฝากให้กับเพื่อนร่วมงานที่จุฬาฯ เลย คุณติ่มคนสวยจึงแนะนำให้ไปที่ Wal "Mart Supercenter เข้าวันรุ่งขึ้นฉันและคุณจันจึงวิ่งข้ามถนนอันกว้างใหญ่และยังเจียบเหงาอยู่ไปที่ Wal* Mart ได้ขนมขบเคี้ยวมาฝากเทียบเลย ทำให้อารมณ์ดีมีเรี่ยวแรงจะเดินทางออกจากเซินเจิ้นอย่างซิวซิว เพราะรู้ว่าการย้อนเส้นทางเดิมในการกลับสู่ฮ่องกงนั้นเราต้องรับผิดชอบกับสัมภาระขนาดใหญ่ จึงไม่แปลกใจเลยที่หลายคนเริ่มจะป่วยเล็กๆ ยกเว้นฉันที่ป่วยต่อเนื่องมาจากเมืองไทย และได้ประทับใจประทับใจตัวเองอย่างสุดความสามารถบางคนหน้าตาเหน็ดเหนื่อยเสียงลากกระเป๋าถึงๆ ลงมาจากสะพานลอย อีกคนที่ไม่เป็นบ้านหอบฟางแต่ที่แน่ๆ พี่ศรีมีกระเป๋าลากใบใหม่ไม่บอกใครเลย และเราได้ไกด์คนใหม่มีน้ำใจไม่แพ้คุณคัง ชื่อ

คุณวีโก้ ซึ่งมีภรรยาเป็นคนไทย ทำให้ฉันและคุณตี๋รู้สึกอึดใจไม่ยุ่งยากในการออกเมืองเหมือนกับขาเข้ามา แต่พี่หมูทำให้เราเป็นห่วงด้วยไม่สามารถเข้าสถานีรถไฟได้ ก็บัตรโรงแรมที่ไม่ยอมคืนเขาไปนั้นเหมือนกับบัตรเข้าสถานีเลยจะงานนี้ฮาอีกนาน...หันหลังกลับไปดูเซ็นเจิ้นที่จากมา...มีทั้งความเป็นเมืองศิวิไลซ์และธรรมชาติที่สงบอบอุ่น ผสมผสานกันอย่างลงตัว แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับเส้นทางข้างหน้า ที่มีฝูงชนหนาแน่นและเร่งรีบในการไปขึ้นรถไฟ เพราะเป็นวันทำงานปกติของชาวจีน มีชาวเซ็นเจิ้นเป็นจำนวนมากที่เดินทางไปทำงานที่ฮ่องกงฉันคิดว่าบรรยากาศคงวุ่นวายเสียงดังจ่อแจ แต่กลับพบว่าเสียงที่ดังนั้นมาจากกลุ่มนักท่องเที่ยวมากกว่ารวมทั้งฉันด้วยที่นั่งคุยไปตลอดทาง กว่าที่จะเห็นป้ายไม่ส่งเสียงดัง ไม่รับประทานอาหารเช้า และโปรดระวังทรัพย์สินก็เกือบถึงสถานีปลายทางแล้ว การเดินทางขากลับนี้ทุกคนดูคุ้นเคยไม่เคอะเขินทำเวลาได้อย่างรวดเร็ว ส่วนน้องวิมีวีรกรรมเล็กๆ สมตัวในการ (แอบ) ออกจากสถานีรถไฟอย่างไม่ปกติ สงสัยอยากเก็บบัตรทางออกไว้เป็นที่ระลึก ขาเข้าเมืองก็หน้าเปลี่ยนไปจากหนังสือเดินทางครั้งหนึ่งแล้ว

ฉันได้ยินคุณวีโก้อธิบายเส้นทางตลอดอุโมงค์จากฝั่งเกาหลินสู่ฮ่องกง ผ่านบริเวณก่อสร้างตึสนีย์แลนด์แห่งใหม่ของโลก ซึ่งจะเปิดตัวยิ่งใหญ่ในวันที่ 12 กันยายน ศกนี้ แ่วว่าตรงกับวันคล้ายวันเกิดของใครบางคน ...เรามุ่งสู่ Repulse Bay หรืออ่าวน้ำตื้น นมัสการเจ้าแม่กวนอิม เจ้าสมุทร พระสังกัจจายณ์ เทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ ที่จะนำความโชคดีและโชคลาภมาสู่ทุกคน มีใครหลายคนที่ตั้งจิตอธิษฐานกับก้อนหินศักดิ์สิทธิ์ ขอพร ขอเนื้อคู่ หรือเปล่านั้น... แล้วยังโยนเหรียญที่เก๋ามังกรหน้าภักตาคารลอยน้ำ (Jumbo) ขณะนั่งเรือชมความเป็นอยู่ของชาวเรือแถบหมู่บ้านชาวประมงอา

เบอร์ตัน ล้วนเป็นบุญกุศลทั้งสิ้น จ่ายค่าเช่าเรือคนละ 50 เหรียญแล้ว อย่าลืมคืนหมวกให้อาแปะที่หน้าเป็อนยัมตลอด 20 นาทีที่ซัซบเรือให้เรานั่ง และจะไม่ลืมใครไฟกระดาศหลากสีที่แขวนอยู่บนเพดานเรือลำน้อยนี้ ไกด์พาเราเลาะเลียบขึ้นเขาไปชมวิว เห็นอาจารย์เจริญ น้องอินคุณสุวรรณณี คุณสุคนธ์ ชะง่อมองตึกนกบินที่สูงระฟ้า ส่วนคุณเจี๊ยะ คุณป่อง กำลังชื่นชมกับสินค้าที่ระลึกเป็นนาฬิกาลูกโลก คุณนิตและพี่หมูสามัคคีกันเลือกนาฬิการูปแมงกั๊กมือ อ้าว! พี่หมูไม่ซื้อเสื้อก็แพ้สีชมพู สีวันเกิดของคนที่บ้านแล้วหรือคะ หรือว่าจะไปซื้อเพชรพลอยที่ Tse Sui Luen Jewellery Manfactory Co.,Ltd (TSL) ร้านจิวเวลลี่ที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย แต่ละเส้นสายที่คุณนิต คุณเจี๊ยะ และคุณป่อง บรรจงหยิบนั้นน้างามเสียจนใครจะอดใจได้ และทำให้คุณเจี๊ยะรู้ตัวว่าบัตรเครดิตอันตราหน้าไปจากกระเป๋าคาดเฉวเสียแล้ว เมื่อเราแวะไปร้านเบหมีเกี่ยวจ่ายสดต่างค์เองที่ถนนนาธาน คุณเจี๊ยะและคุณป่องต้องแยกตัวไปติดต่อบัตรเครดิตจึงพลาดข้อมูลที่ว่าแก้วน้ำชาที่ร้านวางบนโต๊ะอาหารนั้น ไม่ใช่มีไว้ดื่ม แต่มีไว้ให้ล้างตะเกียบคู่ใจ แม้น้องวิจะพยายามส่งสัญญาณ ทั้งตาและปากขำมโตะมาบอกฉันแต่ฉันก็ยังเพลิดเพลิดตักเกี่ยวกั้ว เคี้ยวลูกชิ้นปลาหมึกตุ้ยๆ จิบน้ำชาจนหมดแก้ว พร้อมจ่ายเงิน 22 เหรียญไว้กับพี่ศรีอย่างไม่อ้อยอิ่งและไม่รีรอเลยที่จะตามคนอื่นๆ ไปที่ร้าน “อาที่อยู่ที่นี่” ตั้งใจจะซื้อกล่องดีจิตดีดีตราคามิตรภาพ กลับไปฝากลูกชายที่บ้าน คนขายพูดไทยแข็งแรง จนเราไม่กล้าต่อรองราคาเปลี่ยนใจวิ่งตามคุณจันไปร้าน Toy are Us ที่ฟังกไคด์บอกเสริมอนอยู่ 2 ช่วงถนน โดยมีคุณสุวรรณณี และคุณสุคนธ์ ร่วมขบวนมาด้วย (คิดผิดเสียแล้ว) จากตึกนี้ไปตึกโน้น ลงชั้น ground ขึ้นชั้น 2 ตามคุณลูกที่เดินเที่ยวกับคุณแม่ ก็ยังไม่ถึง Toy are Us ลักที เลยไม่รู้ว่าการสื่อสาร

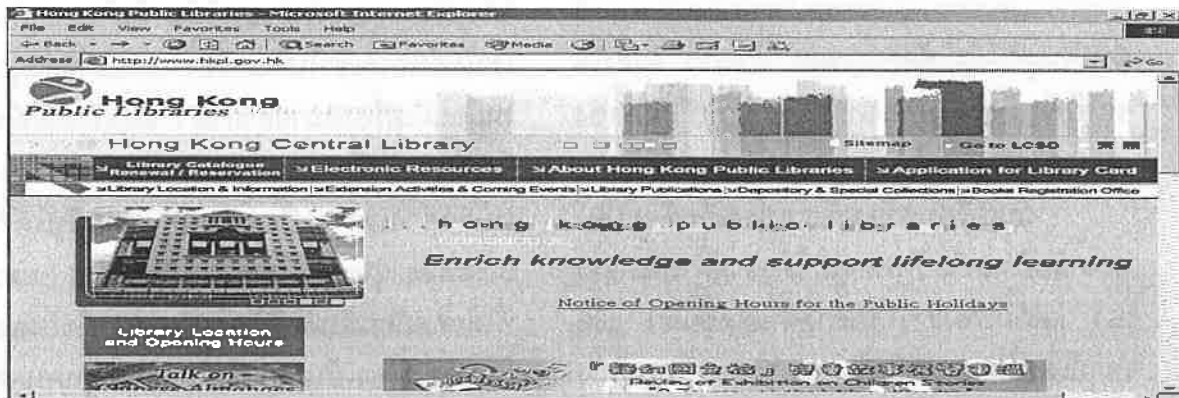
ของเราแถมมาก หรือว่าย่านธุรกิจกว้างใหญ่ไพศาล
เกินไป สุดท้าย อาทิ ถึง Us ได้แค่น้ำส้มเย็นๆ
หนึ่งขวดในร้านสะดวกซื้อ แล้วยังมานั่งถกเถียง
กันอีกว่าเห็นทีจะไม่ได้ลิ้มรสเปิดปีกกิ่งเป็นแน่แท้
ส่วนพี่หมูก็ยังไม่ได้ครวญเพลง “บ้านเรา” ดั่งตั้งใจ
ขอไปฟังเมื่อได้ไปท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่แม่กลอง
สมุทรสงคราม จะได้ไหม ?

ฉันเตรียมพร้อมตั้งแต่ช่วงเย็นที่จะเดิน
ทางกลับบ้านเรา...รักรออยู่... โดยสายการบิน KQ
231 แต่ก็มีเรื่องราวที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้นอีก เมื่อ
เคาน์เตอร์สายการบินไม่สามารถออกเลขที่นั่ง
บนเครื่องให้ได้ เป็นความผิดพลาดทางเทคนิค
บางประการ ทุกคนได้แต่ร้องเพลงรอคอย... ดั่ง
นั้น กว่าจะผ่านคิวตรวจหนังสือเดินทางครบถ้วน
เจ้าหน้าที่ภาคสนามของสายการบินต้องเร่งรีบ
รับเราไปขึ้นเครื่อง หากคนไทยท่านใดได้เห็นลิบ

เจ็ดชีวิต หน้าตาตื่นตระหนก โดยเฉพาะอาจารย์
เจริญ ซึ่งใส่สูทสุดหล่อ ถึงกับเอ่ยปากว่าพวก
เราซ่อมwingหนีตำรวจฮ่องกงหรืออย่างไร มั่นใจ
ได้ว่าเป็น คณะทัวร์ของเจ็ดฉันรักเธอ ทันทีที่
เราโผล่พร้อมเข้าไปในเครื่อง สายตาของทุกคน
เหมือนมีเครื่องหมายคำถาม? แผลงเป็นนัยสำคัญ
ซึ่งเชื่อว่าพี่ศรี คุณเจียบ คุณปอง คงไม่เสีย
หน้าอย่างเรา เนื่องจากบุญหล่นทับได้ที่นั่ง
Business Class โดยบังเอิญบังเอิญ ผลบุญ
ที่ได้กอดก่อนหินศักดิ์สิทธิ์แน่นอน เมื่อถึงสนามบิน
ดอนเมืองเป็นเวลาดึกโขแล้ว ทุกคนถูกระ
ปลกกระเปลี้ยไปบ้าง แต่ก็ยังได้เห็นมารำลាក់กัน
และเชื่อว่าการเดินทางที่ไม่ธรรมดาของทุกคนใน
ครั้งนี้ เป็น Cherry on my cake : สิ่งที่ดี
โดยไม่คาดคิด :)

Service @ Hong Kong Central Library

Arts Resource Centre : บริการทรัพยากร สารสนเทศทางด้าน Visual arts และ Performing arts รวมทั้ง Music Collection

Reference Library : บริการทรัพยากรสารสนเทศ 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาทั่วไป ธุรกิจ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์ และ Hong Kong Studies รวมทั้ง Depository Collection อื่นๆ เช่น Asian Development Bank (ADB) European Union (EU) World Bank (WB) เป็นต้น

Children's Lending / Young Adult Lending / Adult Lending Library : บริการทรัพยากรสารสนเทศและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามสภาพอายุของผู้ใช้บริการ ได้แก่ อายุ 10-12 ปี / 12-17 ปี / 12 ปี ขึ้นไปและผู้ใหญ่ ตามลำดับ

Toy Library : ของเล่นเด็ก กิจกรรมเสริมทักษะ หนังสือสำหรับเด็ก อายุ 0-8 ปี จัดเป็นกลุ่ม พ่อ-แม่-ลูกประมาณ 15 ครอบครัว และโรงเรียนต่าง ๆ สามารถนำนักเรียนเข้ามาทำกิจกรรมได้ในช่วงเช้าวันอังคารและช่วงบ่ายวันหยุดสัปดาห์ของสัปดาห์

Map Library : ให้บริการและอนุรักษ์แผนที่สำคัญ ๆ ของฮ่องกง มีการจัดทำเป็น electronic maps และบริการทำสำเนาแผนที่ขนาด A0 ภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์

Newspaper & Periodical Service : จัดการบริการเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ฉบับปัจจุบัน ฉบับล่วงเวลาและไมโครฟอร์ม ในส่วนหนังสือพิมพ์ Hong Kong Newspaper ตั้งแต่ปี 1864 ได้ Scan ต้นฉบับเก็บไว้อย่างสมบูรณ์ ส่วนเดลินิวส์ และ Bangkok Post เป็นหนังสือพิมพ์ไทยที่ได้ถอดโฉมหน้าในห้องสมุดแห่งนี้

Online Databases Service : บริการฐานข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ มากกว่า 3,000 รายการ จำกัดสิทธิ์การใช้ บนเครือข่ายห้องสมุด คล้ายคลึงกับฐานข้อมูลที่ให้บริการในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย บางฐานข้อมูลเป็นสิ่งพิมพ์เฉพาะของประเทศ เช่น China Journal Net, China Info Bank เป็นต้น ส่วน e-book ประมาณ 7,800 ชื่อให้บริการเรียกอ่านได้บน

ครื่อข่ายห้องสมุด นานครั้งละ 4 ชั่วโมง หากรายการไดอนุญาตให้ใช้ผ่านครื่อข่ายนอกห้องสมุดได้ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายผ่าน smart card

Multimedia Information Services : บริการโสดทศนวัตศดูโดยท่วไป และจัดท่าเป็น digital type สามารถสืบค้นและเรียกดุสื่อได้จากฐานข้อมูล โปรแกรม Alice จ่ากัคสิทธิกรการใช้เฉพะบนครื่อข่ายภายในห้องสมุดเท่านั้น ส่วนฐานข้อมูลหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ใช้โปรแกรม Dynix มีบริการ Computer - Aided Language Learning ที่เทียบพร้อมด้วยครูกุณท์และเทคโนโลยี่ จำนวน 34 บูธ

Book Conveyance System : เป็นระบบการรับส่งหนังสือจากเคาน์เตอร์ยืมคืนสู่ Collection ต่างๆ สามารถจ่าแนกหนังสือตามหมวดหมู่ แล้วจัดส่งไปตามแหล่งจัดเก็บโดยสายพานอิดีกทรอนิกส์ แทนการขนส่งโดยรถเข็นหนังสือหรือลิฟต์ สะดวก ลดก่าลังคน และประหยัดเวลาในการจัดเก็บหนังสือขึ้นชั้น

Service @ Medical Library

Dragon - HKD Library Online Catalogue :
ฐานข้อมูลห้องสมุดและสืบค้นได้เป็น 2 ระบบ คือ Western

Collection จัดหมวดหมู่ระบบ Dewey ส่วน Chinese Collection จัดหมวดหมู่ระบบ Library of Congress ส่วน Exambase เป็นการรวบรวม Past Exam Paper ของคณะแพทยศาสตร์

Knowledge Navigaton Centre (KNC) : ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ (Computer Lab) อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลออนไลน์ โปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ สำหรับพิมพ์งาน การสั่งพิมพ์ทางเครื่องพิมพ์ การสแกนภาพ โดยเสียค่าใช้จ่ายเป็นคูปอง นอกจากนี้ยังสามารถใช้เครือข่ายไร้สาย เรียกว่า ACE Net ได้ทุกพื้นที่ในห้องสมุด

Group Study Rooms : บริการใช้ห้องเพื่อการศึกษาค้นคว้า มีจุดเด่นคือติดตั้งอุปกรณ์เครือข่ายและโหนด-ทัศนูปกรณ์ครบถ้วน ผู้ใช้ติดต่อจองการใช้ห้องได้ทาง electronic form เท่านั้น กลุ่มละ 3-8 คน ใช้ได้นาน 3 ชั่วโมง ส่วนห้องค้นคว้าเดี่ยว ติดต่อได้ที่เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์โดยตรง

Chinese Medical Collection : รวบรวมเอกสารด้านการแพทย์ของชาวจีน ซึ่งเป็นภูมิปัญญาอันยิ่งใหญ่และภาคภูมิใจ โดยจัดเก็บต้นฉบับและสำเนาไว้อย่างครบถ้วน รูปเล่มสมบูรณ์ดีมาก

Pack us together : ระบบการจัดเก็บเอกสารแบบวางเลื่อนอัตโนมัติที่ทันสมัยมาก ไม่ใช่ระบบพวงมาลัยขับเคลื่อนหรือแบบมือผลัก มีสัญญาณ sensor เพื่อรักษาความปลอดภัยในระหว่างมีการใช้งานร่วมกันหลาย ๆ คนในระหว่างตู้เอกสารต่าง ๆ

กรณีศึกษาเรื่องการรับรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัย
เกี่ยวกับโครงการบรรณารักษะประสานงานประจำคณะ
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็ม

Zheng Ye (Lan) Yang* เขียน
พัชรา หาญเจริญกิจ** แปล

โครงการบรรณารักษะประสานงานประจำคณะเป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างบรรณารักษะกับอาจารย์ในคณะ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่เรื่องใหม่หรือเพิ่งเกิดขึ้นในวงการห้องสมุดแต่อย่างใด และสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็มซึ่งเป็นกรณีศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้จัดเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่ที่ต้องให้บริการแก่ผู้ใช้ซึ่งเป็นอาจารย์กว่า 2,500 คน เจ้าหน้าที่ 13,000 คน และนักศึกษาอีก 44,000 คน โดยห้องสมุดมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็มได้พัฒนาโครงการบรรณารักษะประสานงานประจำคณะขึ้นมาตั้งแต่เมื่อประมาณต้นปี ค.ศ. 1997 โดยบรรณารักษะที่มีความรู้เฉพาะสาขาวิชา (subject background) จะได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นบรรณารักษะประสานงานประจำคณะที่เกี่ยวข้องตั้งแต่หนึ่งคณะขึ้นไป ซึ่งก่อนที่จะมีโครงการนี้บรรณารักษะแผนกพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศจะทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์ในคณะเรื่องการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนรวมทั้งประชาสัมพันธ์บริการใหม่ๆ ของห้องสมุดไปด้วย และถึงแม้ว่าโครงการนี้จะดำเนินไปด้วยดีนับตั้ง

เริ่มโครงการแต่ก็ยังไม่เคยมีการประเมินอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็มทั้งในเรื่องของความต้องการ ความคาดหวัง รวมถึงการรับรู้เกี่ยวกับโครงการบรรณารักษะประสานงานประจำคณะที่ห้องสมุดได้จัดตั้งขึ้น และนอกจากนี้ก็ยังไม่เคยมีบทความใดที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยในเรื่องโครงการบรรณารักษะประสานงานประจำคณะอย่างกว้างขวางและครอบคลุม ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาในเรื่องที่ยังไม่เคยมีผู้ใดศึกษามาก่อนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ความคิดเห็นของอาจารย์ถึงบริการที่สำคัญที่สุดที่บรรณารักษะประสานงานประจำคณะได้จัดให้
2. การรับรู้ของอาจารย์ถึงบริการที่ห้องสมุดได้พัฒนาขึ้นอันเป็นผลมาจากโครงการบรรณารักษะประสานงานประจำคณะ
3. ความเชื่อถือของอาจารย์ในเรื่องความรู้เฉพาะวิชา (subject background) ของบรรณารักษะ
4. การสนับสนุนของอาจารย์ต่อโครงการบรรณารักษะประสานงานประจำคณะ

* บรรณารักษะบริการตอบคำถาม ห้องสมุดสเตอร์ลิง ซี อีแวนส์ มหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็ม

** รองผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ของอาจารย์ในเรื่องโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะพบว่า มีจำนวนไม่มากนัก และส่วนใหญ่เป็นงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จของกิจกรรมที่บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะได้จัดให้แก่อาจารย์ อาทิ Wu, Bowman และ Sewell ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง subject selector librarian * กับ บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินงานของห้องสมุดมหาวิทยาลัยรัทเทอร์ (Rutgers University Libraries Task Force) Pasterczyk ได้ทดลองสร้างต้นแบบเพื่อพัฒนาบรรณารักษ์ที่เป็น subject selectors มาเป็นบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ Johnson ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและงานของบรรณารักษ์ ประสานงานประจำคณะ Laurence ได้เสนอปัญหาในการดำเนินงานของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ Davis และ Cook ได้รายงานผลและเสนอความคิดเห็นเรื่องการพัฒนาโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะของห้องสมุดมหาวิทยาลัยเซาท์เทิร์นอิลลินอยส์ ทั้งในเรื่องบุคลากร งบประมาณ และการฝึกอบรม Stebelman, Siggins และ Nutty ได้เล่าถึงพัฒนาการของโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยจอร์จ วอชิงตัน

นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมบางเรื่องที่เกี่ยวข้องถึงความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะกับอาจารย์ในคณะในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ อาทิ Suresh, Ryans และ Zhang ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะให้มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศรวมถึงการพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดกับคณะต่างๆ และบรรณารักษ์กับการให้ความรู้ อาจารย์ในการเขียนบรรณานุกรม Scholoman, Lily และ Hu สำนวญเรื่องการใช้ห้องสมุดและการรับรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเคนสแตท และในปี ค.ศ. 1992 Ryans และบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะของมหาวิทยาลัยเคนสแตทและหน่วยบริการสื่อโสตทัศน์ เมืองเคนรัฐโอไฮโอ ได้ร่วมกันทำการสำรวจโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985 ซึ่งผลการสำรวจแสดงให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดด้อยของโครงการ รวมถึงความสำเร็จในการเข้าถึงความต้องการของอาจารย์ อย่างไรก็ตาม Ryans ไม่ได้ระบุถึงบริการที่อาจารย์ต้องการจากบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะหรือว่าบริการที่สำคัญที่สุดในความคิดเห็นของอาจารย์

* จากการค้นหาในอินเทอร์เน็ต พบว่า subject selector librarian ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิกตอเรีย บริติชโคลัมเบีย ประเทศแคนาดา จะทำหน้าที่ประสานงานระหว่างห้องสมุดกับคณะต่างๆ ในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัยของอาจารย์เป็นส่วนใหญ่ สนใจอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ http://gateway.uvic.ca/dept/col/subsel_fac_liaison_role.html (ผู้แปล)

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เริ่มดำเนินการในเดือน กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1999 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคำถาม จำนวน 23 ข้อ กลุ่มประชากรคือตัวแทนของ อาจารย์จากคณะวิชาและหลักสูตรต่างๆ จำนวน 64 คน ทั้งนี้ ไม่รวมตัวแทนผู้ใช้ห้องสมุดจาก วิทยาลัยแพทยศาสตร์และวิทยาลัยสัตวแพทย ศาสตร์ซึ่งผู้ใช้เหล่านี้จะใช้บริการจากห้องสมุด แพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเท็กซัส เอแอนด์ เอ็ม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็น ร้อยละ 65.6 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป แบ่งออกได้ ดังนี้ วิทยาลัยธรณีศาสตร์ (Geo-science) ส่งแบบสอบถามกลับคืนมามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 (ส่งไป 4 ชุดได้รับกลับคืน มาครบทั้ง 4 ชุด) รองลงมาคือ วิทยาลัย เกษตรศาสตร์และชีวศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 87.5 (ส่งไป 16 ชุดได้รับกลับคืนมา 14 ชุด) วิทยาลัย ศิลปศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 69.2 (ส่งไป 13 ชุด ได้รับกลับคืนมา 9 ชุด) วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 36.4 (ส่งไป 11 ชุดได้รับกลับคืน มา 4 ชุด) วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และวิทยาลัย บริหารธุรกิจคิดเป็นร้อยละ 60 เท่ากัน (ส่งไป 5 ชุดได้รับกลับคืนมา 3 ชุด) วิทยาลัยสถาปัตยกรรมศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 33.3 (ส่งไป 3 ชุดได้ รับกลับคืนมา 1 ชุด) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sci- ences = SPSS) ในการวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. การติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์กับ บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 33 คน (ร้อย ละ 78.5) ระบุว่ารับทราบเรื่องโครงการ บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ โดยผู้ ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 คน ระบุว่ายังไม่ เคยพบกับบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ โดยตรง แต่ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 คน ระบุว่าเคยติดต่อกับบรรณารักษ์ประสาน งานประจำคณะทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือ ทางโทรศัพท์ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 24 คน (ร้อยละ 57.1) มีความเห็นว่าจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์เป็นช่องทางการสื่อสารระหว่าง อาจารย์กับบรรณารักษ์ประสานงานประจำ คณะที่ดีและมีประสิทธิภาพ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 คน (ร้อยละ 21.4) ระบุว่าอาจารย์ที่ เป็นตัวแทนของคณะควรทำหน้าที่ประสานงาน ระหว่างอาจารย์ในคณะกับบรรณารักษ์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารระหว่างห้องสมุดกับ คณะมากยิ่งขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 คน (ร้อยละ 9.5) สนับสนุนให้บรรณารักษ์ ประสานงานประจำคณะไปพบปะอาจารย์ที่ คณะเป็นรายบุคคล และผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 คน (ร้อยละ 7.1) เสนอให้ บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเข้าร่วมใน การประชุมของคณะซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการ สื่อสารอีกทางหนึ่ง

ตารางที่ 1 ผลการจัดอันดับความสำคัญของบริการที่บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะดำเนินการ
ให้ตามความคิดเห็นของอาจารย์

บริการ	สำคัญมาก	สำคัญ	ไม่สำคัญ	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม	อันดับ 1+2
	(1) (%)	(2) (%)	(3) (%)		
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริการของห้องสมุด	78.0	22.0	0	41	1
- สนับสนุนข้อมูลเพื่อเตรียมการสอน	65.9	31.7	2.4	41	2
- สั่งซื้อหนังสือและวารสารประกอบการสอน	90.2	7.3	2.5	41	3
- นำเสนอความคิดเห็นของอาจารย์ต่อผู้บริหาร ห้องสมุด	68.3	26.8	4.9	41	4
- รายงานความเคลื่อนไหวของห้องสมุด	72.5	22.5	5.0	40	5
- แนะนำทรัพยากรสารสนเทศแก่นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา	65.9	24.4	9.7	41	6
- จัดบริการข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Service)	55.3	28.9	15.8	38	7
- สาธิตฐานข้อมูลออนไลน์	41.5	41.5	17.0	41	8
- มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาเพื่อเป็นที่ปรึกษา ของอาจารย์ในการทํางานวิจัย	51.3	30.8	17.9	39	9
- จัดสัมมนาเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของ ห้องสมุด	29.3	34.1	36.6	41	10
- แนะนำการทำบรรณานุกรมแก่นักศึกษา	17.5	45.0	37.5	40	11

2. บริการของห้องสมุดที่สำคัญ สำหรับอาจารย์

ผู้วิจัยขอให้อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจัดระดับความสำคัญของบริการที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม จำนวน 11 รายการ ซึ่งการวิจัยปรากฏผล ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 62 จัดให้บริการทุกรายการอยู่ในระดับสำคัญ (ตารางที่ 1) โดยบริการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับบริการใหม่ๆ ของห้องสมุดเป็นบริการที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความสำคัญในระดับมาก ส่วนบริการอื่นๆ นั้นผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 90 จัดให้อยู่ในระดับสำคัญไม่ว่าจะเป็นบริการให้คำปรึกษาแก่อาจารย์หรือบริการที่สนับสนุนการเรียนการสอน การสั่งซื้อหนังสือหรือวารสารก็เป็นบริการที่มีผลตอบ

รับในอัตราที่สูงคือ ร้อยละ 97.6 และ 97.5 การสำรวจความคิดเห็นหรือรับฟังข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานห้องสมุด ร้อยละ 95.1 และการรายงานความเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของห้องสมุด ร้อยละ 95 สำหรับบริการที่เหลือและได้รับการจัดให้อยู่ในระดับสำคัญ ได้แก่ บริการให้คำปรึกษาด้านทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ร้อยละ 90.3 บริการข่าวสารทันสมัย ร้อยละ 84.2 บริการสาธิตฐานข้อมูลออนไลน์ ร้อยละ 83 บริการเป็นที่ปรึกษาการวิจัย ร้อยละ 82.1 บริการจัดสัมมนาเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด ร้อยละ 63.4 บริการแนะนำการเขียนบรรณานุกรมให้นักศึกษา ร้อยละ 62.5

ตารางที่ 2 บริการที่บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะจัดให้อาจารย์

บริการ	ใช่ (%)	ไม่ใช่ (%)	ไม่ทราบ (%)	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	อันดับ
- สั่งซื้อหนังสือและวารสารตามที่อาจารย์เสนอ	92.3	5.1	2.7	39	1
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริการของห้องสมุด	76.9	15.4	7.7	39	2
- รายงานความเคลื่อนไหวของห้องสมุด	69.2	20.5	10.3	39	3
- สนับสนุนข้อมูลเพื่อเตรียมการสอน	53.8	35.9	10.3	39	4
- แจงรายชื่อหนังสือใหม่	46.2	46.2	7.6	39	5
- จัดสัมมนาเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด	33.3	59.0	7.7	39	6
- นำเสนอความคิดเห็นของอาจารย์ต่อผู้บริหารห้องสมุด	29.7	29.7	40.6	37	7
- แนะนำทรัพยากรสารสนเทศแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	28.9	18.5	52.6	38	8
- สาธิตฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดหรือตามคณะ	28.2	48.7	23.1	39	9
- จัดบริการข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Service)	27.8	50.0	22.2	36	10
- แนะนำการทำบรรณานุกรมแก่นักศึกษา	22.2	41.7	36.1	36	11

3. บริการที่บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะจัดให้แก่อาจารย์

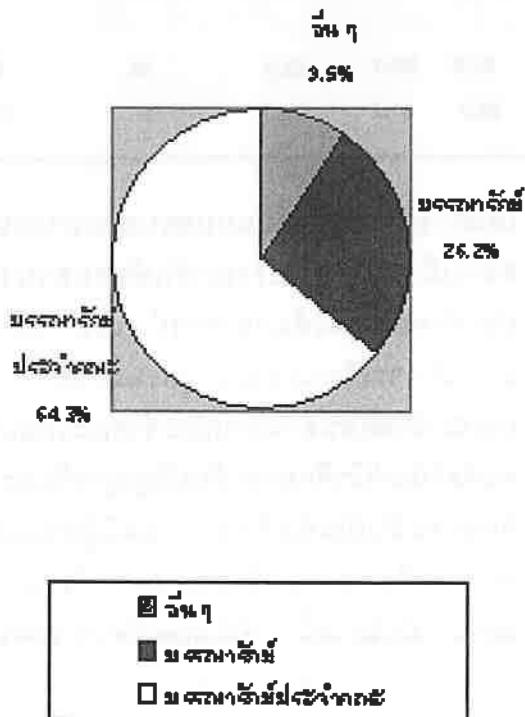
ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าบริการที่บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะจัดให้แก่อาจารย์ของมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็มนั้น เป็นบริการที่ตรงกับความต้องการของอาจารย์ดังปรากฏในตารางที่ 2 ที่แสดงให้เห็นว่าสองในสามของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับทราบเรื่องบริการต่างๆ ของห้องสมุดและระบุไว้ว่าบริการของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะที่มีความสำคัญมาก ได้แก่ บริการสั่งหนังสือและวารสารให้อาจารย์ ร้อยละ 92.3 บริการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับบริการใหม่ๆ ของห้องสมุด ร้อยละ 76.9 และบริการรายงานความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของห้องสมุด ร้อยละ 69 อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็น

เห็นว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนไม่ทราบถึงบริการที่บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะจัดให้แก่อาจารย์ เช่น บริการแนะนำการเขียนบรรณานุกรมเป็นบริการที่บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเกือบทุกคนจัดให้แก่ศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามถึง 13 คน (ร้อยละ 36.1) ที่ระบุว่าไม่ทราบว่ามีการบริการนี้ จึงไม่เคยมีอาจารย์คนใดร้องขอให้บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะจัดกลุ่มแนะนำการเขียนบรรณานุกรมให้แก่นักศึกษาเลย นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม 20 คน (ร้อยละ 52.6) ระบุว่าไม่ทราบว่าบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะได้จัดบริการให้คำปรึกษาเรื่องทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดแก่อาจารย์ ทั้งๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ถามร้อยละ 90.3 ระบุว่า เป็นบริการที่สำคัญ ดังนั้น ผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาจึงน่าจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะจัดบริการเหล่านี้ในเชิงรุกให้มากขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์ถึงบทบาทของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะว่าไม่ได้ทำหน้าที่จำกัดอยู่เพียงแค่การส่งหนังสือเท่านั้น แต่ยังสามารถให้คำแนะนำในเรื่องการเขียนบรรณานุกรม คำปรึกษาเรื่องทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และช่วยเหลืองานอื่นๆ ได้อีกด้วย

รูปที่ 1

เป้าหมายแรกที่อาจารย์จะปรึกษาเมื่อมีปัญหาที่ไม่เกี่ยวกับการวิจัย

รูปที่ 2

เป้าหมายแรกที่อาจารย์จะปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการวิจัย

4. ความต้องการใช้บริการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

โดยสรุปแล้วอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกด้านบวกกับบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ดังจะเห็นได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 41 คน ที่ตอบคำถามเรื่องความพึงพอใจบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะว่า “พึงพอใจ” ถึง 31 คน (ร้อยละ 75.6) มีเพียง 7 คนเท่านั้น (ร้อยละ 17.1) ที่ตอบว่า “บางเรื่อง” สำหรับคำถามที่ถามว่าอาจารย์จะใช้ประโยชน์จากบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเมื่อมีปัญหาที่ไม่เกี่ยวกับการค้นคว้าวิจัยหรือไม่นั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 27 คน (ร้อยละ 64.3) ระบุว่า จะติดต่อบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะก่อนหากต้องการร้องเรียนหรือมีความไม่พึงพอใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (ตารางที่ 1) โดยผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 94 ระบุว่า จะได้รับคำตอบจากบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะในทันที

สำหรับกรณีที่อาจารย์ประสบปัญหาในการทำวิจัย เช่น ไม่สามารถระบุแหล่งอ้างอิง

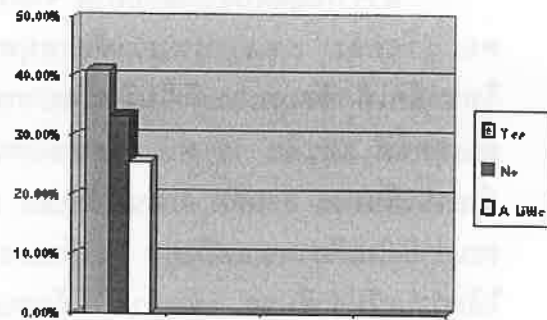
หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียง 5 คน เท่านั้น (ร้อยละ 12.5) ที่ระบุว่า จะปรึกษาบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะก่อน ทั้งนี้ อาจารย์ส่วนใหญ่ระบุว่าอาจจะไปห้องสมุดเอง (ร้อยละ 35) หรือค้นหาคำตอบที่ต้องการจากอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 30) (รูปที่ 2) และเมื่อสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามว่าเคยแนะนำอาจารย์ใหม่ให้บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะแนะนำการใช้ห้องสมุดให้หรือไม่ พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามเพียง 7 คน (ร้อยละ 16.6) เท่านั้นที่ตอบว่าเคย โดยผู้ตอบแบบสอบถาม 2 คน ให้ความเห็นว่าสิ่งนี้จะ เป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์ต่อไปในอนาคต ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในส่วนนี้ แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากโปรแกรมบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ มีอาจารย์เพียง 10 คน (ร้อยละ 23.8) ที่ระบุว่า มีนักศึกษาจะปรึกษาบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเมื่อมีปัญหา ในขณะที่อาจารย์อีก 20 คน (ร้อยละ 47.6) ระบุว่า นักศึกษามักจะไปห้องสมุดเพื่อขอความช่วยเหลือโดยตรง

5. ความรู้เฉพาะวิชา (subject background) ของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 22 คน (ร้อยละ 57.9) ระบุว่าไม่คิดว่า การมีความรู้เฉพาะวิชา (subject background) จะทำให้เป็นบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ให้บริการได้ดีกว่าบรรณารักษ์ประสานงานที่สามารถอ่านบทความใน เรื่องบริการของห้องสมุดได้แก่ผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นบริการใหม่ๆ ของห้องสมุด การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงฐานข้อมูลที่มีให้บริการในห้องสมุด แต่ก็มีความเห็นที่แตกต่างกันระหว่างอาจารย์ของวิทยาลัยศิลปศาสตร์กับวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และชีวศาสตร์ โดยอาจารย์ 8 คนจากจำนวน 9 คน (ร้อยละ 88.9) เน้นว่าบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะจำเป็นต้องมีความรู้เฉพาะวิชา (subject background) ในทางตรงกันข้าม อาจารย์ในกลุ่มหลัง 12 คนจากจำนวน 14 คน (ร้อยละ 85.7) มีความเห็นที่ไม่จำเป็น

รูปที่ 3
การรับรู้ถึงพัฒนาการของบริการหลังโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

6. บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะกับการสนับสนุนของอาจารย์

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 92 ระบุว่า สนับสนุนโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะอย่างเต็มที่ โดยผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 22 คน (ร้อยละ 53.7) ระบุว่า มีทัศนคติที่ดีขึ้นกับห้องสมุดนับตั้งแต่มีโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเกิดขึ้น และอีก 11 คน (ร้อยละ 26.8) ระบุว่า มีทัศนคติที่ดีขึ้นเล็กน้อย ส่วนอีก 8 คน (ร้อยละ 19.5) ไม่ได้ระบุว่า มีทัศนคติที่ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 คน (ร้อยละ 41) ระบุว่ารับรู้ได้ว่าบริการของห้องสมุดมีการพัฒนานับตั้งแต่มีโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเกิดขึ้น (ตารางที่ 3) แต่อีก 13 คน (ร้อยละ 33.3) ระบุว่าไม่เห็นว่าเป็นบริการที่จัดให้

อาจารย์มีการพัฒนาขึ้นแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1 คน (ร้อยละ 7.8) ระบุว่าพึงพอใจในโปรแกรมบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ส่วนอีก 6 คน (ร้อยละ 46.1) ระบุว่าพึงพอใจในบางเรื่อง และอีก 6 คนเท่านั้น (ร้อยละ 46.1) ระบุว่าไม่พึงพอใจในโปรแกรมบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเลย

7. ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 22 คน (ร้อยละ 52.4) ระบุว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็มมีทรัพยากรสารสนเทศที่ดี และอีก 15 คน ให้ความเห็นว่ามีจำนวนเพียงพอ ส่วนอีก 4 คน (ร้อยละ 52.4) ระบุว่ายังไม่เพียงพอ แต่มีอยู่ 1 คน (ร้อยละ 2.4) ให้ความเห็นว่าดีมาก นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 33 คน (ร้อยละ 84.6) ยังแสดงความสนใจที่จะเข้าร่วมประชุมกับบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะในการพิจารณาทบทวนแผนงานของห้องสมุดปีละ 1 ครั้ง

นอกจากนี้ อาจารย์ประจำคณะหลายคนได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมในตอนท้ายของแบบสอบถามว่า ทรัพยากรสารสนเทศควรมีการพัฒนาปรับปรุงขึ้นอันเป็นผลมาจากการจัดการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ห้องสมุด รวมถึงการที่ห้องสมุดจัดหาวารสารรายชื่อใหม่ๆ เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ดี ควรต้องมีการจัดหาวารสารฉบับที่ขาดหายไปทดแทนอย่างจริงจัง และควรมีวารสารฉบับย้อนหลังครอบคลุมไปอย่างน้อย 15 ปี นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจำนวนมากที่ระบุว่าประทับใจห้องสมุดมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็มที่พยายามตอบสนองความต้องการของอาจารย์โดยการรวบรวมเป็นสมาชิกวารสารและขยายการเข้าถึงฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

กล่าวโดยสรุปแล้วอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเท็กซัสเอแอนด์เอ็มให้การสนับสนุนโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะอย่างเต็มที่ โดยผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 26 คน (ร้อยละ 66.7) ระบุว่ารับรู้ได้ว่าบริการของห้องสมุดมีการพัฒนาขึ้นนับตั้งแต่มีโปรแกรมบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเกิดขึ้น มีการประชาสัมพันธ์เรื่องบริการที่ห้องสมุดจัดให้แก่อาจารย์ รวมถึงบริการจัดหาหนังสือและวารสารซึ่งบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะต้องดำเนินการให้แก่อาจารย์ในคณะ อาจารย์ไม่ได้มองว่าบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะจะต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาเรื่องการวิจัยแก่อาจารย์แต่จะเป็นบุคคลแรกที่อาจารย์จะติดต่อด้วยเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุด และผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าบรรณารักษ์ประจำคณะไม่จำเป็นต้องมีความรู้เฉพาะวิชา (subject background) เพราะอาจารย์จะสนใจแต่เฉพาะบริการที่ไม่ใช่วิชาการที่จะได้รับจากบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะมากกว่า

งานวิจัยครั้งนี้ยังทำให้อาจารย์บางส่วนทราบถึงบริการที่บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะสามารถดำเนินการให้ได้ ซึ่งอาจารย์ท่านหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่าแบบสอบถามนี้ได้ทำให้ทราบว่ามีการบริการหลายประเภทที่ห้องสมุดสามารถดำเนินการให้กับอาจารย์ได้ และอาจารย์ท่านหนึ่งระบุว่าหลังจากตอบแบบสอบถามนี้แล้วจึงทราบว่าสามารถขอให้บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดให้แก่นักศึกษาใหม่ได้ ส่วนอีกท่านหนึ่งระบุว่านักศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีของท่านจำนวนมากยังไม่รู้จักทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดทั้งหมด ซึ่งก่อนหน้านี้ก็ไม่ทราบว่าขอความช่วยเหลือได้จากใคร และการวิจัยนี้ยังทำให้ทราบว่าสามารถขอให้

บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะทำงานร่วมกับคณะและสอนให้นักศึกษารู้จักการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดรวมทั้งวิจัยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้วย

สรุปและข้อเสนอแนะ

เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าอาจารย์มีความเต็มใจที่จะใช้ประโยชน์จากบริการที่ห้องสมุดเสนอให้ แต่สิ่งแรกที่ต้องดำเนินการคือทำให้ความรู้เรื่องขอบเขตของบริการที่อาจารย์สามารถใช้ประโยชน์ได้ห้องสมุดต้องหมั่นประชาสัมพันธ์บริการต่างๆ ให้อาจารย์และนักศึกษาได้รับทราบเป็นระยะๆ และเป็นที่ทราบกันอย่างเป็นทางการว่าโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะได้สร้างประโยชน์ให้แก่ห้องสมุดทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่ได้ใช้ความสามารถของ

บรรณารักษ์อย่างเต็มที่ และการวิจัยนี้ยังได้แสดงให้เห็นว่าอาจารย์รับรู้ว่าการโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะเป็นกิจกรรมที่ให้ประโยชน์เพิ่มเติมจากบริการดั้งเดิมของห้องสมุด แต่การจะพัฒนาโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะห้องสมุดจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของอาจารย์รวมถึงการรับรู้ของบุคลากรห้องสมุดด้วย และประโยชน์อย่างหนึ่งของโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะก็คือการต้องใกล้ชิดกับคณะทำให้สามารถจัดบริการได้ตรงกับความต้องการของคณะได้อย่างสมบูรณ์ซึ่งสิ่งนี้ควรจะดำเนินควบคู่ไปกับคำมั่นสัญญาที่จะศึกษาความต้องการตลอดจนความคาดหวังของอาจารย์ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะตลอดไป

แปลจาก : Zheng Ye (Lan) Yang. "University Faculty's Perception of a library Liaison Program : A Case Study" *Journal of Academic Librarianship*. 26,2 (March 2000) : 124-128.

**สรุปผล การสำรวจความพึงพอใจในการใช้บริการ
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2547**

นฤมล พงกษศิลป์*

การสำรวจความพึงพอใจในการใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปีการศึกษา 2547 เป็นการดำเนินการตามแผนนโยบายของสำนักหอสมุด ที่จะต้องมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งตามแผนเดิมได้กำหนดที่จะทำการสำรวจในภาคการศึกษาที่ 2/2547 แต่เนื่องด้วยภารกิจอื่นๆ ของสำนักหอสมุด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการไปตามแผนได้ จึงได้มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ในภาคการศึกษาที่ 3/2547

ปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการของสำนักหอสมุด และสามารถวางแผนการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

วิธีดำเนินการ

การสำรวจ จะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยในรายละเอียดแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดและช่วงเวลาที่เข้าใช้ห้องสมุด โดยนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ ในการใช้บริการห้องสมุดด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านผู้ให้บริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ด้านการเข้าถึงข้อมูล การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และด้านสถานที่วัสดุ ครุภัณฑ์ โดยนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / ข้อคิดเห็นเพื่อการพัฒนา และ ปรับปรุงสำนักหอสมุด

ขอบเขตการสำรวจ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจ คือ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาทั้งระดับปริญญาโทและปริญญาตรี จำนวนทั้งสิ้น 400 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้ห้องสมุดของผู้มาใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต
2. เพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุด ในด้านผู้ให้บริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ด้านการเข้าถึงข้อมูล ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพและระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านต่างๆ พร้อมทั้งปัญหาข้อเสนอแนะที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต
2. นำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการ

*บรรณารักษ์หัวหน้าแผนกบริการ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต

สถานที่ทำการสำรวจ

กลุ่มผู้บริหาร / อาจารย์ ส่งแบบสำรวจ
ไปยังหน่วยงานและคณะที่สังกัด

กลุ่มเจ้าหน้าที่ นักศึกษาระดับปริญญาโท
และปริญญาตรี เก็บแบบสำรวจจากผู้เข้ามา
ใช้ห้องสมุด บริเวณ ชั้น 2 ชั้น 3 และชั้น 5

ระยะเวลาในการเก็บแบบสำรวจ

เริ่มตั้งแต่ต้นเดือน เมษายน-กลางเดือน
เมษายน 2548

ผลสรุป

จากแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ได้รับ
แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 357 ชุด คิดเป็น

89.25% ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด สรุป
ผลข้อมูลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

**1.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามและ
สถานภาพ**

จากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน
357 ชุด เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบเรียง
ตามลำดับได้ดังนี้

จำนวนมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี 275 คน (77.03%) รองลงมาได้แก่
อาจารย์ 51 คน (14.29%) ผู้บริหาร 14 คน
(3.92%) นักศึกษาระดับปริญญาโท 9 คน
(2.25%) และเจ้าหน้าที่ 8 คน (2.24%) ตามลำดับ
ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามและสถานภาพ

สถานภาพผู้ตอบ	แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหาร	14	3.92
อาจารย์	51	14.29
เจ้าหน้าที่	8	2.24
นศ.โท	9	2.25
นศ.ตรี	275	77.03
รวม	357	100

1.2 ความถี่ในการเข้าใช้สำนักหอสมุด สำหรับความถี่ในการเข้าใช้บริการสำนักหอสมุด พบว่าผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 145 คน (40.62%) เข้าใช้บริการสำนักหอสมุดสัปดาห์ละ

3-4 ครั้ง รองลงมาจำนวน 134 คน (37.54%) เข้าใช้บริการสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และน้อยที่สุดจำนวน 10 คน(2.80%) เข้าใช้บริการสำนักหอสมุดทุกวัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความถี่ในการเข้าใช้สำนักหอสมุด

ความถี่ในการเข้าใช้	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	10	2.80
สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	145	40.62
สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	134	37.54
เดือนละ 1-2 ครั้ง	48	13.45
นานๆ ครั้ง	20	5.60
รวม	357	100

1.3 ช่วงเวลาที่เข้าใช้บริการ

สำหรับช่วงเวลาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เข้าใช้บริการ พบว่ามีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 154 คน (43.14%) เข้าใช้ห้องสมุดในช่วงเวลาที่ไม่แน่นอน รองลงมา 88 คน (24.65%) เข้าใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 12.00-

16.00 น. และ 87 คน (24.37%) เข้าใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 16.00-21.00 น. สำหรับช่วงเวลาที่มิผู้เข้าใช้น้อยที่สุด 10 คน (2.80%) ได้แก่ เวลา 11.00 - 12.00 น. ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ช่วงเวลาที่เข้าใช้บริการ

ช่วงเวลาที่เข้าใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
เวลา 8.30 - 11.00 น.	18	5.04
เวลา 11.00 - 12.00 น.	10	2.80
เวลา 12.00 - 16.00 น.	88	24.65
เวลา 16.00 - 21.00 น.	87	24.37
ไม่แน่นอน	154	43.14
รวม	357	100.00

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจในการใช้บริการด้านต่าง ๆ

ข้อมูลในตอนที่ 2 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของการใช้บริการในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านผู้ให้บริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ด้านการเข้าถึงข้อมูล ด้านการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร และด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

2.1 ด้านผู้ให้บริการ

ในด้านผู้ให้บริการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจโดยรวมในการใช้บริการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87%

เมื่อจำแนกระดับความพึงพอใจด้านผู้ให้บริการออกเป็นรายชื่อ ซึ่งมีจำนวน 7 ข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ระดับสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ใช้ (4.08) ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพและการสื่อสารที่เหมาะสม (4.04) และผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ (3.93)

สำหรับในรายชื่อของด้านผู้ให้บริการ ข้อที่มีผู้ตอบว่าไม่เคยใช้บริการ มีจำนวน 4 ข้อ เรียงตามลำดับ ได้แก่ ผู้ให้บริการมีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในเชิงวิชาการ จำนวน 10 คน (2.82%) ผู้ให้บริการเต็มใจให้ความช่วยเหลือในการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 7 คน (1.97%) ผู้ให้บริการสามารถให้ข้อมูลและแนะนำบริการต่างๆ จำนวน 2 คน (0.56%) และผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพและการสื่อสารที่เหมาะสม จำนวน 1 คน (0.28%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจด้านผู้ให้บริการ

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ	ไม่เคยใช้บริการ	
	ค่าเฉลี่ย	SD		จำนวนคน	ร้อยละ
ด้านผู้ให้บริการ					
- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (N=355)	4.08	0.72	มาก	-	-
- สามารถให้ข้อมูลและแนะนำบริการต่างๆ (N=357)	3.91	0.79	มาก	2	0.56
- มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ(N=357)	3.93	0.75	มาก	-	-
- มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในเชิงวิชาการ (N=354)	3.69	0.97	มาก	10	2.82
- มีจำนวนบุคลากรให้บริการอย่างเพียงพอและทั่วถึง (N=354)	3.54	0.80	มาก	-	-

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจด้านผู้ให้บริการ (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ	ไม่เคยใช้บริการ	
	ค่าเฉลี่ย	SD		จำนวนคน	ร้อยละ
- เต็มใจให้ความช่วยเหลือในการค้นหา ทรัพยากรสารสนเทศ (N=355)	3.91	0.98	มาก	7	1.97
- มีบุคลิกภาพและการสื่อสารที่เหมาะสม (N=352)	4.04	0.73	มาก	1	0.28

2.2 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ในด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11%

เมื่อจำแนกระดับความพึงพอใจด้านทรัพยากรสารสนเทศออกเป็นรายชื่อซึ่งมี 17 ข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลาง สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากมีจำนวน 3 ข้อ เรียงตามลำดับคือ หนังสือพิมพ์มีความหลากหลาย (3.65) การจัดเรียงหนังสือบนชั้นมีความถูกต้องและค้นหาได้ง่าย (3.62) และการจัดเรียงวารสารบนชั้นมีความถูกต้องและค้นหาได้ง่าย (3.55)

สำหรับข้อที่ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางมีจำนวน 14 ข้อ โดยข้อที่มีค่า

เฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ หนังสือพิมพ์มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (3.39) วารสารมีความทันสมัย (3.31) และหนังสือมีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชา (3.30)

สำหรับด้านทรัพยากรสารสนเทศ ข้อที่มีผู้ตอบว่าไม่เคยใช้บริการมีจำนวน 14 ข้อ โดยข้อที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ หนังสือออนไลน์มีความทันสมัยจำนวน 62 คน (17.56%) หนังสือออนไลน์มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชา จำนวน 57 คน (16.62%) และหนังสือออนไลน์มีจำนวนเล่มเพียงพอต่อความต้องการจำนวน 56 คน (16.18 %) ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ	ไม่เคยใช้บริการ	
	ค่าเฉลี่ย	SD		จำนวนคน	ร้อยละ
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ					
หนังสือ					
- มีความทันสมัย (N=357)	3.20	0.87	ปานกลาง	-	-
- มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (N=357)	2.96	0.90	ปานกลาง	-	-
- มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชา (N=351)	3.30	0.98	ปานกลาง	3	0.85
วารสาร					
- มีความทันสมัย (N=354)	3.31	1.13	ปานกลาง	18	5.08
- มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (N=349)	3.10	1.05	ปานกลาง	17	4.87
- มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชา (N=345)	3.03	1.11	ปานกลาง	19	5.51
สื่อโสตทัศน์					
- มีความทันสมัย (N=353)	3.09	1.23	ปานกลาง	23	6.52
- มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (N=349)	2.92	1.13	ปานกลาง	19	5.44
- มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชา (N=345)	2.87	1.17	ปานกลาง	21	6.09
หนังสือพิมพ์					
- มีความหลากหลาย (N=354)	3.65	1.30	มาก	23	6.50
- มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (N=347)	3.39	1.25	ปานกลาง	19	5.48
หนังสือออนไลน์					
- มีความทันสมัย (N=353)	2.75	1.59	ปานกลาง	62	17.56
- มีจำนวนเล่มเพียงพอต่อความต้องการ (N=346)	2.63	1.47	ปานกลาง	56	16.18
- มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชา (N=343)	2.56	1.43	ปานกลาง	57	16.62
การจัดเรียงหนังสือบนชั้นมีความถูกต้องและค้นหาได้ง่าย (N=354)	3.62	0.82	มาก	-	-
การจัดเรียงวารสารบนชั้นมีความถูกต้องและค้นหาได้ง่าย (N=354)	3.55	1.11	มาก	13	3.67
การจัดเรียงหนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลังสามารถค้นหาได้ง่าย (N=354)	2.97	1.52	ปานกลาง	47	13.24

2.3 ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

ในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ พบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71%

เมื่อจำแนกระดับความพึงพอใจตามรายข้อซึ่งมีจำนวน 5 ข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยข้อที่ผู้ใช้มีความพึงพอใจระดับปานกลางมี 3 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (2.99) เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นฐานข้อมูล OPAC และ WEBPAC มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (2.91) และเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (2.74)

สำหรับข้อที่ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยได้แก่ เครื่องรับโทรทัศน์มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (2.49) และเครื่องฟังแถบบันทึกเสียงมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ (2.44) ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ใช้ที่ตอบว่าไม่เคยใช้บริการพบว่ามีทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ เครื่องฟังแถบบันทึกเสียงมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ 63 คน (18.05%) เครื่องรับโทรทัศน์มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ 54 คน (15.34%) และ เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ 21 คน (5.95%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ระดับความพึงพอใจด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ	ไม่เคยใช้บริการ	
	ค่าเฉลี่ย	SD		จำนวนคน	ร้อยละ
ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์					
- เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นฐานข้อมูล opac และ webpac มีจำนวนเพียงพอต่อ ความต้องการ (N=353)	2.91	1.23	ปานกลาง	18	5.10
- เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพียงพอต่อความ ต้องการ (N=353)	2.74	1.27	ปานกลาง	21	5.95
- เครื่องรับโทรทัศน์มีจำนวน เพียงพอต่อ ความต้องการ (N=352)	2.49	1.44	น้อย	54	15.34
- เครื่องฟังแถบบันทึกเสียงมีจำนวน เพียงพอต่อความต้องการ (N=349)	2.44	1.52	น้อย	63	18.05
- เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนเพียงพอ ต่อความต้องการ (N=350)	2.99	1.22	ปานกลาง	16	13.24

2.4 ด้านการเข้าถึงข้อมูล

ในด้านการเข้าถึงข้อมูล พบว่าผู้ใช้มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72%

เมื่อจำแนกระดับความพึงพอใจตามรายชื่อ ซึ่งมีจำนวน 4 ข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยข้อที่ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางมี 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริการสืบค้นฐานข้อมูล opac/webpac ค้นหาง่ายและผลที่ได้ตรงต่อความต้องการ (3.22) และบริการสืบค้นฐานข้อมูล Science Direct ผลที่ได้ตรงต่อความต้องการและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว (2.72)

สำหรับข้อที่ผู้ใช้มีระดับความพึงพอใจระดับน้อย ได้แก่ บริการสืบค้นฐานข้อมูล Blackwell Synergy ผลที่ได้ตรงต่อความ

ต้องการและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว (2.48) และบริการสืบค้นฐานข้อมูล ACM ผลที่ได้ตรงต่อความต้องการ และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว (2.44) ตามลำดับ

สำหรับในส่วนของผู้ใช้บริการที่ตอบว่าไม่เคยใช้บริการพบว่ามีทั้ง 4 ข้อ โดยข้อที่ผู้ใช้ตอบจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บริการสืบค้นฐานข้อมูล Blackwell Synergy ผลที่ได้ตรงต่อความต้องการและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว จำนวน 89 คน (25.21%) บริการสืบค้นฐานข้อมูล ACM ผลที่ได้ตรงต่อความต้องการและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว 83 คน (23.51%) และบริการสืบค้นฐานข้อมูล Science Direct ผลที่ได้ตรงต่อความต้องการและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว จำนวน 65 คน (18.36%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับความพึงพอใจด้านการเข้าถึงข้อมูล

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ	ไม่เคยใช้บริการ	
	ค่าเฉลี่ย	SD		จำนวนคน	ร้อยละ
ด้านการเข้าถึงข้อมูล					
- บริการสืบค้นฐานข้อมูล opac/webpac ค้นหาง่ายและผลที่ได้ตรงต่อความต้องการ (N=354)	2.22	1.24	ปานกลาง	19	5.37
- บริการสืบค้นฐานข้อมูล Science Direct ผลที่ได้ตรงต่อความต้องการและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว (N=354)	2.72	1.59	ปานกลาง	65	18.36
- บริการสืบค้นฐานข้อมูล ACM ผลที่ได้ตรงต่อความต้องการ และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว (N=353)	2.44	1.62	น้อย	83	23.51
- บริการสืบค้นฐานข้อมูล Blackwell Synergy ผลที่ได้ ตรงต่อความต้องการ และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว (N=353)	2.48	1.69	น้อย	89	25.21

2.5 ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

ในด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร พบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32

เมื่อจำแนกระดับความพึงพอใจตามรายข้อ ซึ่งมีจำนวน 5 ข้อ พบว่าผู้ใช้พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดนิทรรศการในโอกาสต่างๆ มีความน่าสนใจ และมีป้ายบอกข้อความและประกาศต่างๆ อย่างชัดเจน (3.45 เท่ากัน)

ในส่วนของผู้ใช้ที่ตอบว่า ไม่เคยใช้บริการ พบว่ามีทั้งหมด 5 ข้อ โดยข้อที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 2 อันดับแรกได้แก่ โคมเพจของห้องสมุดให้ข้อมูลประชาสัมพันธ์และรายละเอียดเกี่ยวกับห้องสมุดได้อย่างครบถ้วนและชัดเจน จำนวน 26 คน (7.34%) และคู่มือการใช้ห้องสมุดให้รายละเอียดและแนะนำวิธีการใช้อย่างครบถ้วนชัดเจน จำนวน 25 คน (7.02%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ระดับความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ	ไม่เคยใช้บริการ	
	ค่าเฉลี่ย	SD		จำนวนคน	ร้อยละ
ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร					
- คู่มือการใช้ห้องสมุด ให้รายละเอียดและแนะนำวิธีการใช้อย่างครบถ้วนและชัดเจน (N=356)	3.17	1.28	ปานกลาง	25	7.02
- โคมเพจของห้องสมุด ให้ข้อมูลประชาสัมพันธ์และรายละเอียดเกี่ยวกับห้องสมุดได้อย่างครบถ้วนและชัดเจน (N=354)	3.19	1.27	ปานกลาง	26	7.34
- มีการจัดบอร์ดให้ข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์อย่างสม่ำเสมอ (N=353)	3.32	1.04	ปานกลาง	9	2.55
- การจัดนิทรรศการในโอกาสต่างๆ มีความน่าสนใจ (N=356)	3.45	1.01	ปานกลาง	8	2.25
- มีป้ายบอกข้อความและประกาศ ต่างๆ อย่างชัดเจน (N=355)	3.45	0.97	ปานกลาง	6	1.69

2.6 ด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์

ในด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ พบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70

เมื่อจำแนกระดับความพึงพอใจตามรายข้อซึ่งมีจำนวน 7 ข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลาง ข้อที่ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมีจำนวน 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3

อันดับแรกได้แก่ ห้องสมุดมีแสงสว่างเพียงพอและเหมาะสม (4.11) ห้องสมุดมีอุณหภูมิที่พอเหมาะ (4.00) และห้องสมุดมีจำนวนที่นั่งอ่านหนังสืออย่างเพียงพอ (3.96)

สำหรับระดับความพึงพอใจระดับปานกลางมีจำนวน 2 ข้อ โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ คือ ตู้น้ำดื่มมีจำนวนเพียงพอ (3.07) และมีจำนวนตู้รับฝากสิ่งของเพียงพอและเหมาะสม (2.98)

ในส่วนของผู้ใช้บริการที่ตอบว่าไม่เคยใช้บริการ พบว่ามีผู้ตอบจำนวน 3 ข้อ โดยเรียงตามลำดับคือ มีจำนวนผู้รับฝากสิ่งของเพียงพอ และเหมาะสม จำนวน 32 คน (9.20%) ตู้

ดื่มมีจำนวนเพียงพอ จำนวน 28 คน (7.87%) และห้องนำมีความสะอาดจำนวน 5 คน (1.40%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ระดับความพึงพอใจด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ	ไม่เคยใช้บริการ	
	ค่าเฉลี่ย	SD		จำนวนคน	ร้อยละ
ด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์					
- มีจำนวนที่นั่งอ่านหนังสืออย่างเพียงพอ (N=353)	3.96	0.84	มาก	32	9.20
- มีจำนวนตู้รับฝากสิ่งของเพียงพอ และเหมาะสม (N=348)	2.98	1.47	ปานกลาง	-	-
- บรรยากาศภายในห้องสมุดมีความเหมาะสมแก่การนั่งอ่าน (N=350)	3.93	0.89	มาก	-	-
- มีแสงสว่างเพียงพอและเหมาะสม (N=355)	4.11	0.80	มาก	-	-
- มีอุณหภูมิที่เหมาะสม (N=355)	4.00	0.86	มาก	28	7.87
- ตู้น้ำดื่มมีจำนวนเพียงพอ (N=356)	3.07	1.47	ปานกลาง	5	1.40
- ห้องนำมีความสะอาด (N=356)	3.84	1.01	มาก	-	-

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / ข้อคิดเห็นเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงสำนักหอสมุด

สำหรับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น ที่ผู้ใช้เสนอแนะมาเพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงสำนักหอสมุด พบว่ามีจำนวนข้อเสนอแนะทั้งหมด 155 ข้อ สามารถสรุปจำแนกออกเป็นด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

ด้านผู้ให้บริการ

1. มีบุคลากรที่ทำงาน อุทิศตนต่อมหาวิทยาลัยมาก น่าชมเชย มีความสุภาพต่อทุกคนที่มาใช้บริการเป็นการบริการที่น่าประทับใจ
2. ขอให้เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดช่วยบอกหรือใช้วิธีใดก็ได้ให้ผู้ใช้บริการนิยสารเมื่ออ่านเสร็จแล้ว

นำมาคืนที่เดิมทันที เพราะมีอีกหลายๆคน ที่เข้ามาใช้บริการก็มีความต้องการที่จะอ่าน

3. ห้องสมุดให้บริการที่ดี มีความเต็มใจในการบริการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดสุภาพและอัธยาศัยดีทุกคน

4. ควรจัดเจ้าหน้าที่เพิ่มในช่วงเวลา 18.30 - 21.00 น.

5. บรรณารักษ์ให้บริการดีมาก ๆ

6. บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆที่นักศึกษาต้องการอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

7. ควรมีบุคลากรจำนวนให้มากกว่านี้ เท่าที่เห็นมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ

8. ขอให้เพิ่มพนักงานเพิ่มมากกว่านี้

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

1. จำนวนหนังสือ-วารสารมีน้อย
2. ควรจัดซื้อสื่อโสตฯทางการศึกษาเพิ่มเติม รวมทั้งภาพยนตร์ที่มีได้มีทั่วไปในปัจจุบัน ซึ่งล้วนเป็นหนังในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ มีหนังบางเรื่องนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ แต่ไม่ได้รับการพิจารณา เพราะให้คุณค่าเป็นหนังเพื่อความบันเทิง
3. ควรจัดซื้อหนังสือที่ทันสมัย รวมทั้งงานวิจัยที่พิมพ์ใหม่ๆให้ทันต่อการใช้ด้วย
4. ควรมีหนังสือด้านความรู้ทั่วไปเพิ่มมากขึ้น
5. ข้อมูลด้านวิชาการในรูปแบบ CD ควรเพิ่มมากขึ้น
6. ข้อมูลควรมีความทันสมัย
7. หนังสือหมวดหมู่เกี่ยวกับวัด มีน้อย และเป็นหนังสือห้ามยืมเป็นจำนวนมาก
8. หนังสือทางด้านศิลปะมีน้อยเกินไป
9. จำนวนหนังสือภาษาไทยมีน้อยเกินไป ไม่เพียงพอต่อความต้องการ
10. หนังสือเรียนหมวดกฎหมายยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ
11. จำนวนเล่มของหนังสือมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะสาขานิติศาสตร์
12. หนังสือประเภทเรื่องสั้น สารคดี นวนิยายมีน้อยเกินไป
13. ควรจัดหาหนังสือที่มีภาษาไทยควบคู่ไปกับภาษาอังกฤษด้วยจะได้ความรู้มากขึ้น
14. ขอให้มียี่หนังสือเกี่ยวกับอาชีพ Air Hostess, Air Steward มากๆ เพราะตอนนี้หนังสือเกี่ยวกับเรื่องมีน้อยมาก
15. ควรเพิ่มหนังสือเกี่ยวกับศิลปะที่เป็นภาษาไทยให้มากกว่านี้ เพราะหนังสือมีน้อยมาก
16. วารสารและหนังสือเกี่ยวกับการออกแบบไม่ค่อยทันสมัย
17. ขอให้หอสมุดพัฒนาหนังสือใหม่เข้า

มาเพื่อให้ทันปัจจุบัน เนื่องจากเนื้อหาในหนังสือที่มีอยู่ ไม่ทันปัจจุบันเท่าที่ควร

18. หนังสือเฉพาะทางของสาขาวิชามีน้อยมากไม่เพียงพอต่อการค้นคว้า
19. Text Book มีมากและอยู่ในสภาพดีกว่าหนังสือที่เป็นภาษาไทย ควรหาหนังสือที่เป็นภาษาไทยให้มากขึ้น ครอบคลุมเนื้อหาวิชามากกว่านี้
20. สภาพหนังสือภาษาไทยเก่ามากไม่น่าอ่าน ควรจะจัดหางบประมาณซื้อใหม่ตามสมควร
21. ขอให้มียี่หนังสือที่เกี่ยวกับวิชาเกี่ยวกับแขนงต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์ และวิชาเกี่ยวกับภาษาไทยให้เพียงพอการใช้
22. ขอให้มียี่จำนวนหนังสือพิมพ์รายวันฉบับละ 2 เล่ม
23. หนังสือที่นักศึกษานิยมใช้มากควรมีจำนวนเล่มมากขึ้น
24. ควรเพิ่มหนังสือพิมพ์, วารสาร ให้มากยิ่งขึ้น
25. หนังสือเก่าๆ ควรจัดทำใหม่เป็น PDF ถ้าหากไม่สามารถซื้อหนังสือปีพิมพ์ใหม่หรือไม่มีพิมพ์แล้ว เพราะหนังสือทุกเล่มใช้อ้างอิงได้ตลอด
26. ขอให้มีการนำ e-book ที่ทันสมัย update แต่ละประเภทให้มากกว่านี้
27. อยากได้หนังสือที่มีความทันสมัยมากกว่านี้ และจัดหนังสือแยกเป็นคณะๆ เช่น หนังสือของแพทย์อยู่ของแพทย์ พยาบาลก็อยู่ของพยาบาล เป็นต้น
28. จำนวนหนังสือที่อยู่ใน data base ของแต่ละฐานข้อมูลน้อยเกินไป บางครั้งค้นหาหนังสือที่ต้องการไม่ได้
29. ควรจัดให้มีจำนวนเล่มเพียงพอต่อการใช้ของห้องสมุดสาขาทุกแห่ง
30. จัดหาหนังสือเพิ่มเติมให้มากขึ้น
31. ควรจัดให้มีหนังสือใหม่มากกว่านี้

32. หนังสือวารสารที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการ และความทันสมัยของวารสารต่างๆ

33. ควรมีการปรับปรุงในเรื่องสื่อทัศน์ให้มีความเพียงพอ ในบางครั้งทำการพิมพ์ปรากฏว่ามีคนยืมไปแล้ว จะต้องรอจนกว่าจะมีคนมาคืน ควรจะเพิ่มเพิ่มประมาณ 2 ชุด

34. ควรจะมีความทันสมัยของนิตยสารมากกว่านี้

35. ควรจะมีการอัปเดตตลอดเวลาเกี่ยวกับวิชาแพชชั่นดีไซน์

36. ควรจัดหาหนังสือทางด้านสาขาแพชชั่นดีไซน์ให้มีความทันสมัย

37. ควรจัดหาหนังสือทางการแพทย์ให้เพียงพอ

38. ขอให้จัดหา นิตยสาร ที่ได้รับอภิธานนาการใหม่ ๆ มาให้บริการเพราะบางเล่มเก่ามากไม่มีการเปลี่ยนแปลง

39. ขอให้หนังสือแต่ละสาขาให้มากกว่านี้

40. ควรเพิ่มหนังสือโหราศาสตร์ให้มากกว่านี้

41. ควรให้มีหนังสือเรียนให้มากกว่านี้ และหนังสือที่เกี่ยวข้องกับ Program ไม่ค่อย update

42. ควรมีหนังสือจากหลากหลายสถาบัน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น

43. ควรเพิ่มความหลากหลายของหนังสือทางวิชาการ และความทันสมัยของหนังสือ เช่น หนังสือวิชา Anatomy ภาษาไทย ไม่ค่อยมีความหลากหลายให้เลือก

44. ควรจัดหาหนังสือทางวิชาการเพิ่ม โดยเฉพาะหนังสือสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ ควรเป็นหนังสือใหม่ๆ ที่มีคุณภาพ

45. เพิ่มจำนวนหนังสือ และหนังสือใหม่ๆ เกี่ยวกับทางสายวิทยาศาสตร์ เนื่องจากหนังสือเก่า ไม่ Update จำนวนน้อย บางครั้งมีเพียงเล่มเดียว ไม่เพียงพอ

46. หนังสือที่เป็นภาษาอังกฤษมีมาก แต่หนังสือที่เป็นภาษาไทยน่าจะมีข้อมูลใหม่ๆ

47. ขอให้ห้องสมุดมีหนังสือเฉพาะทางที่เป็นฉบับภาษาไทยให้มากกว่านี้ เช่น วิชาคณะที่มีแต่ Text book ภาษาอังกฤษขอให้มีฉบับแปลเป็นภาษาไทย

48. จำนวนหนังสือไม่เพียงพอในการให้ยืม

49. ขอให้หนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น ให้เพียงพอต่อความต้องการ

50. หนังสือในแต่ละสาขามีน้อย เนื้อหาบางวิชาไม่ครอบคลุม

51. หนังสือ Design มีไม่เพียงพอ

52. ขอให้มีหนังสือใหม่ๆ ทางด้านเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น เพราะมีจำนวนน้อย และหนังสือบางฉบับมีน้อยมากจนไม่สามารถยืมได้

53. ขอให้ทางห้องสมุดจัดหาหนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์เพิ่มขึ้น เพราะมีจำนวนน้อย และควรหาดำราใหม่ๆ มาเพิ่มเติม

54. ควรให้มีหนังสือด้านกราฟิก แบบใหม่ๆ และการออกแบบ WEB ให้มากกว่านี้

55. ควรจะมีหนังสือที่มีความทันสมัยเข้ามามากกว่านี้ เพราะปัจจุบันนี้หนังสือเกี่ยวกับตำราที่สามารถอ้างอิงกับวิชาเรียนยังมีน้อยอยู่ โดยเฉพาะหนังสือในส่วนของด้านคอมพิวเตอร์ การพัฒนาการเขียนโปรแกรม ซึ่งมีการพัฒนาที่ค่อนข้างรวดเร็ว แต่ก็ควรหาหนังสือที่พัฒนาตามยุคปัจจุบัน

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

1. ควรมีเทคโนโลยีใหม่ๆ มาให้บริการมากๆ

2. คอมพิวเตอร์เสียบ่อยๆ ทำให้เกิดความยุ่งยากในการหาข้อมูล และยุ่งยากในการมาใช้บริการยืม-คืนหนังสือ

3. ระบบคอมพิวเตอร์ ควรมีความคล่องตัวในการใช้มากขึ้น เช่น การยืมหนังสือ

4. ขอให้เพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้ง Internet เพื่อการค้นหาให้มีจำนวนมากขึ้นกว่านี้
5. ควรมีคอมพิวเตอร์ในการหาหนังสือที่ใช้ทำงานมากกว่านี้และหาง่ายกว่านี้ว่าหนังสืออะไรอยู่ตรงไหน
6. Internet ชั้น 2 มีบริการน้อยโดยเฉพาะในช่วงเวลา 12.00-13.00 น. จะมีคนใช้บริการมาก
7. เครื่องคอมพิวเตอร์ในการให้ค้นหาข้อมูลควรเปิดให้ใช้ทุกเครื่องที่มีอยู่ตลอดเวลา
8. ควรปรับปรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่มีอยู่เพื่อ Search หาข้อมูลเนื่องจากปัจจุบันเก่ามาก และ HANG บ่อยๆ ควรเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน
9. ขอให้มี Internet เพิ่มอีกและเครื่องค้นหาซอฟต์แวร์มีปัญหา
10. น่าจะมีคอมพิวเตอร์ที่ใช้หาข้อมูลต่างๆ มากกว่านี้
11. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการค้นหาข้อมูลหนังสือมีน้อยและใช้ได้ไม่หมดทุกเครื่องเนื่องจากเสียบ่อย
12. ขอให้เปลี่ยนจากเครื่องเล่นวีดีโอเป็นเครื่องเล่นวีซีดี
13. ห้องสมุดควรมีการนำ Technology เข้ามาใช้ให้มากกว่านี้
14. อุปกรณ์ในการสืบค้นไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา รวมทั้งเกิดการเสียหายต้องซ่อมแซมอยู่บ่อยครั้ง
15. ควรมี computer มากกว่านี้
16. น่าจะมีช่องให้เสียบ Handy-drive ในคอมพิวเตอร์เพื่อง่ายต่อการนำข้อมูลไปใช้
17. ควรมีอุปกรณ์ในการฟังสื่อสารสนเทศให้เพียงพอับความต้องการของคนที่มาใช้บริการ
18. คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล มีหลายเครื่องแต่มักจะเสีย
19. ควรจัดหาเครื่องบริการ Internet และเครื่องที่ใช้สืบค้นให้เพียงพอต่อความต้องการ

ด้านการเข้าถึงข้อมูล

1. วารสารที่ส่งเย็บรวมเล่ม ควรมีป้าย

แจ้งให้ทราบด้วยว่าจะกลับมาเมื่อไหร่

2. การจัดวางหนังสือบางชั้นไม่ตรงกับที่หนังสืออยู่จะทำให้หาหนังสือยาก ควรจะจัดชั้นหนังสือให้เข้าชั้นตามชนิดของหนังสือ
3. หนังสือหายากวางไม่เรียบร้อย กระจัดกระจาย
4. การติดแถบสีไว้ที่สันหนังสือแยกเป็นหมวดหมู่ดีแล้ว ทำให้ค้นหาหนังสือได้ง่าย และเล่มไหนหลงไปอยู่ที่อื่นก็สามารถสังเกตเห็นได้ง่ายด้วย
5. ควรมีการแนะนำเนื้อหาสั้นๆ ว่าเป็นหนังสืออะไร เพื่อประหยัดในการค้นหา
6. การจัดหนังสือไม่เป็นระเบียบ หายาก ควรปรับปรุง
7. ข้อมูลใน Homepage ควรปรับปรุง ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ
8. ขอให้จัดเรียงลำดับชั้นของหนังสือให้ชัดเจนว่าหนังสือเล่มนั้นอยู่ชั้นนั้นจริงๆ อยู่ลึกไหนเพื่อ ง่ายต่อการค้นหา

ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร

1. ควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เข้าถึงและแพร่หลายมากขึ้นกว่าเดิม
2. การสั่งซื้อหนังสือเข้าสำนักหอสมุดนั้น ระยะเวลาไม่ได้ทราบข้อมูลหนังสือและวารสารใหม่ๆ ที่ เพิ่มเข้ามาในสำนักหอสมุด ไม่ทราบว่า ยังใช้การจัดทำรายชื้อสื่อโสตฯ และหนังสือใหม่ เวียนให้ทราบอีกหรือไม่ หากไม่มีกรุณาเพิ่มข้อมูลดังกล่าวไว้ใน Webpac ของสำนักหอสมุดด้วย
3. การจัดนิทรรศการในโอกาสต่างๆ น่าจะมีสิ่งดึงดูดใจนักศึกษามากกว่านี้ มีเกมส์และของรางวัลที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เข้าร่วม ควรจะประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้

ด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์

1. อยากรู้เห็นห้องสมุดมีบรรยากาศทันสมัย
2. สถานที่นั่งอ่านหนังสือบริเวณชั้น 3 ค่อนข้างคับแคบ-แออัดเกินไป
3. ไฟแสงสว่างบริเวณตู้หนังสือน้อยเกินไป

และช่องว่างระหว่างตู้แคบเกินไป

4. ห้องน้ำบางห้องจะคว่ำถังขยะไว้เหมือนไม่ต้องการให้ใช้

5. ควรมีครุภัณฑ์ในการนั่งอ่านหนังสือ / ทำงาน ประเภทโต๊ะส่วนบุคคลเพิ่มมากขึ้น

6. ขอให้ปรับสภาพโดยรวมของห้องสมุดให้ดูทันสมัยมากกว่านี้

7. บางจุดไฟยังสว่างไม่พอ

8. อุณหภูมิบางชั้นก็ร้อน บางชั้นก็หนาว

9. ให้มีตู้น้ำดื่มมากกว่านี้ มีแก้วให้บริการน้อย

10. แสงสว่างที่อ่านหนังสือชั้น 3 และโซนที่มีไวท์บอร์ด ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะบริเวณใกล้ประตูทางเข้า

11. ควรปรับปรุงความทันสมัยทางด้านบรรยากาศการใช้ห้องสมุดทำให้ดูเป็นที่สบายและทันสมัย

12. ควรปรับปรุงสถานที่ให้ทันสมัยน่าเข้ามานั่งอ่านหนังสือ

13. ห้องน้ำกระดาษชำระไม่มี

14. ที่ฝากของไม่สามารถฝากของได้ ถูกค้นและของหาย

15. เรื่องอุณหภูมิควรปรับเรื่องความเย็นของแอร์ด้วย เช่น ฝนตกทั้งวันในห้องสมุดยังเปิดเบอร์ แรงแม้จะเย็นมากขึ้นทำให้อ่านหนังสือไม่สบาย

16. ควรให้มีกล่องติดตั้ง บางทีคนอื่นเข้ามาแล้วขโมยของนักศึกษาทำให้เดือดร้อนมาก

17. ชั้น 5 หนาวมาก, ชั้น 3 เสียงดัง

18. เสียงจากเครื่องปรับอากาศดัง

19. ควรจัดให้มีที่พักสำหรับผู้ทานอาหารและสูบบุหรี่

21. ควรมีการตกแต่งภายใน (Interior) ให้ดึงดูดนักศึกษา

22. ห้องน้ำควรปรับปรุงด้านความสะดวกและอุปกรณ์สุขภัณฑ์

23. ควรมีการเพิ่มตู้น้ำดื่มให้เพียงพอต่อความต้องการ

24. ที่อ่านหนังสือใต้ตึกห้องสมุดไฟไม่เพียงพอ อากาศร้อน ยุงเยอะ ขอให้มีการปิด

เป็นห้องเหมือนอย่างที่เคยมี

25. ต้นไม้ควรจะหามาเพิ่มให้มากกว่านี้ ควรจะเอาพวกไม้ดอกมาเพิ่มด้วย เช่น กล้วยไม้ ฯลฯ เพราะจะให้ห้องสมุดดูแล้วเกิดความรู้สึกที่ดี ผ่อนคลายไม่เครียด

26. น่าจะมีห้องให้ดูภาพยนตร์หรือสื่อต่างๆที่ดูพร้อมกันได้หลายคนโดยไม่รบกวนผู้อื่น

27. ขอให้อนุญาตนำเครื่องดื่มและขนมเข้ามาได้ โดยจัดเป็นโซนๆ ไป

28. ตู้รับฝากสิ่งของ น่าจะมีความปลอดภัยกว่านี้

29. กระดาษชำระที่ใช้ภายในห้องน้ำน่าจะมากกว่านี้ เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ

30. เฉพาะชั้น 5 การจัดวาง, เก็บ, เรียงวารสารต่างๆ ไม่ค่อยเป็นระเบียบ ไม่เป็นหมวดหมู่ ไม่ค่อยอยู่ตรงจุด วารสารบางฉบับชำรุด เสียหาย และมีสภาพไม่น่าอ่าน เช่น ยับ ขาด โดยเฉพาะในชั้นวางที่หมุนได้หนังสือละอะทะมาก ควรมีการจัดการกับวารสารให้ดีกว่านี้ วารสารบางฉบับไม่ค่อยเป็นปัจจุบันเท่าไร

31. ขอให้เปิดแอร์เย็นกว่านี้ เพราะบางจุดแอร์เย็นไม่ถึง

32. ชั้น 5 แอร์เย็นเกินไป

ด้านอื่น ๆ

1. ขอทราบงบประมาณของห้องสมุดสำหรับอาจารย์ในการสั่งซื้อหนังสือเฉพาะสาขาวิชา โดยให้ สั่งซื้อจาก AMAZON.COM หรือบริษัทหนังสือ เพราะงานแสดงนิทรรศการหนังสือมีหนังสือค่อนข้างน้อย

2. ควรจัดทำ E-Library

3. ควรมีกิจกรรมแนะนำหนังสือที่น่าอ่าน น่าสนใจทุกๆ 2-3 เดือน

4. ควรมีการจัดเสวนาเรื่อง หนังสือ อาจเชิญบรรณาธิการ, ผู้เขียน มาร่วมรายการด้วย อาจทำร่วมกับคณะต่างๆหรือภาควิชาใดที่สนใจ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา

5. ส่วนใหญ่ดีและดีมาก

6. บริการอื่นๆในทุกๆด้าน เป็นที่น่า

ประทับใจและมีความสม่ำเสมอตลอด

7. ควรให้มีระบบการยืมวารสารในตอนเย็น และคืนตอนเช้าได้ เพราะสะดวกในการนำไป Scan ภาพสำหรับการเรียนการสอน

8. การบริการถ่ายเอกสารจากสถาบันอื่น ควรมีความรวดเร็วมากขึ้น

9. ควรให้บริการยืม-คืนทางโทรศัพท์ได้

10. ควรให้บริการทุกวันเสาร์ และวันอาทิตย์ เนื่องจากมีนักศึกษาปริญญาโทมาเรียน

11. การให้บริการด้านต่างๆของห้องสมุด มีคุณภาพดีแล้ว

12. ให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดใช้ความเงียบในการพูดคุย และขอให้มีป้ายบอกให้ปิดเสียงเครื่องมือสื่อสาร

13. เวลาในการให้บริการและแก้วน้ำดื่ม ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

14. ขอให้ขยายเวลาในการเปิดห้องสมุด

15. ขอให้ยืมหนังสือได้มากจำนวนขึ้น

16. ในบางชั้นนักศึกษาเสียงดัง

17. ควรจะเปิดบริการค้นหาข้อมูลที่ชั้น 6 ให้บริการนานมากขึ้น เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาหลังเลิกเรียนในการเข้าห้องสมุด

18. ร้านถ่ายเอกสารมีราคาแพงเกินไป เพราะแต่ละครั้งนักศึกษานำหนังสือไปถ่ายมีจำนวนมาก จึงควรจัดสรรราคาถ่ายเอกสารให้เหมาะสมกับความเป็นจริงด้วย

19. โดยภาพรวมการให้บริการดีอยู่แล้ว แต่น่าจะมีการอบรมการใช้สื่อการค้นหาข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่แปลกใหม่และทันสมัยให้ชัดเจน

20. ควรมีการซ่อมบำรุงหนังสือต่างๆ เพราะบางเล่มปกขาดหรือใกล้จะขาด ทำให้การเกิดความยากลำบาก

21. ประทับใจการบริการ บรรยากาศเย็นสบาย

22. ขอให้ห้องสมุดปิดดีกว่านี้ หรือมีห้องสมุดเปิดให้ถึงเที่ยงคืน

23. เพิ่มจำนวนเล่ม และวันในการยืมหนังสือ

24. ควรลดค่าปรับเล่มละ 5 บาท/วัน

25. น่าจะมีห้องสมุดประจำตึก 4 จะได้หนังสือที่เฉพาะมีความจำเป็นใช้และสะดวกหากจะใช้สำคัญมากๆ เพราะหนังสือจะเฉพาะทางตรงตามต้องการ

26. วารสารต่างประเทศ ควรจัดให้มีการยืม-คืนได้ เพราะวารสารบางเล่มมีข้อมูลที่น่าสนใจประกอบวิชาเรียน

27. ควรมีการเข้มงวดเรื่องเสียงโทรศัพท์มากขึ้น

28. ควรปรับปรุงในส่วนการควบคุมกฎระเบียบในการแต่งกายเข้าห้องสมุด และใช้โทรศัพท์ในห้องสมุดก็ควรจะมีปิดเสียงก็จะเป็นการดี

29. ขอให้เลื่อนเวลาปิดการยืม-คืนหนังสือ ให้เพิ่มช่วงเวลามากกว่านี้

30. ขอให้ปลูกจิตสำนึกเรื่องมารยาทของนักศึกษาด้วย เพราะเสียงดังเหลือเกิน

31. เวลาในการเปิดบริการน้อยเกินไป ช่วงสอบน่าจะเปิดให้บริการนานกว่านี้

ฝ่ายสื่อสารองค์กร ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ห้องสมุดมารวย ห้องสมุดที่มีวิธีการบริหารจัดการเป็น แบบ **Modem Library** เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ ผลที่ได้รับจากการปรับเปลี่ยนเป็นห้องสมุดแนวใหม่ คือ การตอบรับจากผู้ใช้บริการดีขึ้น โดยมีผู้เข้าใช้บริการเฉลี่ย 700 คน ต่อวัน และมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนกว่า 5,000 ราย

สถานที่ตั้ง

62 ถนนรัชดาภิเษก ชั้น 1-2 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

ความเป็นมา

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2518 ในนาม “ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” เพื่อเป็นแหล่งสารสนเทศด้านตลาดเงิน ตลาดทุน และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ต่อมาเมื่อกลางเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2547 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้เล็งเห็นว่ารถไฟฟ้าใต้ดินบริเวณหน้าอาคาร จะเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ ซึ่งคาดว่าจะมีผู้สัญจรไปมา ในบริเวณนี้เป็นจำนวนมาก จึงเห็นควรปรับปรุงห้องสมุดให้พร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางให้บริการทรัพยากรสารสนเทศแก่ชุมชน อำนวยความสะดวกในการเข้ามาใช้ประโยชน์จากห้องสมุดได้อย่างเต็มที่

มีการจัดการและขยายทรัพยากรสารสนเทศสาระความรู้ ตำราวิชาการเฉพาะด้าน วารสาร วารณกรรม หนังสือดีที่นำอ่านที่ครบถ้วน ทันสมัย อันจะเป็นการสร้างและปลูกกระแส วางรากฐานวัฒนธรรมรักการอ่านให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป จึงได้ปรับปรุงรูปลักษณ์ใหม่ และเปลี่ยนชื่อเป็น “ห้องสมุดมารวย” เพื่อเป็นเกียรติแด่ ดร.มารวย ณดุสิตสิทธิ์ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 5 โดยใช้ระยะเวลาในการปรับปรุงประมาณ 4 เดือน นับตั้งแต่การออกแบบ การรื้อถอน การก่อสร้าง และเปิดบริการห้องสมุดรูปแบบใหม่ ในวันที่ 18 ตุลาคม 2548

Modern Library เพื่อคนรุ่นใหม่

จากแนวคิดของ คุณกิตติรัตน์ ณ ระนอง กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ต้องการสร้างห้องสมุดที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ เพื่อให้เป็นทางเลือกสำหรับประชาชนทั่วไป ได้เพลิดเพลินกับการหาความรู้

ครบทุกอรรถรสการเรียนรู้

พื้นที่ในการให้บริการมีถึง 688 ตารางเมตร รองรับผู้ใช้บริการได้ 238 ที่นั่ง แบ่งเป็น 2 ชั้น ชั้นล่าง จัดไว้สำหรับรองรับกิจกรรมต่างๆ เป็นห้องสมุดใน

บรรยากาศผ่อนคลายแบบ “กระซิบพูดคุยได้” สามารถนั่งอ่านหนังสือไปจิบกาแฟไปได้ ส่วนชั้นบนเป็นแบบ “เงียบกริบ” คือจัดไว้สำหรับเป็นสถานที่ค้นคว้าหาความรู้อย่างแท้จริง เต็มอิมกับสรรพความรู้ในหลากหลายรูปแบบ ทั้งหนังสือ วารสาร นิตยสาร สื่อโสตทัศนวัสดุ ทั้ง DVD, VCD และ CD-ROM ซึ่งพร้อมให้บริการทั้งภายในห้องสมุด และสามารถยืมออกได้ สะดวกสบายด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อระบบสืบค้นข้อมูล และจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง Wi-Fi สำหรับคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก

เป็นสถานที่สำหรับใช้เวลาว่างที่ได้ประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง

ห้องสมุดมารวย จึงได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นให้เป็นมิติใหม่ของห้องสมุดแบบ Modern Library ที่พร้อมสรรพ สามารถรองรับทุกความต้องการเรียนรู้อย่างมีสไตล์ของคนรุ่นใหม่ทุกเพศทุกวัย ด้วยดีไซน์การตกแต่งแบบโมเดิร์น เน้นความโปร่ง โล่ง สบาย เพียบพร้อมด้วยอุปกรณ์สืบค้นข้อมูลสารสนเทศอินเทอร์เน็ตไร้สาย มุมนันทนาการ ทั้งจอชมการถ่ายทอดสดมมนา การเสวนา การติดตามข่าวสาร มุมดูหนัง ฟังเพลง มุมเกมลับสมอง รวมทั้งร้านกาแฟ และร้านหนังสือ Settrade.com ให้เพลิดเพลินกับหนังสือเล่มโปรด และกาแฟหอมกรุ่นได้พร้อมกัน

ส่วนตัว ครอบคลุมทุกพื้นที่ภายในห้องสมุด

เพลิดเพลินกับมุมจัดฉายภาพยนตร์ และถ่ายทอดสดรายการสำคัญผ่านโปรเจกเตอร์จอยักษ์ พร้อมมุมผ่อนคลายด้วยการฟังเพลง และมุมลับสมองกับเกมประลองความคิดทั้งหมากล้อม หมากรุก และสแครบเบิ้ล ซึ่งสามารถเบิกอุปกรณ์มาเล่นได้ ที่สำคัญ ห้องสมุดมารวยได้ขยายเวลาให้บริการตั้งแต่ 8.30 น.จนถึง 23.00 น. ทุกวันโดยไม่มีวันหยุด สำหรับวันศุกร์ และเสาร์ ยังขยายเวลาให้บริการถึง 24.00 น. รองรับไลฟ์สไตล์ของผู้ใช้บริการทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มคนวัยทำงาน ที่มีภารกิจงานประจำ ในช่วงเวลาดังกล่าว สามารถมาใช้บริการในช่วงเย็นถึงค่ำได้อย่างเต็มที่

ทรัพยากรสารสนเทศ

มีข้อมูลความรู้เรื่องการลงทุนในตลาด หลักทรัพย์และธุรกิจหลักทรัพย์ โดยแบ่งทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วิทยานิพนธ์ รายงานการศึกษาวิจัย เอกสารอบรมสัมมนา หนังสือพิมพ์ วารสาร เอกสารสถาบันต่างประเทศ เอกสารเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียน เอกสารสถิติหลักทรัพย์ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และหนังสือเวียน รวมทั้งเอกสารสิ่งพิมพ์ของตลาดหลักทรัพย์
2. สื่อโสตทัศน์ ได้แก่ เทปวีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง ซีดี-รอม และจานแม่เหล็ก (diskettes)

บริการ

บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ สำหรับสมาชิกห้องสมุด บริการถ่ายเอกสาร บริการพิมพ์ข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์ บริการดาวน์โหลดข้อมูลงบการเงิน และแบบ 56-1 ของบริษัทจดทะเบียน บริการดูหนัง, ฟังเพลง และเล่นเกมส์

การสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ

สืบค้นโดยใช้ระบบการสืบค้นข้อมูลที่เรียกว่า OPAC (Online Public Access Catalog) ซึ่งเป็นระบบย่อยของโปรแกรม ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VLS ที่รวบรวมข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ รายงานการศึกษาวิจัย เอกสารอบรมสัมมนา วารสาร เอกสารสถาบันต่างประเทศ เทปวีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง ซีดี-

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่

- ระบบเผยแพร่สารสนเทศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SETSMART) ประกอบด้วยข้อมูล รายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ช่วงเวลาซื้อขาย (PRS : Price Reporting System) ข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์ย้อนหลังและข้อมูลบริษัทจดทะเบียน (I-SIMS และ R-SIMS)
- ระบบข้อมูล BISNEWS เป็นข้อมูลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจหลักทรัพย์ภายในและต่างประเทศ รวมทั้งข่าวภายในและต่างประเทศ
- ระบบข้อมูล NEWSCENTER เป็นข้อมูลข่าวจากทั่วโลกย้อนหลังจนถึงปัจจุบัน

รวม จานแม่เหล็ก (diskettes) และฐานข้อมูลดรwxนี้บทความวารสาร กฤตภาคหนังสือพิมพ์ เอกสารวิเคราะห์หลักทรัพย์ ที่มีให้บริการในห้องสมุดมารวย

สมาชิกของห้องสมุด สามารถสมัครเป็นสมาชิกห้องสมุดได้ดังนี้

1. พนักงานบริษัทจดทะเบียน/บริษัทสมาชิกข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/องค์กร/นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์สมัครเป็นสมาชิกห้องสมุด โดยแสดงความจำนงพร้อมเอกสารดังนี้
 - กรอกใบสมัครสมาชิกห้องสมุด
 - บัตรประจำตัวประชาชนพร้อมสำเนา
 - บัตรประจำตัวพนักงาน หรือหนังสือรับรองการเป็นพนักงาน พร้อมสำเนาของผู้สมัคร และของผู้รับรอง
 - ค่าประกันความเสียหาย 500 บาท
 - ค่าบัตรสมาชิก 100 บาท

2. สมาชิกห้องสมุดบัตรทอง นักลงทุน นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปสมัครโดยแสดงความจำนง พร้อมเอกสารดังนี้

- กรอกใบสมัครสมาชิกห้องสมุด
- บัตรประจำตัวประชาชนพร้อมสำเนา
- บัตรประจำตัวพนักงาน หรือ หนังสือ

รับรองการเป็นพนักงาน หรือนิสิต นักศึกษา พร้อมสำเนาของผู้สมัครและของผู้รับรอง

- ค่าประกันความเสียหาย 1,500 บาท
- ค่าบัตรสมาชิก 100 บาท

3. สมาชิกห้องสมุดบัตรเงิน นักลงทุน นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไป สมัครโดยแสดงความจำนง พร้อมเอกสารดังนี้

- กรอกใบสมัครสมาชิกห้องสมุด
- บัตรประจำตัวประชาชนพร้อมสำเนา

บัตรประจำตัวพนักงาน หรือหนังสือรับรองการเป็นพนักงาน หรือนิสิต นักศึกษา พร้อมสำเนาของผู้สมัครและของผู้รับรอง

- ค่าประกันความเสียหาย 300 บาท
- ค่าบัตรสมาชิก 100 บาท

นับเป็นก้าวใหม่ในการให้บริการ ทำให้มองเห็นว่าบทบาทของบรรณารักษ์ห้องสมุดจะต้องไม่อยู่นิ่ง ต้องมีปรับเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศในสังคมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง และเพิ่มปริมาณอย่างรวดเร็ว ไปสู่ผู้ใช้บริการให้เร็วที่สุด จะต้องมีการพัฒนารูปแบบและบรรยากาศของห้องสมุดอย่างต่อเนื่องให้สะอาด สบายตา ทันสมัย ทั้งแสง สี และเสียง มีการนำเทคโนโลยี

คอมพิวเตอร์มาใช้และพัฒนาตลอดเวลา มีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้

บรรณารักษ์จะต้องพัฒนาตนเองจากภาระหน้าที่ประจำ(Routine) ที่รับผิดชอบอยู่ในแต่ละวัน และจะต้องตระหนักถึงภาระหน้าที่อันยิ่งใหญ่ จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shifts) ในส่วนที่เป็นงานประจำภาระที่จะต้องทำเป็นประจำ อันเกิดจากลักษณะทางกิจกรรมหลักของห้องสมุด และกรอบความคิดหลัก เพื่อให้บรรณารักษ์มีแนวคิดเดียวกันในการให้บริการ การใช้หลักการบริหารเปลี่ยนแปลง (Change Management) และการสร้างทีม หรือวิธี(Continuous Improvement) แก่บรรณารักษ์ห้องสมุดทุกคน คือ บริการที่จะเพิ่มคุณค่าให้แก่ผู้ใช้บริการ การจัดการและการสร้างเครื่องมือในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ การคัดเลือกและประเมินคุณค่าทรัพยากรสารสนเทศ และสิ่งสุดท้ายสิ่งสำคัญที่สุดสิ่งหนึ่งของความสำเร็จของงานห้องสมุด คือ “ทัศนคติ” บรรณารักษ์จะต้องอุทิศตนในการให้บริการอย่างดีเยี่ยม เปี่ยมล้นด้วยหัวใจ มีความตั้งใจใฝ่ศึกษาและแสวงหาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา มีความกระตือรือร้นในการยอมรับความท้าทาย การพลิกหาโอกาสการสร้างสรรค์และสร้างความแตกต่าง การสร้างเสน่ห์และจุดเด่นออกมาให้เห็น รวมทั้งการใช้หลักการตลาด (Marketing Approach) มาใช้ในงานห้องสมุดโดยการเดินหน้าหาพันธมิตรในความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและหน่วยงานต่างๆต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

เติมความรู้ ด้วยสื่อความรู้หลากหลายรูปแบบ เติมความสนุก ด้วยกิจกรรมและมุมต่างๆ ที่ผลิตเพลินทุกอรรถรสแห่งการเรียนรู้ ด้วยความหลากหลายและความสะดวกสบายในการเข้ารับบริการใน... ห้องสมุดมารวย

สุภาณี เลิศจิระประเสริฐ*

อุทยานการเรียนรู้ Thailand Knowledge Park

ประวัติความเป็นมาของอุทยานการเรียนรู้ (TK Park)

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้เกิดจากความต้องการสร้าง “ห้องสมุดมีชีวิต มีการเปลี่ยนแปลง มีหนังสือดี ทันสมัยอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา” ที่สำคัญคือ เพื่อส่งเสริมให้คนไทยรักการอ่าน และการเรียนรู้อย่างจริงจัง อุทยานการเรียนรู้ได้รับความเห็นชอบจากมติ ครม. ในปีพ.ศ. 2547 จัดตั้งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีบรรยากาศสร้างสรรค์ ทันสมัย สะดวกในการเข้าถึง และการให้บริการ เพื่อปลูกฝังนิสัย รักการอ่าน ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ที่หลากหลาย และเป็นห้องสมุดที่มีมากกว่าหนังสือ

คณะทำงานของอุทยานการเรียนรู้ได้ศึกษาเรื่องราวของการจัดทำห้องสมุดให้มีชีวิตในประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศฝรั่งเศส (The Georges Pompidou Centre) ประเทศอังกฤษ (Idea Store) ประเทศญี่ปุ่น (Sendai Mediatheque) ประเทศสิงคโปร์ (Library@ Orchard) ซึ่งทำให้เห็นพ้องกันว่า การอ่านหนังสือเป็นฐานสำคัญยิ่งของการเรียนรู้ ตามมาด้วยการปฏิบัติให้รู้จริง และจากการระดมความคิดร่วมกับเครือข่ายทั้งผู้ใหญ่ และเยาวชน ช่วยให้เกิดการทำงานตกผลึกความคิดในเรื่องของแนวทางการจัดตั้งที่จะปลูกจิตวิญญาณรักการอ่านหนังสือด้วยกิจกรรมสนุกสนานและหลากหลายศิลปวัฒนธรรมที่ตรงกับความต้องการของ

กลุ่มเป้าหมาย

จุดมุ่งหมายของอุทยานการเรียนรู้ คือ เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของการเรียนรู้ (Alternative Learning) ของเด็กและเยาวชนไทยและเป็นจุดแลกเปลี่ยนของเยาวชนในด้านความรู้ และประสบการณ์อย่างสร้างสรรค์ ด้วยหนังสือต่าง ๆ และกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ อีกทั้งเป็นพื้นที่ ที่เยาวชนจะได้ทดลองและเพื่อให้พบความถนัด สิ่งที่ตนเองต้องการ และความสนใจเฉพาะตัว ตลอดจนเป็นพื้นที่สำหรับเด็กและวัยรุ่นได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ตั้งแต่ต้นรวมทั้งการเปิดโอกาสได้ทำงานในส่วนต่าง ๆ อาทิ การเป็นผู้บริการในส่วนห้องสมุด หมุนเวียนกันเป็นบรรณารักษ์ในเว็บไซต์ เป็นต้น

ดังนั้น อุทยานการเรียนรู้ต้นแบบ ซึ่งปัจจุบันได้ย้ายมาจากเดิมชั้น 6 มาเป็นชั้น 8 อาคารศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ โซน D วันนี้จึงเป็นห้องสมุดที่มีมากกว่าหนังสือ เพราะนอกเหนือจากที่กล่าวแล้ว ที่นี่ยังช่วยเติมเต็มให้โครงสร้างพื้นฐานหลักของการศึกษาและเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนไทยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งยังสร้างความงดงามของการบูรณาการศาสตร์และศิลปะหลากหลายสาขาเข้าด้วยกัน ทำให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างหนังสือ ดนตรี ภาพยนตร์ กิจกรรม และไอที ซึ่งสามารถสร้างพลังอย่างแรงกล้าให้กับจินตนาการ ของเด็กและเยาวชนไทยยุคโลกาภิวัตน์ในทุกวันนี้

* หัวหน้ากลุ่มงานบรรณารักษ์ อุทยานการเรียนรู้ ส่วนบริการ

ห้องสมุดมีชีวิต (Reading Park and Mediatheque) : พื้นที่ใหม่แห่งอ่าน ฟัง คิด และถามได้เต็มที่

ห้องสมุดที่รวบรวมสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งหนังสือ วารสาร เพลง ซีดี ดีวีดี ที่สามารถรองรับนักอ่านได้มากกว่า 2,000 คน/วัน หนังสือมากกว่า 20,000 เล่ม วารสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศกว่า 200 ชื่อเรื่อง รวม

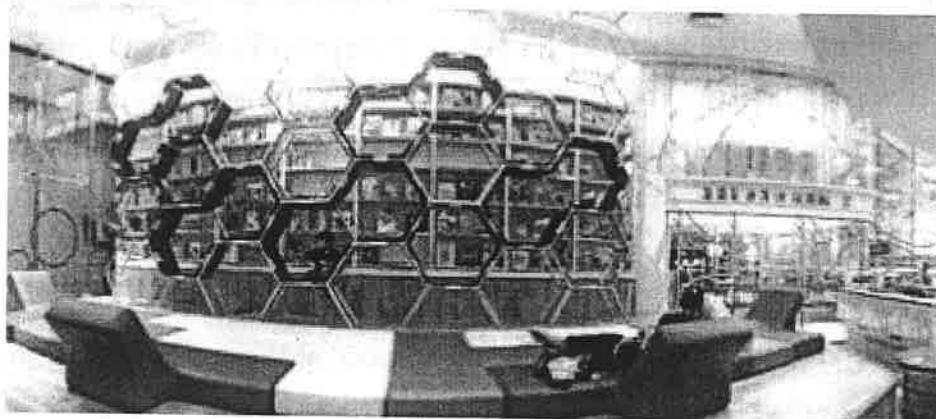
ถึง Digital TK ทั้ง E-book, Multimedia และ Virtual Reality ในเนื้อหาต่างๆ ครอบคลุมทั้งไทยและสากล ให้บริการยืมหนังสือและวารสาร บริการค้นหาข้อมูล หลักสูตรฝึกอบรม รวมถึงเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความรู้อย่างไม่จำกัด

พื้นที่ต่าง ๆ แบ่งออกเป็นโซนดังนี้

ห้องสมุดสำหรับเด็กหรือ Kid's room

รวบรวมหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็กทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเยาวชน Juvenile หนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่าน Book Start บรรยากาศภายในห้องสมุดสำหรับเด็ก เต็มไปด้วยกลิ่นไอของการ “เรียนสนุก” และ “เล่นอย่างมีสาระ” ที่จะทำให้เด็กๆ เพลิดเพลินกับการเรียนรู้ ได้แก่ บ้านต้นไม้ที่ซึ่งเด็กๆ จะได้ปีนป่ายขึ้นไปอ่านหนังสือบน “บ้าน” ส่วนตัว

รังผึ้ง (Honey comb ladder) สำหรับให้นักอ่านน้อย ได้เพลิดเพลินกับหนังสือเล่มโปรดในมุมสุดโปรด หรือสะพานน้ำพักใจคลายเครียดให้เด็กๆ ได้ลงไปแหวกว่ายเล่น (อากาศ) เย็นใจไปพร้อมๆ กับการอ่านหนังสือทั้งในสระและขอบสระมุม Book Wall สำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่ เพลิดเพลินกับการเรียนรู้ได้อย่างไม่จำกัดกับกำแพงแห่งความรู้ที่อัดแน่นไปด้วยหนังสือนานาชนิดและบันไดรักการอ่าน

ห้องเงียบ (Quiet room)

ห้องแสดงหนังสืออ้างอิง Reference books ห้องเงียบ (Quiet) นี้ เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการความสงบในการอ่านหนังสือ และใช้โปรแกรมการทำงานจากเครื่องคอมพิวเตอร์ใน

ห้อง ซึ่งมีให้บริการ 6 เครื่อง และสำหรับผู้รักการชมภาพยนตร์ ดนตรี คอนเสิร์ต หรือกีฬา ก็มีบริการให้ชม DVD on demand จากคอมพิวเตอร์อีก 2 เครื่องด้วย

ห้องสมุดดนตรี (TK Music Library)

สำหรับผู้ที่ชื่นชอบเสียงเพลงเป็นชีวิตจิตใจ คือ คลังดนตรีมิติใหม่ที่รวบรวมข้อมูลดนตรีหลากหลายประเภทจากทั่วทุกมุมโลก ครั้งแรกในประเทศไทย ที่นำเสนอห้องสมุดดนตรีใน 2 รูปแบบ คือ

1) คลังข้อมูลของห้องสมุดดนตรี (TK Music Library) ที่มีตั้งแต่การให้บริการหนังสือวารสารและนิตยสารทางด้านดนตรี ให้ยืมอ่านเพิ่มเติมหรือยืมกลับไปอ่านที่บ้านได้

2) ห้องสมุดดนตรีเสมือนผ่านระบบสื่อสารอินเทอร์เน็ต (Virtual TK Music Library) ที่ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน อาทิ ประวัติความเป็นมา ดนตรีประเภทต่างๆ ทั้งไทยและสากลโดยในแต่ละประเภทเพลงนั้น ๆ ประกอบ

ด้วย ตัวอย่างเพลงสามารถเปิดฟังได้ พร้อมกับดูเนื้อร้องประกอบ ตั้งแต่ยุคเก่าจนถึงสมัยใหม่ และสามารถศึกษาประวัติบุคคลสำคัญทางด้านดนตรีในสมัยรัชกาลที่ 1-รัชกาลที่ 9 โดยเข้าไปในส่วนของ คนธรรมดาที่ศรีรัตนโกสินทร์ นอกจากนี้ยังมีเครื่องดนตรี ทั้งไทยและสากลกว่า 150 ชิ้น ที่สามารถฟังเสียงได้ทุกชิ้นและกดเล่นเครื่องดนตรีนั้นๆ ได้เสมือนเป็นเครื่องดนตรีจริงๆ (ประเภทเครื่องดี) และ เกมดนตรี เป็นเกมที่จัดทำขึ้นมาโดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้วในเว็บ นอกจากนี้ก็ยังมี Multimedia ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ศิลปินนักร้องที่มีความสามารถแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการแต่งเพลง หรือเล่นดนตรี นอกจากนี้ก็ยังมี ipod station ที่ได้มีการบันทึกเพลงใหม่ๆ ทั้งไทยและสากลกว่า 300 เพลงโดยจะมีการปรับปรุงพร้อมบันทึกเพลงใหม่ๆ ทุก 2 สัปดาห์

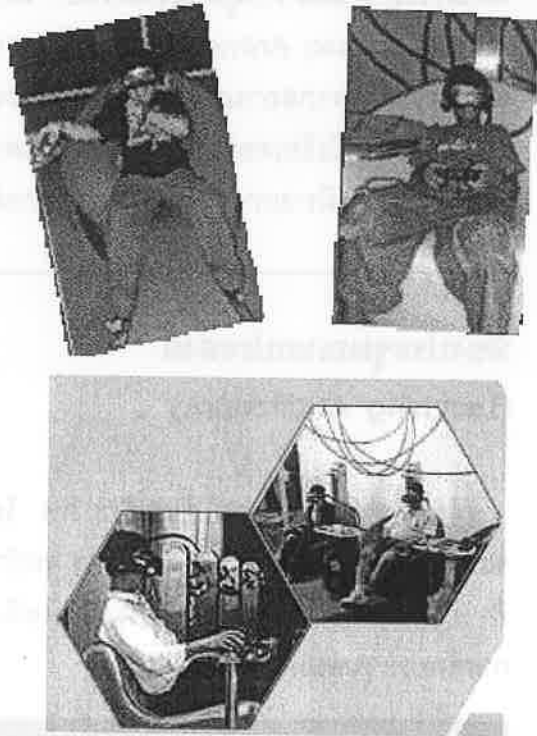
ห้องสมุดไอที (IT Library)

รวมวิทยาการการเรียนรู้ด้าน IT ตั้งแต่ อินเทอร์เน็ตมัลติมีเดียรวมถึงการจัดกิจกรรม และหลักสูตรอบรมด้านไอที เพื่อเพิ่มความพร้อม ให้เยาวชนตื่นตัวกับการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีได้อย่างทันโลกทันยุคสมัย กับหนังสือและวารสาร ความรู้ด้านไอที มากกว่า 1,000 รายการ รวมถึง software program ฝึกหัดต่างๆ อีกมากมาย

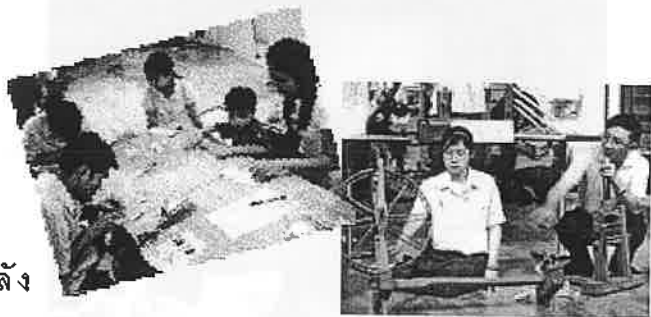
ห้องวีอาร์ (Virtual Reality)

พื้นที่ของการเรียนรู้ผ่านสื่อมัลติมีเดีย หรือภาพเสมือนจริง (Virtual Reality) ที่ เป็นการผสมผสานระหว่างคอมพิวเตอร์กราฟ ฟิกสามมิติและเกมส์เข้าด้วยกัน สนุกเพลิดเพลิน กับเกมส์สื่อภาพเสมือนจริงที่ผสมผสานความรู้ ใหม่ ๆ ที่พัฒนาโดยฝีมือคนไทย อาทิ เกมส์ผี ไทย เกมส์รามเกียรติ์ เกมส์อยุธยา เกมส์สุโขทัย เป็นต้น

ลานสานฝัน (Open Square)

เวทีสำหรับการแสดงออกทุกพลัง สร้างสรรค์ของเยาวชนไทย ทั้งดนตรี การแสดง เเสวนา กิจกรรมหลากหลายจากเยาวชนและมีมืออาชีพ บนพื้นที่กว่า 200 ตรม. ที่สามารถปรับรูปแบบการใช้งานได้หลากหลายที่พร้อมด้วย

อุปกรณ์ แสง เสียง ภาพ เวที และอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ตามมาตรฐานสากลของโรงละคร ขนาดเล็ก

มินิเธียเตอร์ (Mini Theatre)

ห้องฉายภาพยนตร์ขนาด 100 ที่นั่ง ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ห้องได้ ในกรณีที่มีการจัดฉายภาพยนตร์สำหรับกลุ่มเล็ก จัดฉายภาพยนตร์หนังสือ Animation ทั้งภาพยนตร์ไทยและต่างประเทศ ซึ่งภาพยนตร์ที่คัดเลือกมาจัดฉายมีทั้งจากโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน อาทิ หอภาพยนตร์แห่งชาติ คัดเลือก “100 หนังสือนิยายที่คนควรดู” และจากมูลนิธิหนังไทย จัดฉายภาพยนตร์สั้นและ Animation หรือ โครงการความร่วมมือจากสถานทูตต่างๆ ซึ่งการฉายภาพยนตร์ที่มินิเธียเตอร์ นอกจากจะให้ความบันเทิงแล้ว ยังมีรายการเสวนา กับวิทยากรด้าน

ภาพยนตร์ก่อน และหลังการฉายภาพยนตร์ เพื่อให้ความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ชมด้วย อีกทั้งยังเป็นเวทีเปิดให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ได้นำผลงานภาพยนตร์ที่สร้างสรรค์จากจินตนาการและพลังสมอง มานำเสนอให้ชมด้วย

ห้องประชุมอเนกประสงค์ (Learning Auditorium)

ที่สามารถใช้งานได้ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่จัดแสดง ศิลปะการแสดง ระบาย ำร่า ฟ้อน ดนตรี รวมถึงการฝึกอบรมด้านไอทีและการจัดประชุมสัมมนา

นอกจากนี้ ทีเคพาร์ค ยังใส่ใจในทุกรายละเอียด กับการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ด้อยโอกาสทางสังคม (Disable)

ในการเลือกหนังสือ บนพื้นที่ที่ออกแบบเป็นพิเศษสำหรับรถเข็น รวมถึงพื้นทางเดินสำหรับผู้พิการทางสายตาและหนังสืออักษรเบลล์ไว้ให้บริการ

● สำหรับโครงการ Digital TK Park ซึ่งเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำคัญของรัฐบาลที่ต้องการผลักดันประเทศไทยสู่สังคมฐานความรู้ (Knowledge based society) ซึ่งมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกลไกสำคัญในการสร้างนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่ ให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้ และพัฒนาความสามารถของคนไทยอย่างไร้ข้อจำกัดทางด้านขอบเขต โดยโครงการ Digital TK Park นี้ประกอบด้วย

● อุทยานการเรียนรู้เสมือน (Virtual TK Park) ที่มีลักษณะจำลองการดำเนินงานของอุทยานการเรียนรู้ด้วยการนำเสนอเนื้อหา และ

สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ไว้แล้ว

- ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (TK E-Library) ที่ให้บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ หรือที่เราเรียกกันสั้นๆ ว่า “eBook” โดยผู้ใช้บริการสามารถเลือกหนังสืออ่านได้ในขณะที่ออนไลน์ (online) รวมถึงสามารถดาวน์โหลดไปอ่านบนเครื่องของผู้ใช้บริการเองได้ในระยะเวลาที่กำหนด เป็นห้องสมุดที่เปิดให้บริการ 24 ชั่วโมง ทางอุทยานการเรียนรู้ได้ รวบรวมวารสารและหนังสือร่วมสมัยของสำนักพิมพ์ต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ผ่านการตกลงเรื่องลิขสิทธิ์นำมาจัดทำในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผสมที่มีทั้งภาพและเสียง รวมถึงหนังสือหายาก หนังสือโบราณที่มีคุณค่าที่มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบเพื่อให้เหมาะสมสำหรับการเผยแพร่แก่เยาวชน

- เรียนรู้ดูวิดีโอ (TK Edutainment VDO/Clip) ซึ่งเป็นการนำเนื้อหาสาระกิจกรรมงานสัมมนาต่างๆ ของอุทยานการเรียนรู้ ส่วนบริการที่ได้มีการบันทึกไว้มาจัดทำในรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย เพื่อทำการเผยแพร่ออนไลน์ได้

- ชุมชนออนไลน์ (Online Community) ที่มีกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มสมาชิก (Online Interactive Activity) อยู่สม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ระหว่างสมาชิก และเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จะมุ่งเน้นการจัดทำ Online Community Learning โดยจะดำเนินโครงการ TK Guru โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญแขนงต่างๆ มาให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้สนใจหรือสอบถาม ซึ่งจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อันเป็นพื้นฐานของสังคมฐานความรู้

ทั้งนี้ ผลจากการดำเนินโครงการ Digital TK Park จะทำให้สำนักงานอุทยานการเรียนรู้พัฒนาเป็นศูนย์การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing Center) ที่รวบรวมคลังความรู้และนวัตกรรมองค์ความรู้จากผลผลิตของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้เอง และประสานงานการเลือกสรรและจัดทำจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน นำมาให้บริการเผยแพร่อย่างทั่วถึง ช่วยให้เกิดการสื่อความรู้ที่เป็นสากลและการเรียนรู้อย่างไร้พรมแดน เป็นการส่งเสริมเยาวชนให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดการบริหารองค์ความรู้ (Knowledge Management)

เรียบเรียงจากข้อมูลสำหรับแนะนำ TK Park ห้องสมุดมีชีวิต (Reading Park and Mediatheque)

และโครงการ Digital TK Park

พื้นที่ใหม่แห่งอ่าน ฟัง คิด และถามได้เต็มที่

คำแนะนำในการจัดเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิจัยสารสนเทศ

วารสารวิจัยสารสนเทศ ขอเชิญผู้สนใจส่งบทความวิชาการ บทความวิจัยทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องตีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสารวิจัยสารสนเทศ

เพื่อให้วารสารได้มาตรฐาน ผู้ประสงค์จะส่งต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์ ควรจัดเตรียมต้นฉบับตามคำแนะนำ

ประเภทของบทความ

1. บทความวิชาการ เป็นบทความวิชาการทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. รายงานการวิจัย เป็นรายงานผลการศึกษาวิจัยทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. บทความพิเศษ เป็นบทความที่เกี่ยวกับประสบการณ์ ทศนคติ บทวิจารณ์ หรือบทสัมภาษณ์ทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

เงื่อนไขในการพิมพ์

1. บทความหรือรายงานการวิจัยที่ส่งต้องไม่เคยพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นมาก่อน หรือไม่อยู่ในระหว่างที่ส่งไปพิมพ์ในวารสารอื่น

2. กองบรรณาธิการสงวนสิทธิ์ในการคัดเลือกและตอบรับการตีพิมพ์สำหรับบทความหรือรายงานการวิจัยที่ส่ง และความรับผิดชอบใดๆ เกี่ยวกับเนื้อหาและความคิดเห็นในบทความหรือรายงานการวิจัยเป็นของผู้เขียนเท่านั้น

3. ต้นฉบับที่จัดส่งจะได้รับการตรวจทานโดยผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้นๆ (Peer Review) ก่อนที่จะตีพิมพ์

รูปแบบของการเขียนและการเตรียมต้นฉบับ

1. บทความ

ชื่อเรื่องพิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง และชื่อผู้เขียนอยู่ใต้ชื่อเรื่องเยื้องไปทางขวามือ ส่วนสถาบันหรือสถานที่ทำงานของผู้เขียน พิมพ์ไว้เป็นเชิงขรรรตในหน้าแรก ต้องพิมพ์ต้นฉบับด้วยโปรแกรม Microsoft Word ส่งพร้อม Diskette

2. รายงานการวิจัย

รูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยเหมือนกับการเขียนบทความ โดยมีการเรียงลำดับเรื่องดังนี้

2.1 บทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

2.2 คำสำคัญ หรือคำหลัก ระบุคำสำคัญ

ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใส่ไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา

2.3 ความเป็นมาหรือความสำคัญของปัญหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.4 สมมติฐานของการวิจัย (ถ้ามี)

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย (ถ้ามี)

2.6 วิธีดำเนินการวิจัยในเรื่องเครื่องมือวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

2.7 สรุปผลการวิจัย และการวิเคราะห์ผลการวิจัย

2.8 การอภิปรายผลการวิจัย

2.9 ข้อเสนอแนะ

2.10 เอกสารอ้างอิง

การเขียนเอกสารอ้างอิง

1. การอ้างอิงเอกสารในเรื่อง

ชื่อ-นามสกุล ผู้แต่งสำหรับภาษาไทย หรือนามสกุลสำหรับภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) ปีที่พิมพ์ของเอกสาร : เลขหน้าหนังสือที่ถูกอ้างอิงในเนื้อความ โดยมีวงเล็บแทรกอยู่กับเนื้อหาไว้ท้ายข้อความนั้น

ตัวอย่าง

(กิตติ ภัคดีวัฒนกุล, 2545 : 79)

(Ziemer, Peterson and Borth, 2003 : 117)

2. การอ้างอิงท้ายบทความหรือรายงานการวิจัย

ให้เรียงลำดับเอกสารภาษาไทยก่อนภาษาอังกฤษ โดยมีรูปแบบการเขียนดังนี้

2.1 หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

กิตติ ภัคดีวัฒนกุล และจำลอง คุรุคตสาหะ. คัมภีร์ระบบฐานข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์ไตร์, 2545.

Ziemer, Rodger E., Peterson, Roger L. and Borth, David. **Spectrum communications.** 4th ed. New York : Prentice-Hall, 2003.

2.2 วารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ. "ชื่อบทความ," ชื่อวารสาร. ปีที่, ฉบับที่ (เดือน ปี) : เลขหน้า.

ตัวอย่าง

วิรินทร์ เมฆประดิษฐ์สิน. "ถอดรหัส CPU สายพันธุ์ใหม่," ไมโครคอมพิวเตอร์. 23, 234 (มกราคม 2548) : 72-81.

Savolainen, Reijo. "Time as a context of Information seeking," **Library & Information Science Research.** 28, 1 (Spring 2006) : 110-127.

2.3 หนังสือพิมพ์

ชื่อผู้เขียน. "ชื่อบทความ/ข่าว," ชื่อหนังสือพิมพ์. (วัน เดือน ปี) : เลขหน้า.

ตัวอย่าง

คึกฤทธิ์ ปราโมช. "ชอยสวนพู่," สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. (19 สิงหาคม 2538) : 12-13.

"Bright future seen for computer industry," **Bangkok Post.** (25 June 2001) : 5.

2.4 หนังสือแปล

ชื่อผู้แต่ง. ชื่อหนังสือ. แปลโดย. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

แกลล่า, เพรสเตอร์. อินเทอร์เน็ตทำงานอย่างไร. แปลโดย ภาสกร ไหลสกุล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไปรวิชั่น, 2545.

2.5 วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์. ชื่อวิทยานิพนธ์. ระดับปริญญา สาขาวิชา คณะ มหาวิทยาลัย, ปีที่พิมพ์

ตัวอย่าง

วีระ อำนวยพร. อิทธิพลของเจ้าแกลบที่มีต่อคุณสมบัติทางกลของอิฐ. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต, 2545.

2.6 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้แต่ง. ชื่อเรื่อง. (ประเภทของสื่อ). ปีที่พิมพ์. Available หรือแหล่งที่มา : ชื่อแหล่งที่มา. (วัน เดือน ปี ที่สืบค้น)

ตัวอย่าง

อเนก มากอนันต์. เมื่อพม่าย้ายเมืองสะเดาเคระห์. (ออนไลน์). 2549. แหล่งที่มา : [http://www2.manager.co.th/Mwebboard/list Comment.aspx?QNumber=189053&Mbrowse=13](http://www2.manager.co.th/Mwebboard/listComment.aspx?QNumber=189053&Mbrowse=13). (17 มิถุนายน 2549)

2.7 วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้แต่ง. ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร. (ประเภทของสื่อ). ปีที่, ฉบับที่ (เดือน ปี) : เลขหน้า. Available หรือแหล่งที่มา : ชื่อแหล่งที่มา. (วัน เดือน ปี ที่สืบค้น)

ตัวอย่าง

Rosziowski, Michael J. Baky, John S. and Jones, David B. **So which score on the LibQual™ tells me if library users are satisfied?** **Library & Information Science Research.** (serial online). 27, 4 (Autumn 2005) : 424-439. Available : <http://www.sciencedirect.com/science>. (1 August 2006)